

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN MED DE RØDE ROSER

(OSTENFELD)

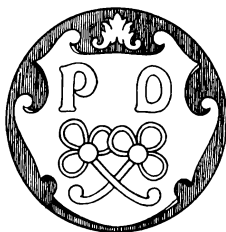

FAAS I KOMMISSION HOS CHR. HJORTHS
BLADFORLAG · VESTERBROG. 5B, KBHVN.

SLÆGTEN MED DE RØDE ROSER
(OSTENFELD)

SLÆGTEN MED DE RØDE ROSER

(OSTENFELD)

FAAS I KOMMISSION HOS CHR. HJORTHS
BLADFORLAG · VESTERBROG. 5B, KBHVN.

*Som dybest Brønd gir altid klarest Vand,
og lifligst Drik af dunkle Væld udrinder,
saa styrkes Slægtens Arv hos Barn og Mand
ved Folkets Arv og dybe stærke Minder.
Din egen Dag er kort, men Slægtens lang;
læg Øret ydmygt til dens Rod forneden:
Aartusind toner op i Graad og Sang,
mens Toppen suser imod Evigheden.*

JEPPE AAKJÆR

FORORD

DE her samlede Oplysninger om „Slægten med de røde Roser“ er i Henhold til en Beslutning af en Del af Slægtens nulevende Repræsentanter ordnede saaledes, at Aaret 1890 er sat som Grænse for, hvad der betragtes som historisk Stof. For de senere Descendenter af Slægten gives kun rent biografiske Oplysninger, dels i Stamtavlerne og dels i de til disse knyttede Tilføjelser.

Paa Slægtens Vegne

JENS OSTENFELD

Lektor, Dr. phil.

Kbhvn., i Oktober 1931.

DE VIBORG OSTENFELDER

(MANDSLINIE)

CIRKA 15 km øst for Byen Husum i Sydslesvig ligger en anselig Landsby, Ostenfeld. Navnet skreves tidligere Ostenfjold, Ostenfyæl ∴ Øster-Fjolge. Man mener, at Beboerne er indvandrede Østfriserne, som først boede i en lille nærliggende Landsby Rott, men omkr. 1400 skal være komne til Ostenfeld. Baade Bygningsmaaden og Sproget tyder paa fremmed Afstamning, og Beboerne, særlig Kvinderne, bevarede til langt efter Midten af det 19. Aarhundrede en ejendommelig Klædedragt. I Frilandsmusæet i Lyngby findes en gammel Bondegaard fra Landsbyen Ostenfeld, og i Husum har man indrettet et Hus derfra til Musæum.

Fra denne By drog under Christian IV's Regering en ung Mand til Viborg, han hed Peder og kaldte sig efter Byen: Ostenfeld. Der findes følgende Tradition om Slægtens Herkomst: Paa 30-Aarskrigens Tid, da de kejserlige Tropper besatte Hertugdømmerne, var to velstaaende Damer flygtet nordpaa og havde fundet Optagelse hos Rektoren i Viborg. Under deres Ophold i Rektorens Hus fødte Rektorinden en Søn, og de to Damer, der var Søstre, udbad sig Tilladelse til at staa Faddere til Drengen og vilde til Gengæld betænke ham med en større Pengesum i Faddergave, hvis han fik deres Navn, nemlig Ostenfeld. Det gik Rektoren ind paa, og paa den Maade forklaredes altsaa Slægtens Oprindelse. Denne Tradition er sikkert opstaaet langt senere, efterat der i det 18. Aarh. havde levet en Rektor Ostenfeld i Viborg.

Hvad der kan have bevæget den unge Bondekarl til at drage til Viborg, er det ikke muligt at udrede. Friserne er et meget bevægeligt

Folkefærd, men føler sig mest dragne af Havet, og paa det tumler de sig vidt om i Verden. Nu maa man paa den anden Side gøre sig klart, at i Middelalderen og den første Del af den nyere Tid var Viborg Hovedstaden for hele den jyske Halvø, og ligesom mange Bønderkarle omkring 1800 drog til København, og adskillige af dem havde Dygtighed og Held til at arbejde sig op til en anset Stilling og en ikke ringe Velstand, saaledes kunde Viborg omkring 1600 frembyde gode Muligheder for en vaagen ung Mand. I Viborg havde en hel Del

Gaard fra Ostenfeld i Sydslesvig, opført 1685. Frilandsmusæet i Lyngby.

Adelsfamilier hver deres Gaard, og 1586 havde Frederik II skænket den jyske Adel en stor Gaard, beliggende ved den nuværende Bispegaards nordvestlige Hjørne, det var omsat i vore Tidens Sprogbrug et adeligt Forsamlingshus, og naar den jyske Adel stævnedes sammen til politisk Raadslagning eller private Festligheder som Bryllup eller Fæstensgilde, var det noget, der bragte Penge til Byen, og baade Købmændene

og Haandværkerne stod sig ved saaledes at faa deres Varer afsat ud over en hel Landsdel.

Naar den unge *Peder Ostenfeld* kom til Viborg, melder det Spørgsmaal sig straks, om han slog sig paa Handelen, eller om det var et Haandværk, han forsøgte at ernære sig ved. Af hans senere Livskæbne er det vistnok rimeligst at slutte, at han hørte til Købmændenes Kres. Købmændene dannede paa den Tid som et Slags Aristokrati i Byerne, det var dem, der sad inde med Borgmesterembederne og Raadmandspladserne, medens Byens øvrige Befolkning betegnedes som „menige Almue“. Det kan naturligvis synes underligt, at en saadan ret eksklusiv Kres, som Købmændene da har udgjort, saa hurtigt optog en ganske ukendt ung Mand, der ovenikøbet kom langvejs fra, i sin Midte. Dertil er at bemærke, at Dygtigheden altid formaar at gøre sig gældende, og hvis en ung Mand forstaar at gøre et godt Parti, har han derved formaaet at aabne de Døre, som ellers vilde være lukkede for ham. Det var netop det, som lykkedes for

Peder Ostenfeld, da han giftede sig med Ane Christensdatter, om hvem det hedder, at hun var Datter af Christen Jenssøn, „en fornemme Borger udi bemeldte Viborg“.

Paa en helt anden Maade viste det sig ogsaa snart, at det var paa et heldigt Tidspunkt, at Peder Ostenfeld var kommet til Viborg.

Christian IV's Tid, der indtil Kongens Deltagelse i 30-Aarskrigen kan betegnes som en frodig Opgangstid, ikke mindst for Byerne, præges i høj Grad af Kongens Initiativ i smaat som i stort. Christian IV mente nu, at dette Købmands-aristokrati hindrede Byerne i rigtigt at udvikle sig, han har vel nok set, at det gik fremad, men for hans impulsive Natur gik det ikke hurtigt nok, han har ment, at ved hans Indgriben vilde Byerne komme til at blomstre endnu stærkere op, og derfor udstedte han 7. April 1619 en Forordning om Borgemestere, Overformyndere, Overkøbmand, Kæmnere og andre Bys- og Købmandsforvaltere. Af Indledningen bliver man straks klar over Hensigten, thi det hedder deri:

Interiør fra samme Gaard:
„Dilen“ med det aabne Ildsted.

„... da hafver vi tid efter anden noksom erfarit oc fornummit sligt (∴ Byernes Trivsel) til dels at vere forhindret meget af den aarsag, at nogle enkende faa udi hver kjøbsted øfrighedsbestilling betienendis den gantske næring, som samme steds falder, sig allene tileigner oc den gemene mand ved atskillige pratiquer derfra holder oc alfmufven fast efter deris eget tycke regerer oc under sig hafver. Da paa det saadant inconvenient oc misbrug udi tide kand remedieris oc forekommis, hafver vi for got anset denne efterskrevne forordning derom at lade udgaa oc hermet saaledes endeligen herefter ville hafve forholdet“.

Derefter følger selve Forordningen, inddelt i 28 Punkter, men her hidsættes kun de Punkter, som omhandler Borgmesterstillingen. Herom lyder det i

Pkt. 8. Dernæst hvis byes øfrighed sig belanger, da skal udi byerne vere en, to eller flere borgemestere, fire, sex eller flere raadmænd

efter, som byens lejlighed udkrefver oc hidindtil sædvanligt verit hafver.

Pkt. 9. Borgemesters bestilling saa oc andre byes bestilling skal under dennem self aarligen paa fastelaugens søndag udi vor befalingmands ofververelse, met mindre hand loughlig forfald hafver, forandris oc omvexlis, som efterfølger:

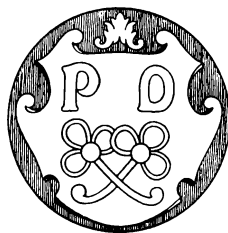
Den, et aar øfverst borgemester verit hafver, skal neste aar derefter vere nederste raadmand. Den, nederste borgemester verit hafver, blifver, naar aaret er ude øfverste borgemester, den øfverste raadmand nederste borgemester, oc saa consequenter. Hvor en allene eller flere end to borgemestere ere, de forvexlis oc i lige maade, saa at enhver icke uden et aar er i en bestilling, oc det sede oc den øfverst altid neste aar blifver nederst, den nederste flyttis it sede op bedre oc de andre i lige maader fremat.

Pkt. 11. Naar nogen, som forbemelt er, forløfvis, afsettis eller ved Døden afgaar, da skal vor lensmand paa de steder, vi icke self personligen er tilstede, ti da skal saadant met voris egen bevilling forrettis, enten selfver allene paa de steder, saadant hidindtil sedvanligt verit hafver, eller oc met borgemestere oc raad, indtil vi anderledis derom tilsiger, en anden dyctig borger udi hans sted i raadit indtage, hvilken skal saa vere conditioneret, at hand borgemesters bestilling, naar fornødent giøris oc hannem tilfalder, bekvemmelig oc met byens nytte kand forestaa, oc skal ingen heller nogen byes af disse eller andre bestillinger at betiene sig maa veigre, met mindre hand er skipper, styrmand, seglingsmand eller oc saadan haandverksfolk, som vi fremdelis dertil privilegiere ville, hvilke maa dog oc dertil brugis, om de self det sambytter, dog skulle de icke befries for formyndere at vere, om de dertil tagis oc dyctige ere.

Pkt. 26. Oc ligesom ingen for rigdom, medhold, slect oc svogerskaf skyld skulle til nogen bestilling nafn gifvis, saa skulle icke heller nogen for ringe anseende maa forbigaaes, om de ere dyctige oc sig icke mod voris den augsburgiske confession modvillig stiller oc af et fridsomt oc got gemyet ere.

Kongen har aabenbart tilstræbt en vis gradvis Fornyse af Byraadene, men saaledes som Forordningen tænkte sig Forskydningen, blev det hele jo indskrænket til den allerede forhaandenværende snævre Kres af udvalgte, og det vilde sikkert medføre store praktiske Ulemper, kun at have den samme Mand siddende i Embedet i et Aar. Set med Nutids Øjne kommer der uvilkaarligt et komisk Skær over Arrangementet paa Grund af, at Ombygningen skulde finde Sted Fastelavnssøndag. Det viste sig da ogsaa snart, at saavel Lens-

mændene, der skulde udnævne eventuelle nye Medlemmer af Magistraten, som ogsaa selve Borgerskabet hurtigt blev kede af denne hyppige Skiften, og i de faa Byer, man forsøgte sig med saadanne Faste-lavnsborgmestre, vendte man hurtigt tilbage til den tidligere livsvarige Ordning. Straks da Forordningen udkom, har den naturligvis haft en vis Virkning, det var jo Kongens Bud, og navnlig er det vel rimeligt at antage, at den Mand, som Forordningen paalagde at have et vist Indseende med Byraadens Sammensætning, nemlig Lensmanden, har været ivrig efter at finde nye Mænd frem, og saaledes er det da gaaet til, at i 1623, for at bruge en af Kildernes Ord, Peder Ostfeld „avancerede omsider formedelst sin gode Conduit saa vidt, at han udi Viborg blev øverste Borgemester“. At Manden har været glad over at opnaa Stillingen og gerne vilde vise Samtiden og Efterverdenen, at han hørte til de første indenfor Borgerskabet, kan vi se deraf, at han endnu samme Aar lod sit Vaaben male paa det øverste Pulpitur i Graabrødre Kirke. Vaabnet eller Slægtsmærket er to røde Roser med grønne Stilke over Kors i hvidt Felt. Hosstaaende Gengivelse er ikke fra Graabrødre Kirke, da denne Kirke blev lukket 1812 og nedrevet 1830, og Inventariet findes spredt i Domkirken og Søndresogns (tidligere Sortebrødre) Kirke samt i Kirkerne i Vorde, Randers og Holstebro. Billedet er en Gengivelse af Peder Ostfelds Segl, som findes i Rigsarkivet paa en Skrivelse fra ham, dat. 14. Marts 1635.

Peder Ostfelds
Vaaben.

Hvilke Fordele bød nu paa de Tider en Borgmesterstilling? Der var ofte til Raadets Medlemmer og Byfogden henlagt noget af Byens Jord, de havde Andel i visse Bøder og fik en mindre Betaling for en Del af de Retshandlinger, de udførte. Det hele beløb sig dog vist ikke til stort. Vigtigere var det, at de var fritagne for en Del Skatter og andre borgerlige Byrder, men Hovedsagen var den Indflydelse, som Stillingerne gav, det var ikke med Penge, men med Anseelse og Magt, at Datidens Øvrighedspersoner lønnedes, men ganske vist forstod de fleste af dem at omsætte denne Magt i Penge.

Hverken Borgmestre eller Raadmænd havde nu deres Dag fuldt optaget af Byens Anliggender. De skulde administrere Byens Jord,

ordne Borgervæbningen, styre Fattig- og tildels Kirke- og Skolevæsenet, men hertil kom et nøje Tilsyn med Byens Næringsliv, idet det var Raadet, der uddelte Borgerskaber og bestemte Antallet af Haandværkere. Endelig varetog Raadet Retsplejen gennem Raadstueretten. Forordningen af 7. April 1619 forudsatte, at der i de større Byer, til hvilke Viborg maa regnes, fandtes flere Borgmestre, og vi ved da ogsaa, at samtidig med Peder Ostenfeld, som var Borgmester fra 1623—55, sad en anden Borgmester, Peder Pedersen Bering, fra 1631—58, men der er Grund til at antage, at Peder Ostenfeld i sin Embedstid beholdt Embedet som øverste Borgmester.

Den yderst kunstige Bytten Gaarde, som Forordningen af 1619 havde tænkt sig skulde foregaa ved Fastelavnstid, blev ikke praktiseret i Viborg, og det af gode Grunde. Denne Forordning er iøvrigt et udmærket oplysende document humain for Christian IV. Med sin varme Interesse for Landets Opkomst ser han, at der i Byerne er ved at danne sig en Overklasse, og for at den ikke skal komme til at ride Underklassen i Byerne som en Mare paa lignende Maade, som Adelen tyngede paa Bønderne, farer han i sin Ilterhed til at udstede denne Forordning uden at betænke, om dens Ord kan omsættes i Praxis. Det var nu et indre Landsanliggende, og det blev en Sag mellem Kongen og hans Undersaatter, om de kunde snakke sig til rette om Sagen. Langt værre blev Sagen, naar det drejede sig om udenrigspolitiske Sager, thi der kunde det faa de mest skæbnesvangre Følger, at Kongen altid overvurderede sine egne Kræfter, men undervurderede Modstanderens. Det traadte klart frem, da Christian IV blandede sig ind i 30-Aarskrigen 1625, fra hvilket Aar man kan datere Nedgangen i hans Regeringstid. Allerede i Krigens andet Aar, 1626, led han et knusende Nederlag overfor Tilly ved Lutter am Barnberg, og i det følgende Aar oversvømmede de kejserlige Tropper Jylland, og ogsaa Viborg fik en højst trykkende Indkvartering. Den Tids Krigsfolk var nemlig ikke tilfredse med at faa Forplejning hos deres Kvarterværter, nej, hvad de fandt af Kostbarheder, betragtede de som deres lovmæssige Ejendom. Wallenstein havde ligefrem legaliseret denne Soldaternes Røven og Plyndren, men at Tillys Folk heller ikke var behagelige Gæster, fremgaa af Tillys bekendte Ytring, at han nok vidste, at hans Soldater ikke var Nonner.

Det har ikke været nogen misundelsesværdig Lod at være Borgmester i Viborg i de Tider; havde man med store Ofre faaet skaffet sig Fjenderne fra Halsen, saa kom Landets Regering og bad om at faa bevilget nye Skatter. Man kan let tænke sig, at mere end en Øvrighedsperson ikke har tænkt paa at rende Fastelavn, som af Forordningen foreskrevet, men at rende fra det hele, og Regeringen maatte være den Mand meget taknemlig, som holdt ud paa sin Plads som øverste Borgmester og ikke under Henvisning til Forordningens egne Ord sagde, at han saa udmærket kunde nøjes med den nederste Plads.

I Novbr. 1627 var Byernes Udsendinge indkaldt af Regeringen til Møde i Viborg for at vedtage en ekstraordinær Skat. I Sommeren 1629 mødte paa eget Initiativ ogsaa Udsendinge fra Byerne i Viborg og vedtog et Bønkrift, som man den Gang sagde, nu vilde vi sige en Resolution, og den indeholdt stærke Klager over Adelen og de trykkende Skatter. Det var Mening at forebringe Sagen for Kongen i Odense, men da Borgernes Repræsentanter kom til den By, fik de at vide, at Kongen opholdt sig i Crempe*), hvorfor to Mænd fik det Hverv at overbringe Kongen Klagen der. Den ene af de to Udsendinge var Peder Sørensen fra Viborg, og den samme Mand havde repræsenteret Byen ved Borgermødet i 1627. Man kan finde det underligt, at Byen ikke ved saadanne Lejligheder lod sig repræsentere af sin første Borgmester, men det sidste Møde i 1629 har et ret tydeligt oppositionelt Skær over sig, saa det er ganske rimeligt, at Peder Ostfeld har holdt sig noget tilbage for ikke at komme ud i noget, som var uforeneligt med hans Stilling baade som Borgerskabs og Regeringens Tillidsmand.

At han vedblivende var en Mand, som Regeringen satte Pris paa, fremgaar deraf, at han i 1633 til sit Borgmesterembede fik lagt Stillingen som Tolder. Det skal vist ikke forstaaes saaledes, at han har søgt om at opnaa denne nye Stilling, det har sikkert været saaledes, at under Regeringens Bestræbelser for at skaffe Statskassen øgede Indtægter er Told og Accise kommet til at spille en stadig større Rolle, og derfor gjaldt det om at finde paalidelige Folk til at varetage dette Hverv, og en saadan Mand havde man i Viborg i Peder Ostfeld. At Regeringen ikke har lokket for ham ved at give en stor Løn fremgaar af følgende Brev, som findes i Rigsarkivet:

*) By i Holsten.

Stuormechtigste høybaarne Fürste aller naadigste Herre och Konning, Gud Allmechtigste spare och bevare E. kon. Maytt. naadeligen lenge och well, med itt løcksaligt Regementt, Amenn.

Aller naadigste Herre och Konning, jeg fattige Mand beder vnderdanigst denne min Supplication werdes till att høre. Efter som ieg forwden min forige Bestilling nu wed thou Aars Tiidtt med Tolderens Bestilling er belagt, och fast som en dagelig Thiener maa sidde och tage Waare paa efter Forordningen, huor med min egen Næring och Haandtering er møgett forsømbt och nederlagtt, min fattige Høstru och Børn till stuor Schade. Bedendis derfor vnderdanigst E: Kon: Maytt: wille naadigst werdes till mig med en ringe Lønn att betencke, som ieg imod saadan min egen Nærings Forsømmelse ij nogen Maade till Hielp till Høstru och Børns Ophold, kunde haffue at trøste, saadanne Wellgierning will Gudtt Allmechtigste rigeligen igien beløne, och ieg will aff yderste Formuffue igien findes Eders Kon: Maytt:^s vnderdanigste tro Tiener. Will hermed haffue Eders Kon: Maytt: wdi den allerhøyestes Beschermelse troligen befalett. Aff Wiborig den 14. Martij Anno 1635.

Eders Kon: Maytt:^s vnderdanigste Tiener

Peder Ostensfeldtt,
som betiener Borgemesters
och Tolders Bestillingh:

Hvis Peder Ostensfeld er kommet til Viborg som en almindelig Bondekarl, maa man sige, han har sørget for at skaffe sig en god Uddannelse, og han forstaar ogsaa at belægge sine Ord. At han ogsaa har haft Blik for det formelle, ses af, at denne Ansøgning til Kongen ligger som Bilag til en Skrivelse om den samme Sag, stilet til Kansleren Christian Friis til Krogerup, eller med andre Ord Peder Ostensfeld har været fuldt fortrolig med at fremsende sine Skrivelser ad tjenstlig Vej. Trods de meget underdanige Ord spores der dog en vis Selvfølelse, som selvstændig Købmand kan han ikke vel finde sig i at skulle være bundet til Kontoret med en bestemt Træffetid. Naar han bemærker, at han har maattet forsømme sin egen Næring og Haandtering, saa er det ganske oplysende at faa at vide, at Aaret efter at Brevet er skrevet, nemlig 1636, befalede Christian IV Rigsraaden Jørgen Urne at sammenkalde „menige Stænder paa Limfjorden boendes baade Adel, Gejstlighed, Borgere og Bønder“ for at forhandle om at gøre Limfjorden sejlbare ved Løgstør. Mødet afholdtes i Viborg 24. Jan. 1637, og Byernes Udsendinge erklærede sig villige til at bære deres Del af Udgifterne, men Viborg undslog sig: „da Byen var en Landstad, langt fra Søfarten liggende, besat med Haandværksfolk og Avlsmænd og saare faa

Købmænd deriblandt, som formaa sig noget, hvilke deres Kramgods fra Hamborg og andensteds fra til Lands bliver indført; hvis andet grovt Gods fra Østersøen indkjøbes fra Aarhus, Randers og Hobro lader indskibe, og dermed forbigaaes den lange Sejlads op ad Limfjord“.

Det er nok rimeligt at antage, at Peder Ostensfeld har hørt til de faa Købmænd, som havde Handelsforbindelse med Hamborg, og havde Riget faaet en længere Fredsperiode, var Velstanden nok efterhaanden vendt tilbage. Ulykken vilde imidlertid, at knapt femten Aar efter de kejserlige Troppers Indfald i Jylland, blev Halvøen fra 1643—45 oversvømmet af Torstensons Tropper. Svenskerne havde efter Gustav Adolfs Fald ved Lützen i 1632 taget godt ved Lære af de kejserlige Tropper i Retning af at røve og plyndre, saa Viborg, der gentagne Gange blev besat af Svenskerne, fordi Byen var Jyllands Hovedstad, har lidt overmaade meget i denne Torstensons Fejde. Det gik endog saa vidt, at Borgmesteren Peder Ostensfeld i 1645 i et Brev beder en god Ven om et Laan paa 8 Rdlr., da han i denne Elendigheds Tid havde udgivet mange Penge, og der er sikkert ingen Tvivl om, at mange af Borgerne blev bragt til Bettelstaven. Peder Ostensfeld beklædte dog ogsaa efter Krigens Ophør Borgmesterembedet og har paa Byens Vegne aflagt Ed til Frederik III, da denne den 30. Aug. 1648 blev hyldet i Viborg. Derimod er det ikke sikkert, at han var Borgmester, da Tronfølgeren, Christian (V), blev hyldet i Viborg den 30. Septbr. 1655, thi i det Aar nedlagde Peder Ostensfeld Embedet, 80 Aar gammel, maaske foranlediget af den Strid, hans ældste Søn var blevet indviklet i med nogle af Borgerne (se ndfr.). Han levede endnu i 4 Aar, men heller ikke i sin høje Alderdom blev han forskaanet for Krigens Trængsler, thi i 1657 blev Byen paany besat af Svenskerne, og de blev det næste Aar afløst af vore Allierede, Brandenburgerne og Polakkerne, som sikkert bemægtigede sig alt, hvad Svenskerne havde levnet.

Hvis Peder Ostensfeld var draget til Viborg i sin Ungdom i Forventning om at erhverve sig Gods og Guld og Ære, saa er hans Haab kun delvis gaaet i Opfyldelse. Hvad han har erhvervet sig af Jordegods, har Fjenderne ikke kunnet fratage ham, men derimod har de sikkert ribbet ham for alt, hvad der hed rede Penge og Kostbarheder, derpaa tyder det ovennævnte Brev. Med Hensyn til Æren

kan han ikke beklage sig; naar han har kunnet røgte sit Embede til sit 80. Aar, maa han have været i Besiddelse baade af sine Medborgeres og sin Konges Tillid.

Han havde skænket Graabrødre Kirke sit Slægtsmærke, men han blev ikke begravet i den Kirke, derimod i Sortebrødre Kirke, hvad der naturligt forklares deraf, at hans Søn var Sognepræst ved den Kirke, da Peder Ostenfeld, 85 Aar gammel, døde 1659. Da Kirken brændte 1726, kan hans Ligsten ikke paavises.

Den ældste Søn af Borgmester Peder Ostenfeld var *Jens Pedersen Ostenfeld*. Han var født 1616, og efter at have studeret Teologi ved Københavns Universitet blev han Kapellan hos Sognepræsten til Sortebrødre Kirke, Mag. Peder Pedersen Løvenbalk. Det maa have været en økonomisk velstillet Mand, thi i 1616 opførte han en Gaard i to Etagér, malet med spanskgrønt, saa den har set meget imponerende ud og fik da ogsaa hurtig Navnet „Mageløs“, hvorefter Strædet, i hvilket den laa, fik Navnet Mageløsstræde. Naar Jens Ostenfeld opnaaede Kapellaniet hos denne Præst, forklares det ret naturligt derved, at han ægtede Præstens Datter, Karen Pedersdatter, og ved dette Giftermaal fik han Udsigt til en betydelig Arv og kunde gøre sig Haab om at blive Svigerfaderens Efterfølger, hvad han da ogsaa blev, da Svigerfaderen døde 1645. Jens Ostenfeld har sandsynligvis ment, at han, ligesom sin Formand, kunde bestride Embedet tilfredsstillende ved at holde en Kapellan, og det gik ogsaa helt godt i en Række Aar, hvor han havde tre Kapellaner efter hinanden, men da han i 1653 havde valgt en fjerde Kapellan, kom han i Strid med nogle af sine Sognebørn, og det er aabenbart gaaet meget hedt til, thi i August Maaned 1655 er Præsten pludselig i København, hvor han til Kansleren, Kristian Thomsen Sehested, indgiver følgende Bønskrift:

Dem høyyædle Herre Herr Cancellér ynscher jeg i ald Ydmyghed, Næde, Løche og Welsignelse, af dend nadigste Gud. Jeg fattige højbedrøffuede Prestemand højligén foraarsagis til hans Magnificentz at indfly med min allerydmygste Supplication, at hand vill for dend barmhertige Guds Schyld beuise mig dend Naade och were mig behielpelig, at ieg motte nyde min allernaadigste Herres och Kongis Breff, at ieg for wijdere Trette och Forfølgelse i dend Sag om det Capellanj Kald maa werre forschonit och naadigst efterlat huis Forseelse der odj kunde werre beganget, at icj icke gantsche schulle med min fattige Hustru og mange smaa Børn der offuer komme i aller største Elendighedt och bedrøffuelig Undergang. Jeg haffuer af Welb. Verner Pars-

bierg saa och aff dj andere mine kiere Sognefolck i Byen och Annexerne mine rigtig Testimonia, tagenn langt effter denne Trette er mig paaført som formelder, at jeg haffuer anstillet mig i Leffnet och Lerdomb som en Guds Ords Tienner sømer och bequemer vil och ydermere ved den Høystes Bistand, aff yderste Formue legge Wind paa en sand Gudzfrygt och at leffue christelig och kierlig med dennom som mig haffuer efftertragted, saa dj ingen billig Aarsag schall haffue dennom offuer mig at besuerge, dermed wederfaris mig fattige Mand en stor Naade och Trøst i min store Sorig, som ieg ideligen vil anmode den naadefulde Gud hand vill igien betalle, ynschen- dis allerydmygligst dend allmechtigste Gud will lenge och will hans Magnificentz til sit hærliche Naffns Ære och Fæderne Lands beste beuare, Hafn, 26. Aug. 1655.

Hans Magnificentzis ydmyge och vnderdanige

Jens Ostensfeld Guds
Ords Tiener i Viburig.

Striden har staaet paa i et Par Aar, da Jens Ostensfeld, vel sagtens haardt trængt, har grebet til den noget usædvanlige Udvej at faa Kansleren til at tage sig af Sagen. Der bliver saa bragt et Forlig i Stand, som det fremgaar af følgende Erklæring:

Kiendis jeg Jens Ostensfeld Sogennepræst till Suortebrødre udi Wiborig at efftersom der nu en Tid lang haffver begiffvet sig en wittløfftig Thrette formedelst en Capelanes Kaldelse till forberørte Suortebrødre Kiercke huor wdinden jeg med ald tillbørlig Erklæring wide dj trinde Dannemend Søren Nielsen Bøeg, Borgemester, Niels Pedersen Næpgard, Claus Sidenborig, Raadmend, och dieris Med Interesserede, intett andet derudj at haffve handelet heller udj andre Mader at beschylde, inddett som oprigtige erlige Dan- nemend, well egenned och anstaar och som for^{ne} Dannemend, nu aff en Christen Medlidenhed formedelst nogle aff Danmarckes Rigis høyvise Radtz och woris welb. kiere Her Lennsmandt Underhand- ling och begierring haffver nu effterlat mig och min Høestruer huis Forsielse wj der wdinden effter Winder, Dome och Documenter kand haffve begangen. Saa och den Tilltale dj derfor till os kunde haffve, daa loffver och tillforpligter ieg mig for^{ne} Jens Ostensfeld der imod igien at ieg med for^{ne} Dannemend saavel som med min kiere Collega och Sogenne Folck schall leffve fredeligen kierligen och well och icke imod nogen aff denem giffve Aarsag till Wennighed, Kiff heller Thrette udi nogen Mader, men baade udi Kiercken och uden Kiercken, i Ord och Gierninger foruden nogen usedvanlige Paafun- der, wden Mieninghedens Forargelse, eller anden Forulempelse schicke och forholde mig som en fien hederlige Preste Mand udi alle Mader well egenner och anstaar disligeste och nu strax for det forbigaendis, saavel som och fremdiellis aff det tilkomendis effter worres kiere Her Bischoppes Anordening at holde rigtig Schiffe

och Diellening med min kiere Collega for det uvise, och dett her
 effter schiffte och dielle saa snart det er paa Alteren forfalden saa
 och under min Haand gjøre hanem en rigtig Relation om Kaldens
 gandsche Indkomst och Tilstand som uden nogen ubillig Udflugter
 heller anden Undersleb schall kome os begie till lige Gaffven och
 beste Schiffte och Diellening, derforuden schall jeg och for min Per-
 soen for en Diell aff forberørte Dannemendtz Omkostning giffve
 denem till først komendis Snapsting rede Penge thov hundrede Rix
 Daller och saaledis alt dette forne tilbørligen at holde och effterkome,
 saa frempt forberørte effterlatte Sag icke schall staae mig obenfore,
 som der nu slopen er, och udi alle Mader uefferlat och paa dj Con-
 ditioner och saa lenge dette forne holdes saa och paa Hans Kongl:
 May: nadigste Behaeg, daa er jeg Jens Ostenfeld paa min egenne
 och min Høstrues Wegenne, saavelsom vj trinde Søren Bøeg, Niels
 Nøpgaard och Claus Sidenborig saa wel dette M: Jens och hans Hø-
 strue allenne angaar, venligen och vell forlegte om ald den Question
 wj paa enten Sider till denne Dag haffver imellem weret, der till
 ydermere Windesbyrd haffver wi samptlige worres egne Hender her
 unterschreffven, och huer aff Parterne en lige ennslydende Con-
 tract till sig annamet. Datum Wiborig den 4. October Anno 1655.

Jens Ostenfeld,
 m. m.

Niels Pedersen
Nipgardt eghandt

Søffueren Bøeg
Claus Sidenborg
 s. ha.

Den brave Præstemand har sikkert ogsaa fra Prædikestolen brugt
 grove Ord mod sine Modstandere, blandt hvem der fandtes saa an-
 sette Folk som en Borgmester og to Raadmænd. Naar der i Erklæ-
 ringen tales om Vidner, Domme og Dokumenter, er det vistnok saa-
 ledes at forstaa, at under Striden har Præstens Modstandere ført
 Tingsvidner og henvist til tidligere Domsafsigelser og gamle Doku-
 menter, der altsammen har bevist, at Præsten var pligtig at dele
 Embedets Indtægter ligeligt med sin Embedsbroder, og, muligvis
 paa Foranledning af Kansleren, har da Bispem og Lensmanden faaet
 de to Parter forligte, men Præsten har maattet finde sig i at betale
 Omkostningerne i Form af de 200 Rigsdaler, hvad der efter Dati-
 dens Forhold var en meget betydelig Sum. Det har sikkert været
 højst ubehageligt for den gamle Borgmester P. Ostenfeld at se sin
 Søn i heftigt Klammeri med en stor Del af Borgerskabet, saa han
 har vel ogsaa arbejdet for at faa et Forlig i Stand. Naar Præsten
 kæmper saa energisk for at faa Lov til at fortsætte med en Kapellan

og slippe for en anden Præst, Compastor som han kaldtes, saa ligger Sagen i Følge Erklæringen aabenbart saaledes, at det økonomisk set var langt fordelagtigere for ham at nøjes med en Kapellan. Paa det Punkt har Præstens Modstandere holdt ham stærkt til Vinden, og Jens Ostenfeld maa i Forliget forpligte sig til i alle Maader at dele lige med den nye Præst. I Søndresogns Kirkes Sakristi i Viborg hænger en Fortegnelse over Kirkens Sognepræster, og af den fremgaar ogsaa, at Kirken en Overgang har haft to Sognepræster samtidig, For det 17. Aarhundrede ser Fortegnelsen nemlig saaledes ud:

Peder Pedersen 1612—1645.

Jens Pedersen Ostenfeldt 1645—70. Kjeld Andersen Skive 1653—1680.

Chr. Erichsøn 1670—1711.

Laurits Olsen Vraae 1680—1689.

Jens Kjeldsen Bøg 1689—1707,

men derefter har der kun været en Sognepræst ad Gangen.

Jens Pedersen Ostenfelds ældste Søn hed

Peder Jensen Ostenfeld og blev født c. 1646. Han blev ganske vist Student, men i en ret sen Alder, og hverken han eller hans Broder, Thøger, har været videre driftige, i hvert Fald fandt deres Moder, da hun i en Aarrække havde siddet som Enke, Anledning til at faa udvirket en Kgl. Bevilling, dat. 15. Oktbr. 1687, paa: „at hendes Datter, Ane Ostenfeld, Mag. Chr. Erichsøns*), maa gaa lige i Arv med sine Brødre i Henseende til, at hendes tvende Sønner, Peder og Thøger, mestendels har været hjemme hos hende siden deres Faders Død og levet af hendes Midler, medens Datteren derimod paa en 16 Aars Tid af hendes Bo været ude“. De to Brødre, Peder og Thøger, har tæret paa Arven, dels efter deres Farfader, den gamle Borgmester, dels efter deres Morfader, Pastor Peder Pedersen Løvenbalk. Efter deres Moders Død i 1688 udstedte de to Brødre i Fællesskab med deres Søster og Svoger 22. Maj 1689 et Gavebrev til Søndresogns Kirke paa 2 Agre, som deres Moder havde foræret Kirken paa den Betingelse, at Kirken forpligtede sig til at vedligeholde hendes og hendes afdøde Ægtefælles Begravelse og Epitafium, og samme Dag skænkede de 4 Agre til Fattige og Husarme i Viborg. I 1690 blev de to Brødre af Provsten indsat som Værger for fire umyndige Børn, i 1692 købte Peder Jensen Ostenfeld en Mark uden for Byen, og da han døde i 1694, staar der anført i Søndresogns Kirkebog: „Fredagen

*) ☉: Hustru.

dend 23. Marts blev Peder Ostenfeld S. Sancte Theol. studios. jor-
det af Mag. Søren Sevel i Kirchen med fuld Ringen, Siungen og
Prædichen og var 48 Aar gammel“. Han synes saaledes at have væ-
ret i Besiddelse af nogen Velstand og en vis Anseelse, men det ser
ganske vist noget mærkeligt ud, at det ikke var Kirkens Sognepræst,
der jo var hans Svoger, der besørgede Begravelsen. Peder Jensen
Ostenfeld var ugift, men der er en Formodning, der taler for, at han
gennem en illegitim Forbindelse har efterladt sig en Søn i Landsbyen
Kvorning (jvfr. Patriciske Slægter III, S. 201). Jens Pedersen Osten-
felds næstældste Søn hed .

Thøger Jensen Ostenfeld og maa være født c. 1651. Han synes ved
Moderens Død ligesom at have rystet Uvirksomheden af sig, i hvert
Fald giftede han sig i 1693 med Sara Overgaard Rasmusdatter. Hun
var Datter af Rasmus Nielsen Overgaard, som ejede Herregaardene
Kvistrup og Ausumgaard i Hjerm Herred, og det er rimeligt at an-
tage, at han har hjulpet Thøger Ostenfeld, saaledes at han kunde
købe Herregaarden Lundgaard i Fjends Herred, samme Aar han
holdt Bryllup. Aaret efter solgte Thøger Ostenfeld en Ejendom i St.
Mathiasgaden i Viborg, som han var blevet Eneejer af ved Brode-
rens Død. Thøger Ostenfeld døde som Ejer af Lundgaard i 1725.
To Aar efter solgte hans Enke Lundgaard. I dette Ægteskab var der
5 Døtre og 1 Søn. Den ældste Datter hed

Ane Cathrina Ostenfeld, som blev født $14/10$ 1693 og $1/12$ 1720 æg-
tede Niels Christensøn Winckel.

Den næstældste Datter hed

Maria Margareta Ostenfeld, som blev født $7/5$ 1695 og $9/8$ 1713 æg-
tede Jacob Christensøn Broeholt.

Den tredie Datter hed

Sara Kirstine Ostenfeld, som blev født $27/4$ 1696 og $31/8$ 1721 æg-
tede Sergent Nicolaj Johan Clausen.

Thøger Ostenfelds fjerde Datter hed

Lene Sophie Ostenfeld, som blev født $14/6$ 1697 og $7/6$ 1718 ægtede
Erik Hansøn Rolfsøn af Holstebro; efter hans Død, 1730, ægtede
hun 1731 Johan Jacob Grøn.

Thøger Ostenfelds yngste Datter hed

Dorothea Catharina Ostenfeld, som blev født $5/10$ 1708 og $20/1$ 1726
ægtede Adjudant Benedict Bartholomæus Adamsøn Wolf.

Om disse 5 Døtres videre Skæbne og eventuelle Børn foreligger der ingen Oplysninger.

Thøger Ostenfelds eneste Søn hed

Johannes Peiter Thøgersen Ostenfeld. Han blev født $\frac{8}{4}$ 1700, men døde ugift, 25 Aar gammel, et Fjerdingaar før sin Fader.

Jens Pedersen Ostenfelds eneste Datter hed

Ane Ostenfeld. Hun er nævnt i den Kgl. Bevilling S. 19 og omtales nærmere under Kvindelinien S. 28 ff.

Jens Pedersen Ostenfeld efterlod sig endvidere tre Sønner,

Christen Ostenfeld, Jens Ostenfeld og Peter Ostenfeld.

De blev alle tre Studenter, men døde alle i en ret ung Alder uden at efterlade sig Efterkommere.

Borgmester Peder Ostenfelds næstældste Søn hed

Christian Ostenfeld, født 1619, og blev 1638 Student fra Viborg. 2 Aar efter tog han baade Baccalaurgraden, svarende til den nuværende Filosofikum, og teol. Embedseksamen. I 1640—41 foretog han en Udenlandsrejse til Holland, England og Frankrig, og i alle tre Lande stod man enten midt i eller umiddelbart foran overmaade vigtige politiske Begivenheder: Holland foran den endelige Løsrielse fra Spanien, i England var Borgerkrigen mellem Karl I og Parlamentet netop brudt ud, og i Frankrig stod Richelieu foran Afslutningen af sit Livsværk, Enevældens Indførelse. Ved sin Hjemkomst blev Chr. Ostenfeld Conrektor i Viborg, men om det kunde fængsle ham i Længden, var vel tvivlsomt. Det var nu ikke for det, at man ikke gjorde sig store Anstrengelser for at knytte ham til Byen. Der havde hidtil ikke været nogen Conrektor ved Skolen, nu blev et saadant Embede oprettet, de fornødne Penge skaffedes ved at henlægge Indtægterne fra Kjølsen Præbende*) dertil, og Chr. Ostenfeld blev den første Conrektor. Skolegerningen har dog ikke lagt mere Beslag paa ham, end at han allerede det følgende Aar, 1643, kunde tage Magistergraden. Saa kom den svenske Invasion i Torstensonsfejden og har vel sagtens gjort et stort Afbræk i Undervisningens rolige Forløb, og Skolens Lærerstab ligesaavel som Byens øvrige Borgere har maattet punge ud til de ubudne Gæster. Stillingen i Viborg har under disse Forhold ikke ret længe kunnet virke

*) Kjølsen ∴ Kjelds Eng, Præbende ∴ en Ydelse, stammende fra den katolske Tid.

tillokkende paa den unge Mand, hvorfor han sikkert uden lang Betænkning har frasagt sig Conrektorembedet, da der i 1647 bød sig en Lejlighed for ham til paany at komme ud. I det Aar fik han nemlig Tilbud om at ledsage de to Grever Holck som en Slags Hovmester paa en længere Udenlandsrejse med forskellige Universiteter som Maal. I Fortegnelsen over immatrikulerede Studenter ved Leydens Universitet oplyses nemlig følgende:

1648. Maji 15. Christianus Christophorus Holck, Nobilis Danus. 22 Aar gl. pol. et math. stud.
 „ Henricus Ditlerus Holck, Nobilis Danus. 21 Aar gl. pol. stud.
 „ Christianus Ostenvelt. Danus. Art. mag.
 1651. Juli 26. Christianus Ostenvelt. Danus. 32 Aar. Art. mag.

Den første Immatrikulation i 1648 var som Rejseledsager for Greverne Holck, og paa denne Rejse, der varede til 1650, kom Christian Ostenvelt gennem Nederlandene, Tyskland, Schweitz, Italien og Frankrig. I Foraaret 1651 drog han imidlertid ud igen, denne Gang som Hovmester for Christoffer og Eiler Due. Paa denne Rejse, der varede til 1655, gjorde Christian Ostenvelt et længere Ophold i Padua. Universitetet i denne By var i det 16. og 17. Aarhundrede særligt berømt for sine medicinske Professorer og blev meget søgt af Studerende fra Landene nord for Alperne. Byen hørte paa den Tid under Venedig, og det synes, som om Dogen og Raadet i denne By ikke har været videre imødekommende over for denne udenlandske Invasion. I hvert Fald havde disse fremmede Studenter en Del at besvære sig over for de venetianske Myndigheder og valgte Christian Ostenvelt til deres Ordfører. Han skilte sig saa godt fra dette Hverv, at der paa Universitetet i Padua blev anbragt et Billede af ham, udført i Marmor og med følgende latinske Inskription:

Genio. Et. Meritis. Clarmi. V.
 Christiani. Ostenveld Dani.
 Univ. Patav. Et. Nat. Germ.
 I. C. T.orum. Ad. Seren. um Venet.
 Princ. Oratoris. Ob. Navatam. Strenuc.
 Difficilib. Temporib. Operam.
 Natio. Germ. I. C. T.orum.
 M. P.
 Patavii MDCLIV

Skrevet fuldstændigt maa Indskriften læses saaledes:

Genio et miritis clarissimi viri, Christiani Ostensfeldi Dani, Universitatis Patavensis et nationis Germanæ Jurisconsultorum ad serenissimum Venetianum Principem oratoris ob navatam strenue difficilibus temporibus operam natio Germana Jurisconsultorum.

I dansk Oversættelse lyder Indskriften:

Det juridiske Fakultets tyske Afdeling [skænker] den berømmelige danske Mand Christian Ostensfelds Begavelse og Fortjenester [dette Billede] som Talsmand for Paduas Universitet og de juridiske Studerende af tysk Nation over for den højt ansete Doge i Venedig paa Grund af et udmærket præsteret Arbejde i vanskelige Tider.

I Følge Indskriften er det særligt de juridisk Studerende, der har haft ham noget at takke for, men under sit Ophold i Padua fik han Lejlighed til at erhverve sig baade den juridiske og den medicinske Doktorgrad, inden han i 1655 vendte tilbage til Danmark.

Den Berømmelse, som Christian Ostensfeld saaledes havde indlagt sig i Padua, gjorde naturligvis sit til, at Universitetet i København straks efter hans Hjemkomst tilbød ham en Professorpost i Medicin, og for at understrege, hvilken prominent Personlighed han var, overværede selveste Kong Frederik III, ledsaget af de nederlandske Gesandter, som da opholdt sig i Byen, hans akademiske Tiltrædelsestale i 1656. Ogsaa herhjemme blev der hurtigt lagt Beslag paa hans betydelige Evner. Saaledes var han den ene af de to Deputerede, som Universitetet sendte til Stændermødet i Odense i Febr. 1657, hvor Krigen mod Sverrig blev besluttet. Aaret i Forvejen havde han ægtet Søster Fincke, Enke efter Doktor Peter Cranmeister og Barnebarn af den bekendte, højtbedagede Professor Thomas Fincke. Hendes Fader var Professor Jacob Fincke, og hendes Kusine havde i 1639 ægtet daværende Professor Hans Svane, der senere blev Sjællands Biskop og kom til at spille en politisk Hovedrolle paa Stændermødet i København 1660 og havde en væsentlig Andel i Enevældens Indførelse. Et andet Barnebarn af Professor Thomas Fincke var den den Gang meget ansete medicinske Professor Thomas Bartholin, og disse to Slægter Fincke og Bartholin var paa de Tider yderst dominerende inden for „de lærdes Laug“, saa dette Ægteskab med en Dame af Finckeslægten har ikke været til Skade for en Mand, der vilde gaa Universitetsvejen. At Christian Ostensfeld havde de rigtige Forbindelser, kan man slutte

deraf, at han Aaret efter sin Udnævnelse til Professor blev valgt til Universitetets Rektor. Det blev sikkert et meget brydsomt Rektorat, thi ganske vist fungerede Rektoren ligesom nu kun et Aar, men det blev et Krigsjaar, den første af Karl Gustav Krigene (1657—58), og Regeringen har i Anledning af den ulykkelige Krig været nødt til at paalægge Universitetet betydelige Byrder.

Det har derfor sikkert været med et Lettelsens Suk, at Christian Ostenfeld Pinselørdag 1658 nedlagde sin Rektorværdighed og drog til en Gaard i Nærheden af Køge for at hvile lidt ud. I Aug. Maa-ned brød imidlertid den anden Karl Gustav Krig ud, ganske uventet for alle Danske, og ogsaa i den Grad uventet for den ferierende Professor, at han blev afskaaret fra Hovedstaden, og først langt hen paa Efteraaret slap han søværts ind til Byen. Da hans Eftermand i Embedet, Rasm. Brochmand, ogsaa var afskaaret og endnu ikke vendt tilbage, maatte Ostenfeld som Prorektor paany overtage Ledelsen af Universitetets Anliggender. Først efter Stormen paa København, Natten mellem den 10. og 11. Febr. 1659 slap Brochmand ind i Byen og kunde overtage Rektoratet, men det vil sige, at hvis Universitetet officielt har lyst sin Velsignelse over Studenterne, naar de deltog i Udfaldene fra den belejrede By, saaledes som det fremstilles paa Maleriet i Universitetets Solennitetssal, saa har det været Christian Ostenfeld, der er optraadt paa Universitetets Vegne.

Universitetet havde fra gammel Tid en hel Del Jord i Skaane; da nu denne Landsdel blev afstaaet til Sverrig, var det ikke mere end rimeligt, at Universitetet ved Fredsforhandlingerne søgte at opnaa nogen Erstatning for de store Tab. Det blev Christian Ostenfeld, der fik betroet det vanskelige Hverv at redde, hvad reddes kunde, men medens han aabenbart havde gjort sine Sager fortræffeligt over for Dogen og Raadet i Venedig — og Venetianerne havde fra gammel Tid Ord for at være meget snu, naar det gjaldt Forhandlinger —, slog hans Evner ikke til i denne Situation, og han vendte tilbage med uforrettet Sag. Kort forinden havde Chr. Ostenfeld ogsaa været Universitetets Forkæmper paa en helt anden Front, over for en hjemlig Modstander, nemlig Sjællands Biskop, Hans Svane, der jo tidligere havde været Professor ved Universitetet. Dette var som en oprindelig udelukkende teologisk Lærestalt paa den Tid endnu ikke helt frigjort fra Sjællands Biskops Myndighed, og efter

Christian Ostfeld.

det gamle Mundheld: Frænde er Frænde værst, saa Biskop Svane, der var en ret stridbar Natur, sin Fornøjelse i at drille de lærde Her- rer. I 1659—60 rasede der da en bitter og langvarig Strid mellem Bispem og Professorerne i al Almindelighed og Chr. Ostfeld i Sær- deleshed. Striden drejede sig, dels om Besættelsesretten til et Degne-

kald paa Amager, dels om Uddelingen af et nystiftet Legat, og endte tilsidst med, at Kongen maatte mægle en tilsyneladende Fred.

Da Enevælden var indført, og Suverænitetssakten skulde underskrives, gjorde Christian Ostenfeld det sammen med Professorerne Thomas og Rasm. Bartholin paa Universitetets Vegne. I 1661 blev Chr. Ostenfeld Universitetsbibliotekar, og 1668 blev han paany valgt til Universitetets Rektor. Allerede det følgende Aar blev han af Kongen fritaget for at holde Forelæsninger og udnævnt til Professor Honorarius. 1670 blev han Assessor i Højesteret, men døde allerede Aaret efter, 1671. Hans Lig blev bisat i Vor Frue Kirke (Domkirken) bag Alteret, og hans Ligsten fik følgende Indskrift:

Locus sepulturæ Christiani Ostenfeldi Dani Medicinæ Doctoris et Professoris Regii Hafniensis Qui Academiam i.c.torum Patavii anno integro pro Rectore administravit, missus pro ea sæpius ad Principem et Senatum Venetum Orator res bene et ex usu Academiæ gesta imaginem è marmore in Palatio Academico et alteram æri incisam meruit hac inscriptione (hvorefter følger den ovenfor gengivne Indskrift, der begynder: Genio etc.).

I Oversættelse lyder Indskriften saaledes:

Gravsted for Danskeren Christian Ostenfeld, Dr. med. og Kgl. Professor i København, som i et helt Aar som Prorector styrede det juridiske Fakultet i Padua. Han blev ret ofte sendt som Talsmand for dette til Dogen og Raadet i Venedig. Sagen, der blev vel udført og til Gavn for Akademiet, skaffede ham et Marmorbillede i Academiets Festsal og et andet hugget i Kobber med følgende Indskrift (se ovenfor).

Det ser lidt mærkeligt ud, at Chr. Ostenfeld, skønt kun 50 Aar gammel, bad sig fritaget for at holde Forelæsninger, og det kan tyde paa, at han ikke nærrede nogen videre Interesse for Medicinen. Nu er der dertil at bemærke, at den Gang avancerede Professorerne ofte fra det ene Fakultet til det andet, begyndende med det filosofiske og endende med det teologiske. Da Chr. Ostenfeld vendte hjem fra Udlandet i 1655, har Universitetet været ivrigt for at knytte ham til sig, og da der netop var blevet en medicinsk Professorpost ledig, og han tilmed kom fra Padua, paa den Tid berømt som Hovedsæde for medicinsk Viden, gjorde man ham til Professor i Medicinen, uden at betænke, at de Fortjenester, han havde indlagt sig i Padua, afgjort faldt inden for Juraen. Naar han Aaret før sin Død ombyttede Pro-

fessoratet i Medicin med Stillingen som Assessor i Højesteret, kunde det jo netop tyde paa, at han selv havde en Følelse af, at Juraen bedst laa for hans Evner. Forøvrigt brugte Kongen, der selv var Præsident i Højesteret, at forlene fremragende Mænd med Assessorværdigheden, saaledes var Biskop Svane kort forinden kommet i Højesteret, og lidt senere overgik den samme Ære Thomas Bartholin.

Christian Ostenfeld har ikke som Videnskabsmand indlagt sig nogen Fortjeneste inden for Medicinen, men gennem sin Indsigt og Viden paa andre Omraader har han indskrevet sit Navn i Universitetets Historie, og han har haft Lejlighed til personlig at tage Stilling til vigtige Begivenheder i vort Lands Historie.

Hans Ægteskab var barnløst.

Borgmester Peder Ostenfelds tredie Søn hed

Niels Pedersen Ostenfeld og døde som Raadmand i Viborg 1677. Han efterlod sig kun en Datter,

Gertrud Ostenfeld, som 1662 ægtede Raadmand Jacob Hasse i Viborg, og i dette Ægteskab fødtes 3 Sønner og 2 Døtre, men om dem savnes enhver Oplysning udover, hvad der er anført paa Stamtavle A.

Borgmester Peder Ostenfelds yngste Søn hed

Peder Ostenfeld og blev født c. 1624. Han blev Student og studerede ved forskellige udenlandske Universiteter. Han var ugift, og da han døde 1665, blev han begravet i København.

Af Borgmester Peder Ostenfelds to Døtre hed den ældste

Mette Ostenfeld. Hun blev først gift med Anders Lauritsen Aagaard, Sognepræst til Ørum, Viskum og Vejrum, og efter hans Død ægtede hun hans Eftermand, Niels Olufsen Mariager. Hun døde 1689.

Borgmester Peder Ostenfelds yngste Datter hed

Margrethe Ostenfeld. Hun blev først gift med Raadmand Jens Ibson i Viborg, og efter hans Død ægtede hun Borgmester Mourids Brun. Hun døde 1694. I sit første Ægteskab havde hun en Datter, Karen Jensdatter, som 1671 blev gift med Sognepræst Peder Jensen i Nørholm. De havde en Datter, Margrethe Pedersdatter Ostenfeld, som ægtede I. P. Jessen, Sognepræst i Vadum. Deres Søn var Rektor P. Jessen i Viborg, som ægtede Dorothea Cathrine Ostenfeld (se de Viborg Ostenfelder, Kvindelinie). Margrethe Pedersdatter Ostenfeld nævnes paa Epitafiet i Viborg Domkirke over Rektor P. Jessen.

DE VIBORG OSTENFELDER

(KVINDELINIE)

SOM Indledning til Skildringen af denne Linie hidsættes en Artikel, trykt i Viborg Stiftstid. ²⁶/₆. 1926 og forfattet af en Viborg-Borger, Handskemager Ditzel. Den i Artiklen omtalte Præst, Chr. Erichsøn, gift med Borgmester Peder Ostenfelds Sønnedatter, Ane Ostefeld, antog sin Hustrus Navn som Tilnavn, og Børnene fik hendes Navn.

„Paa Hjørnet af Sortebrødre Kirkestræde og Mageløsstræde ligger den gamle, af selvplantede Elmetræer omgivne Bindingsværksbygning, der nu i en Aarrække har inspireret Kunstmalere, Tegnere og Fotografer til at optage Billeder af saavel Hjørnebygningen, som af de nærmeste Omgivelser.

Bygningen er Resterne af en stor Bindingsværksgaard, der langs med Strædet strakte sig ned til Provstegaarden, og mod Nordsiden grænsede til Mandrup Dues Gaard, der laa i den anden Ende af Mageløsstræde, og ud mod Sct. Mathiasgade.

Det gamle Bindingsværk, der maaske stammer fra Tiden før Branden 1726, vil ikke staa mere, og det er efterhaanden faldet ned. Tilbage af det gamle staa nu kun Hjørnepartiet, men ogsaa det staa paa faldende Fod. Mulig i en nær Fremtid vil Ejeren, Avlsbruger A. C. Friis Kjær, lade saavel Hjørnet, som den øvrige Facadebygning genopføre, men mere tidssvarende end det nu staa. Sker dette, vil Hjørnet blive trukket noget tilbage, saa at der bliver et Fortov foran ud mod Kirkestrædet, i Flugt med Fortovet foran Provstegaarden.

Men inden Bygningen falder, vil det for mange have Interesse at vide lidt mere om den gamle Gaard og dens Beboere gennem Tiderne. Jeg vil da fremdrage, hvad jeg af Ejeren og af de gamle Protokoller paa Landsarkivet, og andet Steds fra har kunnet faa at vide derom.

Vi kan ikke komme længere tilbage med Dokumentationen end til Grundtakstens Aar 1683, da var Magister *Christen Erichsøn*, Præst til Søndresogns Kirke, Gaardens Ejer, men han boede næppe selv i den, da Grundtaksten beskriver den saaledes: „En Gaard med tiliggende Boder, tilhørende Mag. Chr. Erichsøn, og iboes af Maren Gregersdatter“.

Magisteren var født her i Viborg i 1639, hvor hans Fader, *Erich Nielsøn Hollænder* var Købmand. 1670 blev han Præst ved Søndre-

Magister Christen Erichsøns Gaard.

sogets (Sortebrødre) Kirke, 1677 tog han Magistergraden, og blev 1679 udnævnt til Provst for Fjends Herred. Erichsøn har gjort sig bekendt ved sine store Samlinger til Viborg ældre Historie, af hvilke dog de betydeligste forgik ved Ildebranden i Viborg, og ved en tidligere Ildebrand i Skive 1715, hvor det store Haandskrift til en Viborg Beskrivelse brændte hos Provst Tychonius, som havde laant det. En Foliant, hvori Erichsøn har gjort en stor Mængde Optegnelser, findes dog endnu i Universitetsbiblioteket*). Et kort Uddrag heraf, som Erichsøn selv i 1709 havde besørget, udkom i Trykken 1727, men er forlængst udsolgt**). Denne første Viborg Beskrivelse, som har dannet Grundlaget for *Kroghs* og *Ursins* senere Arbejder i lig-

*) Under Betegnelsen: Addidamenta Fol. 8o.

***) Findes paa Det Kgl. Bibliotek under Betegnelsen: Thott Manuskript Nr. 1451, 4to.

nende Retning, blev i Fjor optrykt som en udmærket Kopi af Originalen. Den faas bl. a. til Udlaan fra Centralbiblioteket, som ogsaa ejer et Eksemplar af den første Udgave.

Erichsøn roses som en lærd og meget gavmild Mand, især ofrede han meget paa sin egen Sognekirke, som han med store Bekostninger lod forbedre og udsmykke. Hans Dygtighed i Snedker- og Billedskærerfaget kom ogsaa Kirken til Gode. Saavel han som hans Børn skænkede store Jordarealer til Kirken — Kirkens Taarn blev opført 1696, og den første Sten dertil blev lagt af Mag. Erichsøn.

Hans Hustru *Ane Ostenfeld* var Datter af hans Formand i Embedet *Jens O.*, efter hvem Erichsøns Efterkommere fik Navnet Ostenfeld. Erichsøn døde 1711.

Hans Datter Ane arvede Gaarden, men beholdt den kun et Aars Tid, da hun solgte den. Dokumentet om Salget lyder saadan:

„Aar 1712 dend 5. December lod *Niels Simonsøn* læse en Skiøde paa en Gaard beliggende næst norden for Sortebrødre Kiercke, indgiven af Salig Magister Chr. Erichsøns Datter Mademoiselle Ane Ostenfeld: Kiender jeg underskrefne *Ane Christensdatter Ostenfeld*, at jeg af fri Villie og velberaad Hu haver soldt, skiødet og afhændet fra mig og mine Arfvinger til Velagtbare Niels Simonsøn, Borger og Snedker her i Viborg, den Gaard, beliggendes norden Sortebrødrekiercke og Strædet, og med Nørresiden til Sal. Mandrup Dues Gaard, og mod Vester — og Sydersiden til Gaden, hvilken Gaard med sin Bygning og Gaardsrum samt den næst østen ved Gaarden beliggende Hauge med det der staaende Lysthus, som mig efter min Fader, Mag. Christen Erichsøn, forrige Sognepræst til Sortebrødre Kiercke og Provst over Fientz Herrit, arveligen er tilfaldet, og saaledes som den nu forefindes, skal tilhøre bemelte Niels Simonsøn og hans Arfvinger til ævindelig Ejendom, og jeg og mine Arfvinger efter denne Dag icke kiender os nogen Ræt eller Rættighed til samme Gaard, dens Grund og Eiendom, som formelt, men jeg og mine Arfvinger for hver Mands Tiltale, skal være Niels Simonsøns og hans Arfvingers faste Hjemmel, saasom for mig, for samme Kiøb, af bemelte Niels Simonsøn, er skeet fuldkommen Fornøgelse og Betalling, og at dette mit sluttede Kiøb fast og uryggeligt skal holdes, haver jeg dette med egen Haand underskrevet, og mit Signet hosztrygt, og ombedet min Fætter*) *Anders Brun*, Prokurator her i Viborg som af Hs. kongl. Mayestæt allernaadigst er forordnet at være min Curator, og dette Kiøb haver med mig samtygt, at han dette tillige med mig til Witterlighed vil underskrifve og forseigle.

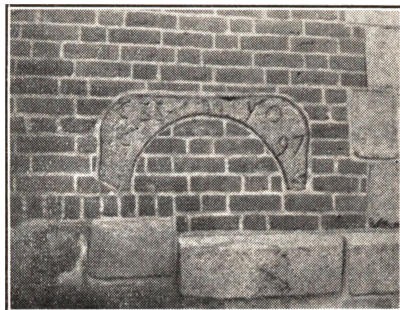
Datum Viborg dend 5. December 1712 Ane Christensdatter Ostenfeld. Som Curator til Witterlighed Anders Brun“.

*) Denne Anders Brun er sandsynligvis en Søn af Mourids Brun, men i saa Tilfælde er han Fætter til Sælgerens Moder.

Pastor Jens Pedersen Ostenfelds eneste Datter,

Ane Ostenfeld, blev som anført gift 1671 med Chr. Erichsøn, Sognepræst til Søndresogns Kirke. Som omtalt af Th. Ditzel lod han paa egen Bekostning Søndresogns Kirke udbedre og byggede et nyt Taarn med et højt Spir; i den sydlige Korrunding lod han indsætte en romansk Vinduesmonolith med disse Bogstaver: C. E. S. A. O. F. og Aarstallet 1697. ∴ Chr. Erichsøn, Ane Ostenfeld.

Dette Ægtepars ældste Søn hed *Jens Ostenfeld*. Han blev født 1672 og Student 1690. Han tog teol. Embedseksamen 1694 og blev derefter Lærer i 5te Lektie ved Katedralskolen i Viborg. Ved Universitetet havde han faaet glimrende Vidnesbyrd fra sine Lærere, bl. a. Ole Rømer, der fremhævede baade hans naturlige Begavelse og hans Flid, og hans Dimisprædiken var saa udmærket, at Censorerne, Vandal

Vinduesmonolith i Søndresogns Kirke, opsat af Christian Erichsøn.

og Masius, ventede sig noget overordentligt af ham i Kirkens Tjeneste. Det har sikkert ogsaa været hans Hensigt ved første givne Lejlighed at søge Præstekald. I 1700 tog han Magistergraden i København, og det følgende Aar bød der sig en Lejlighed for ham til at blive Præst, men da blev hans Vej krydset af en ganske ung teologisk Kandidat ved Navn Tychonius. Han var født 1680, blev Student kun 15 Aar gammel og teologisk Kandidat 2 Aar efter. Fra 1700—01 var han Huslærer paa Vinderupgaard i Nærheden af Skive, og da denne Gerning hørte op, og det var meget vanskeligt at faa Embede, tænkte han paa at blive Skriverkarl paa Amtstuen i Ringkøbing. Da han en Søndag tilfældigt er i Skive, hører han, at Kapellanen er blevet syg, og tilbyder Præsten at besørge Aftensangen. Kort efter døde Kapellanen, og Jens Ostenfeld rejste fra Viborg til Skive for at holde en Prøveprædiken, men Tychonius, som nærmest boende, kom ham i Forkøbet og indgav Ansøgning om Embedet efter at have faaet Jens Ostenfeld til at rejse tilbage til Viborg uden at have holdt nogen Prædiken. I Novbr. s. A. blev

Tychonius af Kongen kaldet til Embedet og fik veniam ætatis 3: trods sin Ungdom, 21 Aar, blev han ordineret til Præst. Tychonius havde ganske sikkert ikke spillet helt ærligt Spil over for Jens Ostenfeld, men han stod ogsaa i Pagt med Amor, thi Aaret efter holdt han Bryllup med Præstens Datter. At Tychonius har været en ret paagaende Natur med dygtig haard Hud paa Albuerne, faar man et stærkt Indtryk af, naar man hører, at da hans Svigerfader dør 1702, rejser Tychonius, uden at oppebie Begravelsen, sporenstregts til København for at ansøge Kongen om Embedet og faar det ogsaa.

Jens Ostenfeld maatte altsaa drage fra Skive med uforrettet Sag tilbage til Skolegerningen i Viborg. Han blev gift med en Datter af Skolens Rektor, Jens Reenberg, som ejede Lynderupgaard i Rinds Herred; i Aaret 1705 opgav Reenberg Rektoratet og levede Resten af sit Liv paa Lynderupgaard. Det lykkedes ikke Jens Ostenfeld at blive hans Eftermand som Rektor, men derimod avancerede han til Conrektor.

Han var en dygtig Latiner, men synes at have været en noget uvirksom Natur, og det har været noget smaat med hans Anseelse, idet han blev betegnet som en Tare 3: et Menneske, der er lidt til en Side. Det har vel nok været saaledes, at det var Præstegerningen, hans Hu stod til, og Skolegerningen blev for ham et Slæb for Brødet. At han har haft Evner som Præst, fik han Lejlighed til at vise, da han en Gang af Biskop Lintrup blev anmodet om at besørge Gudstjenesten i Søndresogns Kirke, thi da overraskede han alle, ikke blot ved sin klare, stærke og høje Røst, men ogsaa ved Talens Indhold og smukke Form, saa at han overgik alle Byens Præster.

Om Jens Ostenfeld som Conrektor har siddet i økonomisk trykkede Kaar, er ikke godt at sige, men da Byen i Juni 1726 blev hjem-søgt af den af Ditzel omtalte Ildebrand, hørte han ogsaa til de Brandlidte, som det fremgaar af følgende Bønskrift fra ham til Kongen, skrevet ²¹/₇-1726. Han anfører deri, at han da havde tjent i Skolen paa 30te Aar „dog for saa uvis og armelig Løn, at det havde været mig umuligt at nyde Levnedsophold, hvis jeg ikke havde haft nogen Tilstød af nogle faa mine egne Midler, saa ere nu opbrændte for mig samme Midler, ej mindre end 22 Vaaninger, foruden min egen iboende Gaard, som var af de største og bedste her i Byen, med alt hvad jeg ejede, saa at jeg ikke beholdt uden 17 Bøger af

mit Bibliothek, ja ikke jeg eller min Hustru og 4 smaa uopfødede Børn, som da til al Vanheld var rejst af Byen, ej saa meget som en Klædning til Kroppen . . . og som jeg lever udi den allerunderdanigste Forhaabning, at Deres kongelige Majestæts højkongelige Naade er større, end at lade mig med mine smaa Børn for min lange Tjeneste tigge mit Brød, saa beder jeg i allerdybest Underdanighed, at Deres kgl. Majestæt vilde af kgl. Medynk benaade mig med et Præstekald, hvoraf jeg kunde nyde Levnedsophold, og imidlertid . . . allerunderdanigst forunde mig Frihed for Skatterne paa de 31 Tdr. Hartkorn, som er i saa slet en Tilstand, og at maatte eftergives 21 Rdlr., som til Dato paa Skat restere . . .“

Branden udbrød den 25. Juni Kl. 4 om Eftermiddagen og rasede til Natten mellem 26. og 27. Juni; der brændte en Mængde offentlige Bygninger som Domkirken, Søndresognskirke, Bispegaarden og Raadhuset, og 71 Gaarde og 78 Boder og Huse gik op i Luer. 4. Juli 1726 indgav Borgerne et Bønsskrift til Kongen og opgjorde deri Skaden til 90,000 Rdlr. Jens Ostensfelds Bønsskrift var altsaa kun en yderligere Understregning af den Ulykke, der havde ramt ham personlig. 27. Decbr. resolverede Kongen, at de Skadelidte i 12 Aar skulde være fri for Told og Konsumtion, og da Borgerne selv havde opgivet, at de svarede mellem 5 og 6 Tusinde Rdlr. aarlig i Konsumtion, var det en ganske god Haandsrækning, Kongen her ydede Byen.

Kongen har iøvrigt ikke været særlig ivrig til at opfylde Jens Ostensfelds Ønske, at opnaa et Præstekald; næste Aar blev Tychonius forflyttet fra Skive som Sognepræst til Domkirken i Viborg, og i Oktbr. s. A. blev Jens Ostensfeld kaldet som Præst til Skive, men han maa have betakket sig for Æren, thi i Novbr. Maaned blev en anden udnævnt til Embedet. Hvis Jens Ostensfeld var blevet udnævnt til Sognepræst ved Domkirken i Viborg, havde han næppe undslaaet sig, og det maa sikkert have været med en vis Bitterhed, at han igen saa Tychonius være den heldige. Skæbnen sørgede imidlertid for at gyde en Draabe Malurt i Tychonii Bæger, thi paa en Rejse, han netop paa denne Tid foretog til København, opdagede han, at den latterlige Magister hos Holberg i Jacob v. Thyboe bar Navnet Tychonius. Ved formaaende Venners Hjælp fik han tvunget Holberg til i 2. Ud-gave at forandre Navnet til Stygotius. Holberg var imidlertid ikke behagelig at nappes med, og i et Lejlighedsdigt: Den jyske Feide

tog han kraftig Revanche overfor Tychonius, hvem han karakteriserede paa følgende Maade:

„en cimbrisk Helt, skiult under Levi Kiøle,
der blive vil et Lys paa Viborgs høie Skole,
sit lærde Fornavn fandt i Skuespil at staae“.

Ved Udtrykket: Viborgs høie Skole sigter Holberg til, at Tychonius havde slaaet til Lyd for, at Viborg blev Sædet for et jysk Universitet, og at den første Professor i Teologi skulde være Sognepræsten ved Domkirken ∴ Tychonius. Lidt længere fremme i Digtet svinger Holberg for Alvor Spottens Svøbe over den arme Tychonius, naar han skriver:

„Lad se Parnasii Søn, Du est, som Du var før,
Lad klinge Krigsbassun og Hiernens Tromme rør,
Bring udi Felten frem en Skok af Syllogismer,
Lad regne, hagle ned stridbareste Sophismer“.

Medens Tychonius saaledes kom ud for et Uvejr, som kan ses i Samklang med det tyske Mundheld: es ist dafür gesorgt, dass die Bäume nicht in den Himmel wachsen, begyndte Lykken omsider at smile lidt til Jens Ostenfeld. I 1733 blev Rektoratet ledigt og tilfaldt ham. Samme Aar døde hans Svigerfader, Jens Reenberg, og to Aar efter solgte Arvingerne Lynderupgaard for 20,000 Rdlr., og en Del af disse Penge er tilfaldet Jens Ostenfeld.

Der findes hos en Urmager i Aalborg et Ur, der har tilhørt Jens Ostenfeld, idet Metalskiven bærer følgende Indskrift:

Non talis
Anno
1734
cuique fortuni
Jens Ostenfeldt

Den mindre Skive med Aarstallet var forsvundet, da Urmageren købte Uret, og han indsatte saa en ny og valgte Aaret 1734, efter at han ved et Besøg i Viborg Domkirke havde set Epitafiet over Jens Ostenfeld (se S. 35). Det er altsaa et rent Tilfælde, at Urmageren har valgt et Aar, hvor Jens Ostenfelds økonomiske Forhold vel nok har været i Bedring. Med Hensyn til den latinske Indskrift er der ogsaa en

Hage; der skal vel sagtens staa: en saadan Lykke times ikke enhver, men i saa Fald skal det hedde: fortuna og ikke fortun*i*. Denne sidste Form forekommer overhovedet ikke af Ordet fortuna, saa Indskriften har paa et tidligere Tidspunkt været underkastet en Reparation, og Urets daværende Ejer har ikke været saa stiv i Latinen som Jens Ostenfeld, der som ovenfor berørt var en stor Latiner. Jens Ostenfeld har imidlertid, da han begyndte at faa lidt Medgang, ladet den lokale Smed og Sejermager lave Uret med den ovenstaaende Indskrift, blot med fortuna i Stedet for fortun*i*. Haandværkeren er kommet svært godt fra Arbejdet, idet Uret viser Sekunder, Minutter, Timer og Datum, og det slaar baade Kvarter- og Timeslag. Værket gaar efter c. 200 Aars Forløb upaaklageligt 8 Dage ad Gangen. Metalskiven er i Hjørnerne prydet med Delfiner, det er Dusinarbejde, Halerne viser opad som Tegn paa godt Humør. Kassen er grønmalet og lavet i Rokokostil; da den nuværende Ejer købte Uret paa en Auktion i Løkken, havde det en Tidlang haft sit Hjemsted paa Hjermitslevgaard, og da manglede Underdelen af Kassen, men den er nu tilføjet. Den manglende Underkasse tyder paa, at Uret har tilhørt en Bonde, i hvis lave Stue Uret ikke har kunnet faa Plads, hvorfor man havde skaaret Underkassen bort. Et saadant Ur kaldes almindelig en „Bornholmer“, men dette Ur har aldrig set Bornholm. Den nuværende Ejer sætter saa stor Pris paa Uret, at han har forpligtet sin eneste Datter til aldrig at skille sig af med det. I Familien er dets nom de guerre: Jens.

I 11 Aar sad Jens Ostenfeld som Rektor, og da han døde i 1744, blev han den 6. April bisat i Viborg Domkirke, under hvis nordre Taarn hans Kiste findes med et paa Væggen anbragt Epitafium med følgende Indskrift:

Under Dette Epitap. Hiuler Velædle og Høylærde Hr. Mag. Jens Ostenfeldt. Canonicus og Rector ved Viborg Cathedral Skoele. Fød 1672. Fader S. T. Hr. Mag. Chresten Eriksen og Moder S. T. Mad. Anne Ostenfeldt. Død 1744. Efter 47 Aars Skole-Embed. 36 Aars Ægteskab. 1 $\frac{1}{2}$ Aars Enkemands Stand. 72 Aars Alder. Og Hustrue Dydædle og Høyfornemme Mad. Dorothea Helene Reenberg. Fød i Viborg 1684. Fader S. T. Hr. Mag. Jens Reenberg og Moder S. T. Mad. Anne Marie Slange. Gift 1706. Avlede i Ægteskab 1 Søn og 4 \underline{de} Døttre. Død 1742. Æt. 58 \underline{de} .

Paa Epitafiet nævnes 1 Søn og 4 Døtre, men i det S. 33 anførte Bønskrift siger Jens Ostensfeld, at han har „4 uopfødede Børn“, hvoraf synes at fremgaa, at et af Børnene er død i en tidlig Alder. Om de to ældste Døtre,

Ane Marie Ostensfeld og

Ane Marie Christine Ostensfeld ved vi kun, at de døde ugifte.

Den næste Datter,

Ane Margrete Ostensfeld blev gift med Peter Arff. Han blev 1740 ansat som Hører ved Katedralskolen og fik allede 1743, endnu medens hans Svigerfader fungerede som Rektor, Bestalling paa Succession som Rektor. Han beklædte Rektoratet fra 1744—64, og det har ikke været helt lette Forhold at virke under. 1739 blev Latinskolen i Skive nedlagt, derved fik Katedralskolen forøget Tilgang, og omkr. 1750 tiltrængtes i høj Gad en ny Skolebygning. Ved Kgl. Reskript af 13. Juli 1742 blev der givet Tilladelse til at sælge den gamle Skolebygning for 150 Rdlr. til en Hestemølle, og Skolen skulde indtil videre holdes i Domhusets nederste Etage, hvor der var en stor Stue med Kamin og to Kamre. 1760 blev Stiftamtmandens Gaard købt til fremtidigt Brug for Skolen, men først i Aarene 1769—71 fandt Ombygningen Sted, hvorefter den nye Skole indviedes af Bispen d. 14. Oktbr. 1772. Peter Arff havde gode Kundskaber og var ypperlig til at lære fra sig. Han skal i sine yngre Aar have været noget haard og streng, men blev i Tidens Løb noget mildere. Til de Vanskeligheder, som de daarlige Lokaler beredte ham, kom Ubehageligheder fra Familiens Side (se S. 37). Rektor Arff havde 1 Søn og 2 Døtre.

Sønnen

Jens Ostensfeld Arff lod sig til Faderens store Sorg hverve til Soldat, blev Kommandersergent i det Delmenhortske Infanteriregiment, avancerede senere til Løjtnant og Kaptajn.

Om Rektor Arffs 2 Døtre

Ane Arff og

Jakobine Arff kan kun oplyses, at de var ugifte og nød det af deres Moster, Dorothea Cathrine Ostensfeld, oprettede Legat (se S. 40) fra det Aar, dette første Gang blev uddelt, 1818, og til deres Død. Da Jakobine Arff først døde $^{26}/_2$ 1845, er hun blevet omtrent 100 Aar gammel, da hun maa være født senest 1746, i hvilket Aar hendes Moder døde.

Rektor Jens Ostenfelds eneste Søn,

Christen Ostenfeld, var som Dreng en vild Krabat, om hvem hans Moder ofte sagde: „Christen, Christen, vi faar aldrig Ære for Dig“, og Faderen omtalte ham i lidet smigrende Vendinger som: „A har en Søn, de æ so min Sæl en Røver“, ligesom han ofte kaldte ham: „Christen lidt Latin“. Han blev ganske vist Student, men gjorde ikke noget ved Studeringerne; alligevel gjorde hans Svoger, Peter Arff, da han var blevet Rektor, ham til Hører ved Katedralskolen. Biskop Wøldike var nu ikke særlig begejstret for denne Ansættelse og forlangte, at han i hvert Fald tog Baccalaureigraden, hvad der ogsaa lykkedes for ham. Chr. Ostenfeld var imidlertid en yderst maadelig Lærer, i Stedet for at passe sin Skolegerning løb han Byen rundt med Sladder og var Stamgæst paa Byens Vinstuer til stor Forargelse for Stiftamtmand With. Paa Skolen herskede der et meget spændt Forhold mellem Rektoren og Conrektoren, P. Jessen, der ogsaa var gift med en af Rektor Ostenfelds Døtre (se ndfr.), og det skulde ikke gøre Sagen bedre, at en saa tarvelig Fyr som Chr. Ostenfeld ogsaa hørte med til Svogerskabet. En Tid lang holdt han med Rektoren, men senere slog han sig paa Conrektorens Parti, og tilsidst tabte Rektor Arff Taalmodigheden og tvang ham til at tage sin Afsked i 1761. Derefter drog han til København og satte de Penge overstyr, som han havde faaet for Salget af nogle Boder, beliggende i det Stræde, som hed Bradpande. Da Pengene var sluppet op, vendte han tilbage til Viborg og levede hos sin Søster, Enken efter Rektor Jessen, og nævnes ogsaa af hende i hendes Gavebrev af 1792 (se S. 40) som: „min kiere Broder Christen“.

Rektor Jens Ostenfelds yngste Datter,

Dorothea Cathrine Ostenfeld blev 1748 gift med Conrektor P. Jessen. Hans Moder hørte til de Viborg Ostenfelders Mandslinie (se S. 27), og da hans Fader, der var Sognepræst i Vadum, døde i 1721, og hans Moder giftede sig med den nye Sognepræst, er han som Dreng sandsynligvis kommet i Huset hos Rektor Jens Ostenfeld, i hvert Fald blev han Student fra Viborg. Han blev teologisk Kandidat, men Vanskeligheden ved at faa et Præstekald har vel drevet ham ligesom hans Svigerfader til at blive Skolemand. Som saadan kunde han langt fra maale sig med sin Medsvoger, P. Arff, men ved flere Lejligheder gav han i Viborg Vidnesbyrd om sine Evner som en ypper-

lig Prædikant. P. Arff har aabenbart haft Blikket aabent for, at P. Jessen ikke vilde magte Stillingen som Rektor og gik stærkt ind for, at en yngre Lærer, Jens Hjersing, skulde blive hans Efterfølger. Da Arff døde 1764, blev P. Jessen dog udnævnt til hans Efterfølger.

Han havde saaledes den Ære at staa som Skolens Rektor, da Biskop Rottbøll den 14. Oktbr. 1772 højtideligt indviede den nye Skolebygning. Der er naturligvis, som Skik og Brug er ved saadanne Lejligheder, sagt mange smukke Ord om det nye Vidsoms Tempel, men at P. Jessen kun har været en maadelig Tempeltjener, faar man et Indtryk af, ved at læse den Røffel, som samme Biskop giver ham i et Brev af 17. Nvbr. 1775. Det hedder deri bl. a. „... Paa Skolen skal det og gaa helt uordentlig til, idet nogle Lærere læse der, andre paa Kammeret efter eget Godtbefindende, imidlertid rende Disciplene ud og ind til Forstyrrelse for Resten, naar de nederste Lærere ere komne, og førend de ere komne, øve Modvilligheder, endog til at føre Pibe med sig paa Skolen og ryge Tobak m. v. Kan dette ske i en Stiftsskole, lige under Bispens Øjne, hvad maa da ikke ske andetsteds? Og skulde man vel tro, at der var enten Rektor eller Tilsyn, Frygt eller Straf, hvor saadant gaar i Svang? . . . Men Vane skal nok her være Lov, i det mindste synes det saa af Regnskaberne, som efter 4 Aars Erindringer endnu ere støbte i den gamle forkerte Form. Hvad hjælper min Nidkærhed for Skolens Opkomst? min Velvillighed i at understøtte Deres egen Begjæring med at sætte Mulkt for Forsømmelse i Kirken eller Skolen, naar der er ingen Justits eller Orden, ingen rigtig Optegnelse af de forsømmelige?“ Bispens er tilbøjelig til at diktere Rektoren en Mulkt . . . „men,“ hedder det videre i Brevet, „jeg krymper mig derved, da De efterhaanden bliver gammel, og Deres Anseelse, som De selv saaledes daglig svækker, ikke kan taale deslige Stød“.

Brevet slutter med, at hvis denne sidste Formaning ikke frugter, vil Bispens indberette Sagen til højere Steder. Allerede næste Aar maa Bispens være gaaet til dette sidste Skridt, thi i 1776 afstod P. Jessen paa visse Vilkaar Rektoratet til Mag. Jens Hjersing, der blev ham adjungeret med Bestalling paa Succession.

Det maa have været trist for P. Jessen at sidde de fire Aar, han endnu levede, som Rektor af Navn, medens en anden var det af Gavn. Man kunde imidlertid tænke sig, at det maa have været endnu

mere bittert for Dorothea Cathrine Ostenfeld at se sin Mand først som Undermaaler overfor Søsterens Mand, P. Arff, og dernæst, skønt ikke særlig gammel, — han var født 1713 — som en Slags Af-tægtsmand nødtvungent overlade Styret til den Mand, som P. Arff havde set sad inde med de fornødne Evner.

Medens P. Jessen imidlertid lod alt gaa sin skæve Gang, vakte Modgangen hans Hustru til Handling. Hun havde det Held, at Biskop Rottbøll døde samme Aar som hendes Mand, 1780. Derved blev det lettere for hende at faa Mandens Lig bisat i det samme Kapel, hvori hendes Fader hvilede. Hun har sandsynligvis stemt den nye Biskop venlig ved at give bindende Tilsagn om rundelige Gaver til Kirken, og hun var ikke den Kvinde, der gik fra sit Ord. Allerede Aaret efter, i 1781, skænkede hun Domkirken to syvarmede Lysekroner med følgende Indskrift:

„En Gave af salig Magister og Rector
Peder Jessen ved hans Enke Dorthe
Cathrine Ostenfeldt foræret denne
Domkirke i Viborg Aar 1781.
Lad Christi Lys saa give Gud.
Her ingensinde slukkes ud.“

Derefter har hun vel ingen Vanskeligheder haft med at faa Lov til at sætte et Epitafium over Manden. Det hænger i Kapellet under Domkirkens nordre Taarn som Pendant til Epitafiet over hendes Fader, Rektor Jens Ostenfeld. Det er flankeret af to sovende Engle, hvorunder staar følgende Vers:

„Omkast os ey vores Hvilested
Fordi vi ere Døde.
Men lad os sove her i Fred
Til vi for Dommen Møde.“

Selve Epitafiet bærer følgende Indskrift:

„Monument og Æreminde af dem i Livet Velædle og Høylærde S. T. Hr. Mag. Peter Jessen, Rector ved Scholen og Canonicus ved Dom Capitulet i Viborg, fød i Vadums Præstegaard 1713. Faderen S. T. Hr. Jes Petersen Jessen og Moderen S. T. Mad. Margrethe Ostenfeldt frembragte Livet paa egne og unges Studering udi 41 Aar var Collega i 4de og 5te Lectie 8te Aar, Conrector 17 og Rector 16 Aar. Indladt i Ægteskab 1748. Død 1780. Æt. 67.

Og Hustru Dydædle og Høyfornemme Madame Dorothea Ca-

thrine Ostenfeldt fød i Viborg 1715 gift 1748. Leved udi Ægteskab 32ve Aar som Enke 18 Aar. Død 1798*). Æt. 84*)“.

Endelig lod hun paa Mandens Kiste sætte en oval Tynplade med følgende Indskrift:

„Løste af Sygdoms Baand Befriede fra dette Livs Trængsler og ald Werdens Nød bleve her nedlagte til Gravens Hviile de Jordiske Deele af Welædle og Høylærde Mag. Peter Jessen Canonicus og Rector ved Cathedral Schoelen i Wiborg. Født i Aaret 1713 d. 15. September af ærværdige Forældre Hr. Jes Petersen Jessen Forhen Sogne Præst for Wadum Menighed Mad. Margrethe Ostenfeldt. Efter nogle aars anvendte Fliid paa Studeringer. Ved Sal. Doctor Rosenstands information demitteret til academiet af Sal. Rector Ostenfeldt. 1739 blev Han Collega i 4de Lectie 1743 Collega i 5te Lectie. 1747 Conrector ved Scholen og Magister. 1748 Forbundet til Ægteskab med velædle Jomfrue Dorthie Cathrine Ostenfeldt nu efterlevende Enke. 1764 Kaldet til Rector.

Hos alle billige og rettænkende har han efterladt sig et æreminde af Fliid og Troskab i sit Kald Redelighed i sin Vandel Godgjørighed mod de ælendige Men efter en langvarig Sygdom befalede han i en sand Troe Sin Siæl i Forløserens Haand og gik saa ind i Hans Hviile fra 1780 den 22de Martij i Hans alders 66¹/₄ Aar.“

Naar man læser disse pompøse Ord og samtidig ved, i hvor liden Grad P. Jessen var sin Stilling voksen, fristes man uvilkaarligt til at forandre det danske, fra Tysk stammende, Mundheld: Jo dummere Bønder, des større Kartofler, til: jo mindre Mand, des større Hustru med den Mening i Ordene, at selvom andre Folk ikke kan se noget-somhelst betydeligt ved en Mand, ser hans Hustru al hans Færd gennem Kærlighedens Briller, og er han end aldrig saa ringe og ubetydelig i Verdens Øjne — i hendes er han stor.

Og det er vel godt det samme.

I Aaret 1792 indfrieede Dorothea Cathrine Jessen, født Ostenfeld, helt sit Løfte til Kirken, idet hun i det Aar opsatte et Gavebrev paa en Sum af 9000 Rdlr., hvis Renter skulde tilfalde Kirken, dens Tjenerne og dem, som vor Tid betegner som pauvres honteuses, men karakteristisk nok forbigaar hun blandt de sidste Enker efter Rektorer, derimod nævner hun Enker efter Stiftsprovster og Conrectorer. Det maa dog bemærkes, at da Legatet første Gang skulde uddeles, og Rektor Arffs to ugifte Døtre var blandt Ansøgerne, var Distribu-

*) Aarstal og Levealder stod in blanco til 1928.

torerne af den Formening, at Testatrix udtrykkelig havde nævnt disse to Damer paa en Fortegnelse, som hun i Gavebrevet siger, skal findes efter hendes Død, men som var forsvundet i de 20 Aar, der hengik mellem hendes Død, 1798, og den første Legatuddeling 1818. Dette Gavebrev fik nemlig til en Begyndelse en ret krank Skæbne. De Personer, som hun i Brevet udpeger til at føre dets Bestemmelser ud i Livet, maa enten være døde inden Testatrix eller have været efterladende og forsømmelige, Gavebrevet var en Tid lang forsvundet, og Pengene gik i de forkerte Lommer. Tilsidst greb Regeringen ind, og ved Højesteretsdom af ^{14/11} 1817 dømtes forskellige højstaaende Embedsmænd til at indbetale et større Beløb til Legatet, hvorefter de første Portioner uddeltes 1818.

Hermed er de Viborg Ostenfelders Saga sluttet, forsaavidt angaar de Medlemmer, der levede og virkede i selve Viborg, og ganske vist har vi delt dem i en Mands- og Kvindelinie, men det er, som om Ringen lukker sig af sig selv med det sidstnævnte Ægtepar, Rektor Peter Jessen og hans Hustru, thi de havde begge den samme Tipoldefader, nemlig Borgmester P. Ostenfeld.

Det var imidlertid ikke alle Efterkommere efter Chr. Erichsøn og Ane Ostenfeld, der følte sig bundne til Viborg.

Deres næstældste Søn,

Erik Ostenfeld, blev født 1673 og Student fra Viborg 1690. Han blev teologisk Kandidat 1693, og i April 1698 blev han ordineret som Præst i Vive i Viborg Stift. Han fik dog kun Lov til at virke i denne Gerning i kort Tid, thi han døde allerede i August det følgende Aar. Da han var ugift, efterlod han sig ingen Arvinger.

Ane Ostenfeld og Chr. Erichsøns eneste Datter hed

Ane Christensdatter Ostenfeld. Om hende ved vi intet udover, hvad der oplyses i Artiklen i Vib. Stiftstid. (se S. 28). Hun døde ugift 1718.

Vi gaar dermed over til den Linie, som her betegnes som Sæby-Næstvedlinien.

Sæby-Næstvedlinien.

Naar denne Linie kaldes Sæby-Næstvedlinien, er det en Afvigelse fra den Fremgangsmaade, der iøvrigt er fulgt med Liniernes Betegnelse, nemlig efter det Sted, hvor Stamfaderen eller -moderen er født eller har henlevet den længste Tid af sit Ægteskab. Naar der

for denne Grens Vedkommende sker en Afvigelse fra denne Regel, skyldes det, at der findes saa yderst faa Holdepunkter for Stamfaderen. Chr. Erichsøn og Ane Ostenfelds tredieældste Søn,

Christen Ostenfeld, er født i Viborg 1676 og blev gift, uvist hvilket Aar, med Mette Pedersdatter Baggis, hvis Fader ejede Lunderupgaard i Varde Landsogn. Dernæst oplyser Durup Kirkebog, at ¹⁰/₉ 1713 blev Forpagter Ostenfelds Datter, Ane Cathrine, fremstillet i Kirken. Deraf fremgaar, at nævnte Ostenfeld har været Landmand, men hvilken Gaard han har haft i Forpagtning, staar hen i det uvisse. Durup ligger ca. 12 km N. V. for Hobro, og der ligger i Durup Sogn en større Gaard, Nøragergaard, og det er derfor muligt, at det er denne Gaard, Ostenfeld har haft i Forpagtning. Nøragergaard skifter imidlertid Ejer samme Aar, og dette Ejerskifte kan muligvis have bevirket, at Chr. Ostenfeld har maattet fratræde Forpagtningen. Kort Tid efter maa han nemlig med sin Familie være flyttet til Viborg, maaske i Haab om med Slægtens Bistand at faa fat i en anden Landejendom, thi Kirkebogen for Viborg Søndresogn oplyser, at ²⁶/₈ 1715 blev hans Søn, Christian Christiansen Ostenfeld, døbt i Søndresogns Kirke.

Hvilke Planer Chr. Ostenfeld nu end kan have haft, saa overraskede Døden ham kort efter, og han blev begravet paa Søndresogns Kirkegaard, ²⁷/₅ 1715. Hans Familie maa være forblevet i Viborg, thi ²⁹/₁₁ 1715 blev et af hans Børn begravet i Viborg.

Christen Ostenfelds Fader, Sognepræsten Chr. Erichsøn, havde mange Brødre, af hvilke en, Peder Erichsøn, var Borgmester i Viborg. Da efter hans Død hans Bo kom under Skiftebehandling i 1718, nævnes der som efterlevende Børn efter Christen Ostenfeld kun tre, nemlig Christian Pe(i)ter, Peder og Christian.

Disse tre Sønner, der blev faderløse i en ganske ung Alder, har snart indset, at der ikke var noget for dem at gøre i Viborg og er derfor draget ud i den vide Verden.

Den ældste Søn,

Christian Pe(i)ter Ostenfeld, blev gift med Marianne Todberg; om hun stammer fra Landsbyen Todbjærg i Øster-Lisbjærg Herred, skal være usagt, Todbjærg Kirkebog giver ingen Oplysninger, men de unge Ægtefolk har dannet sig et Hjem i Sæby, og der er deres 6 Børn, 5 Sønner og 1 Datter født. Mandens Navn skrives nogle Ste-

der Peiter, hvad der leder Tanken hen paa Holland eller Friesland, men de fleste Steder skrives Navnet paa Dansk. Desværre giver Kilderne kun den noget mangelfulde Oplysning: Borger i Sæby, saa vi kan ikke nærmere bestemme hans Levevej. Han maa have arbejdet sig frem til en vis Velstand, idet han ejede et Hus med Have, som senere blev købt af Sognepræsten. Han døde 1799, og Sæby Kirkebog oplyser, at hans Alder da var 90 Aar.

Om hans og hans Hustrus 6 Børn foreligger der for de fires Vedkommende ingen Oplysninger udover, hvad Stamtavle B₁ meddeler, kun om den ældste og den yngste Søn er det lykkedes at samle noget Materiale.

Christian Peter Ostenfelds ældste Søn hed

Christian Ostensfeld og blev født 1738 i Sæby. Han har ligesom sin yngste Broder, Andreas Peter, lært Malerhaandværket, og der er jo en Mulighed for, at det ogsaa har været deres Faders Næringsvej. Chr. Ostensfeld har efterladt os et synligt Bevis paa sin Dygtighed som Maler i et Epitafium i Vesterø Kirke paa Læsø. Midttertavlen oplyser, at Niels Laurerresøn Turen har ladet denne Tavle opsætte som Tak for, at han var blevet helbredet af en haard Sygdom. Paa Siderne staar: staferet af Christian Ostensfeld anno 1765. Staferet maa i denne Forbindelse betyde malet, thi i det slyngede Baand paa Epitafiets Underkant staar: Udhugen og arbejdet af Pauel Pauelsandet.

Christian Ostensfeld var gift, men 1778 havde han den Sorg at miste sin Hustru, som døde uden at efterlade sig Børn. Det var maaske Sorgen over dette Tab, som fik Chr. Ostensfeld til at forlade Sæby,

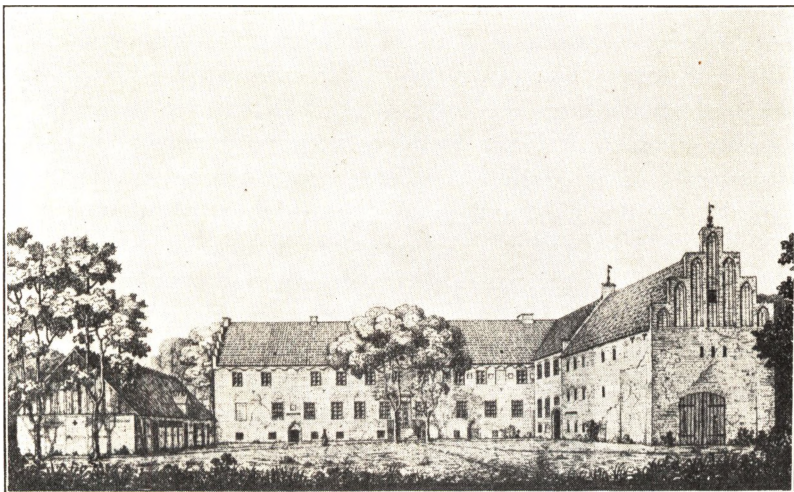

Epitafium i Vesterø Kirke paa Læsø,
malet af Christian Ostensfeld.

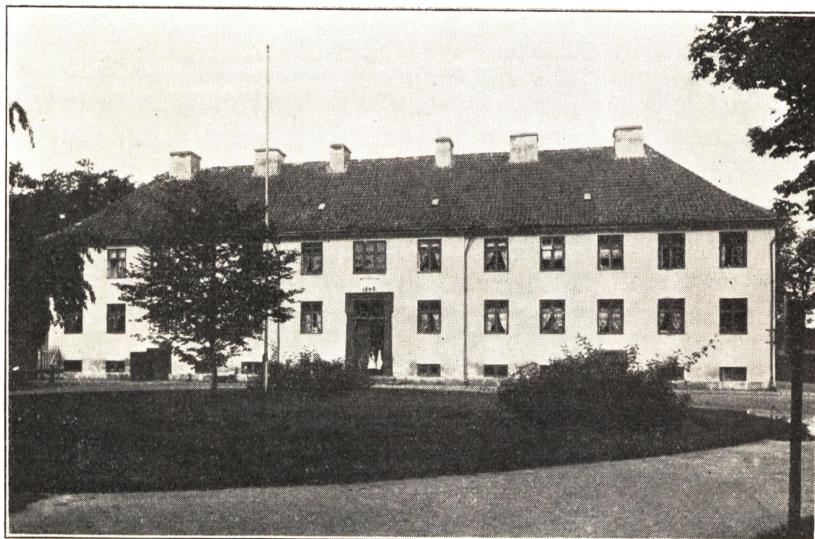
thi 1789 finder vi ham som næringsdrivende Borger i København. I det Aar fik han nemlig (²⁴/₄) Kgl. Brev paa frit at kunne disponere over sit Bo, en Tilladelse, der kaldes facultas testandi.

I 1802 (¹²/₉) opretter Chr. Ostenfeld ved et Gavebrev en Stiftelse for 12 Enker, og den skal ligge i hans Fødeby, Sæby. Kapitalen opgiver han til 15000 Rdlr., men hans Husholderske skal nyde Renten, saa længe hun lever; men 2 Aar efter hendes Død skal Stiftelsen være færdig og i behørig Stand. Han har selv ladet udarbejde en Tegning over, hvorledes Stiftelsen skal indrettes. Bestyrelsen af Stiftelsen overlader han til Sognepræsten, Byfogden og tvende eligerede Mænd i Sæby, hvem det tilkommer at finde en egnet Grund, men han ser gerne, om hans afdøde Faders Hus med Have, som var blevet solgt til Præsten, kunde erhverves til Stiftelsen. I Gavebrevets § 8 hedder det: „Ved nøje at have lagt Mærke til offentlige Indretninger i mit Fædreland Danmark har jeg befundet, at der ikke mangler Kloostere og adelige Stiftelser, hvorudi Standspersoner kunne nyde Understøttelse, ikke heller mangler der Hospitaler og Fattighuse, hvorudi Folk af de ringere Klasser kunne nyde Hjælp og Lindring i deres Nød, men for det, man kalder Middelfstanden, synes der at være sørget mindre: det er derfor min Villie, at Ingen maa indtages i den Ostenfeldske Stiftelse eller nyde godt af samme uden alene sande trængende Enker af hæderlige og agtbare Borgere, Præster og Embedsmænd“. I § 12 giver han saadanne Enker af Sæby Kjøbstad fortrinsvis Adgang til Stiftelsen, men de skal være fyldt 50 Aar. I § 22 omtaler han en Have til Stiftelsen og ønsker, at det paalægges enhver Enke, der indtages i Stiftelsen at plante et Par Frugtræer og siger: „en behagelig Tidsfordriv troer jeg, det altid vil være for gamle agtbare Koner at betragte og takke den almægtige Skaber i et jordisk Paradis, og dette anser jeg en nyttig Frugthauge at være“.

I 1808 (³/₁₁) opsatte Chr. Ostenfeld sit Testamente. Kapitalen opgøres til 19000 Rdlr., og det forudsættes stadig, at Stiftelsen skal ligge i Sæby, og der indsættes 2 Købmænd af København som executores testamenti. 1814 (²⁰/₄) tilføjes en Codicil til Testamentet i Anledning af, at den ene executor er død, og Præsten ved Garnisons Kirke, Chr. Brorson træder i hans Sted. Samtidig bemærkes, at Kapitalen er steget til 26000 Rdlr. 1816 (²⁰/₂) kommer der en ny

Den gamle Sortebrødregaard.

Den nuværende Ostenfeldske Stiftelse.

Tilføjelse, da hans Husholderske er død, men Sæby omtales stadig som Stiftelsens fremtidige Plads. Kapitalen er nu vokset til 30000 Rdlr. Lidt senere hen paa Aaret ($\frac{4}{11}$) nævnes imidlertid pludselig Næstved som Stiftelsens tilkommende Plads, og Motiveringens angiver han selv med de Ord: „kjedet og trættet af mange mig især paa den senere Tid mødende Hindringer mod mit velmeente Ønske og Forsæt“. Paa det Tidspunkt boede han endnu i København og ligeledes i Aug. 1817, men 1818 ($\frac{21}{3}$) var han bosat i Næstved, og i den Kgl. Konfirmation paa Testamentet fra samme Aar ($\frac{10}{4}$) omtales han som Borger i Næstved. Kort Tid efter, 29. Maj s. A., døde Chr. Ostenfeld. Da hans Bo blev sluttet i 1820, viste det sig at eje en Obligationsbeholdning, stor 28420 Rdlr. Ifølge Testators sidste Bestemmelse blev Stiftelsen underlagt den daværende Amtmand over Præstø Amt, Greve Danneskjold Samsøe, og i Stiftelsens Direktion skal altid sidde et Medlem af denne Familie. De øvrige Medlemmer af Direktionen er Sognepræsten, Byfogden og Toldinspektøren i Næstved.

I 1823 købte Direktionen den gamle Sortebrødregaard med tilliggende Have for 1150 Rbd. Sedler, og her blev Stiftelsen indrettet.

Desværre blev denne smukke gamle Bygning nedrevet i 1840, og Aaret efter opførtes den nuværende Stiftelse.

Chr. Ostenfeld blev begravet paa St. Peders Kirkegaard, men 1848 blev hans Lig ført hen i Nærheden af Stiftelsen, og paa hans Grav blev rejst en Mindesten med følgende Indskrift:

MALER
CHRISTIAN OSTENFELDT
FØDT 28. NOVEMBER 1738
DØD 29. MAJ 1818
HANS NAVN LEVER TIL VELSIGNET
HUKOMMELSE I DEN STIFTELSE,
SOM HAN AF KRISTELIG KJÆRLIGHED
GRUNDLAGDE FOR 12 BORGERES OG
EMBEDSMÆNDTS ENKER

Christian Peter Ostenfelds yngste Søn hed

Andreas Peter Ostenfeld og var Maler i Nykøbing, Mors. Ham maa det ikke være gaaet videre godt, thi samme Aar hans Broder døde og efterlod sig en ganske net Sum, søgte han og fik et Legat paa 10 Rdlr. af Rektorinde Jessens Dotation. Om den velstaaende Broder

ikke har haft Kendskab til den andens Fattigdom, eller om de har været Uvenner, derom ved vi intet, men højst mærkeligt ser det ud. Andr. P. Ostenfeld døde 1827.

Den næstældste Søn af Christen Ostenfeld og Mette Pedersdatter Baggis,

Peder Christiansen Ostenfeld har sandsynligvis staaet i Forbindelse med den Farbroder, som drog til Norge (se Dansk-norsk Linie), thi det eneste, der er oplyst om ham, er, at han var ansat ved Jernværket i Laurvig.

Christen Ostenfelds yngste Søn, *Christian Christiansen Ostenfeld* lod sig hverve som Soldat, men hans senere Livsskæbne er ubekendt.

Dansk-norsk Linie.

Oplysningerne om denne Linie er saa sparsomme, at det for Overskuelighedens Skyld er bedst at ordne Stoffet strengt genealogisk. Stamfaderen til denne Linie, *Peder Ostenfeld*, blev Borgmester i Frederikstad og var gift med Mette Wærnskjold. — Børn:

Mindesten paa St. Peders Kirkegaard i Næstved over Maler Chr. Ostenfeld.

- I. *Werner Ostenfeld*, født c. 1700, fik i Flg. Kgl. Resolution af 26. Marts 1763 tilstaaet en aarlig Pension paa 300 Rdlr. af den Kgl. Kasse i sin Egenskab af forhenværende Ziegel Inspector. 26. Aug. 1766 fik han Kgl. Udnævnelse til Toldkontrolør og Vejer i Husum. Han omtales som endnu levende i en meget høj Alder i 1785. Han var gift med Ane Margrethe Berg, der døde 1747. Børn:
 - 1) *Mette Margrethe Ostenfeld*, som døde 1784; gift med Major Jakob v. Hirsch.
 - 2) *Peter Ostenfeld*, født 1730, Byfoged og Prokurator i Laurvig.

- 3) *Ane Margrethe Ostensfeld*, født 1742, blev Husjomfru hos Kgl. Konfessionarius, Dr. Bartholm.
- II. *Hans Ostensfeld* blev Sømand og døde i en ung Alder om Bord paa en Kinafarer.
- III. *Christian Pedersen Ostensfeld*, født 1702, Student 1721, teol. Kandidat 1723. 1731—35 Sognepræst i Lillehedinge paa Sjælland. Derefter forflyttedes han som Sognepræst til Spjellerup i Præstø Amt og udnævntes senere til Provst for Fakse Herred; han døde 1764; gift 1° med Maren Wiel, en Købmandsdatter fra Drammen † 1738. 2° med Lucie Sofie Jonæsen, en Præstedatter fra Roskilde, † 1769.

Børn:

- 1° 1) *Peter Ostensfeld*, født 1733, Student 1756, teol. Kandidat 1758, 1762—87 Sognepræst i Lillehedinge, blev derefter Sognepræst i Spjellerup og døde 1795; gift 1° med Ane Margrethe Resen, † 1780; 2° med Tomine Justine Bruun, † 1813.

Børn:

- 1° a) *Christen Ostensfeld*, født 1765, omtales i 1785 som Sømand, der farer paa Kina.
- 1° b) *Ole Resen Ostensfeld*, født 1767, Student 1785.
- 1° c) *Vincentine Cathrine Ostensfeld* blev gift med Apoteker Gravenhorst i Korsør og døde 1792.
- 1° d) *Ane Margrethe Ostensfeld*, født 1771, blev 1790 gift med Kirurgen Abraham Falck Siemers.
- 1° e) *Frederikke Ostensfeld*
- 2° f) *Maren Ostensfeld*
- 2° g) *Johanne Olavia Ostensfeld*; om disse tre haves ingen Oplysninger udover de i Stamtavle B₂ givne.
- 1° 2) *Jens Ostensfeld*, født 1735, blev Student og juridisk Kandidat; 1775 fik han Bestalling som Prokurator i Hof- og Stadsretten; blev 1783 gift med Ane Margrethe Ursin, der døde 1788. Ægteskabet var barnløst.
- 1° 3) *Herman Ostensfeld*, født ²⁴/₉ 1736.
- 1° 4) *Mette Elisabeth Ostensfeld*, født 1737, blev gift med Degnen Irgens i Høyrup.

- 2° 5) *Maren Ostensfeld*, født 1741, blev gift med Præsten Jens Iver Brinck i Kundby og døde 1790.
- 2° 6) *Ellen Marie Ostensfeld*, født 1742.
- 2° 7) *Margrethe Ostensfeld*, født 1745, levede 1786 som ugift i Holbæk.
- 2° 8) *Tabilla Sofie Ostensfeld*, født 1750, blev gift med Cancelliraad N. Munck paa Lolland.
- IV. *Ane Margrethe Ostensfeld* blev gift med Prokurator Bay i Frederiksstad.
- V. *Ane Kirstine Ostensfeld* levede som ugift hos sin Broder, Præsten i Spjellerup.

DE KVORNING OSTENFELDER

SOM OMTALT S. 41 havde det af Rektorinde Jessen, født Ostensfeld, i 1792 oprettede Legat nogle svære Fødselsveer, og først 1818 kom det første Gang til Uddeling. Blandt Ansøgerne til Legatet meldte sig i 1820 en gammel Avlsbruger, Christen Ostensfeld, da bosciddende i Viborg, men født i Landsbyen Kvorning, c. 18 km øst for Viborg. For at bevise sin Adkomst til Legatet som beslægtet med Testatrix mødte han frem med 2 Tingsvidner, der afgav følgende Erklæringer:

„Underskrevne Morten Simonsen fra Quorning Sogn og Bye, Viborg Amt, Bevidner herved Personlig nu 82 Aar, at ieg fra min Barndom af har kiendt Avlsbruger Christen Ostensfeld I Viborg — og ved han havde en Bæstefader navnlig — Ostensfeld |: fornavnet mindes ieg ikke :| førstmeldte Ostensfeldt havde En Broder, som Boede i Viborg og blev Benævnet Magister Ostensfeld. Denne Sandhed Bevidnes Under min Haand i Vidners Overværelse.

Quorning Bye og Sogn skrævet i Viborg 28. Febr. 1820.

Morten Simonsen.

som Overværende Bager fra Viborg Jens Knudsen Danbrig.“

Den anden Erklæring havde følgende Ordlyd:

„Underskrevne Nu 79 aar gammel Bevidner herved at have Tient Madame Jæsen her i Byen og ofte at have hørt Benævnte Madame Jæsen sige, at hun var føt Ostensfeld og at hun er Beslægtet med Christen Ostensfeld Avls Bruger Hær i Byen.

Stanghede Skrævet i Viborg d. 28. Febr. 1820

Fridrich Jørgensen
ved holte Pæn.

som Overværende Bøye Bager.“

Nogle Medlemmer af Slægten lod for en Snes Aar siden Personalhistorikeren Hauch-Fausbøll anstille nogle Undersøgelser angaaende Slægtskabsforholdet inden for Slægten og modtog med Henblik paa de to ovenstaaende Erklæringer fra Hauch-Fausbøll følgende Responsum:

„Christen Ostenfeld, fra hvem Kvorning Slægten stammer, kaldes 1716 i Kvorning Kirkebog Christen Persen Ostenfeld, følgelig maa hans Fader have baaret Navnet Peder eller Peter; Spørgsmaalet bliver nu, om han er Søn af en Peder Ostenfeld eller blot opkaldt efter en Ostenfeld. Hvis han er opkaldt efter en Ostenfeld, kan han kun være opkaldt efter Professor Christian Ostenfeld (se: Vib. Ostenfelder Mandsl. S. 21), men dette er lidet sandsynligt, da denne allerede 1647 forlod Viborg, og Christen Ostenfeld i Kvorning først fødtes 1669. Vi har ogsaa i de ovenstaaende Erklæringer, udstedt 1820, et Vidnesbyrd om, at han har hørt til Slægten, idet den i Erklæringerne nævnte Avlsbruger Christen Ostenfeld i Viborg er en Sønnesøn af Christen Ostenfeld i Kvorning; medens den sidste Erklæring ikke angiver Slægtskabet nøjere, siges det i den første, at Christen Ostenfeld i Kvorning var Broder til Rektoren, Magister Jens Ostenfeld i Viborg. Det sidste er imidlertid ikke rigtigt; som vi senere skal se, har han ikke været Broder, men rimeligvis Fætter til Magister Ostenfeld. Erklæringen er iøvrigt saa løs, at man ikke kan hæfte sig ved, at den er noget ukorrekt i Detaillerne. Vigtigere er den anden Erklæring fra Fridrich Jørgensen, der har tjent Rektorinde Jessen og ofte har hørt hende sige, at hun var beslægtet med Avlsbruger Christen Ostenfeld, et saadant Vidnesbyrd kan ikke forkastes, og vi maa derfor søge Faderen til Christen Ostenfeld, Peder Ostenfeld, blandt de Viborg Ostenfelder (Mandsl.). Her findes 5 Personer af Navnet Peder Ostenfeld, nemlig:

- 1) Peder Pedersen Ostenfeld (1574—1659), Borgmester.
- 2) Peder Ostenfeld (1624—1665), † ugift, Søn af Borgm.
- 3) Peder Jensen Ostenfeld (1646—1694), † ugift, Sønnesøn af Borgm.
- 4) Peter Ostenfeld, Stud. 1672, † før 1687, ugift, Broder til Nr. 3.
- 5) Petrus Jani Ostenfeld, Stud. 1676 fra Viborg, vistnok en Dattersøn af Borgm. (Se Fodnote til Stamtavle A.)

Da Christen Ostenfeld i Kvorning er født 1669 (efter Aldersangivelsen ved hans Død), kan kun een komme i Betragtning, nemlig den under 3 nævnte Peder Jensen Ostenfeld.

At Christen Ostenfeld har været født uden for Ægteskabet, kan ogsaa ses af, at der ved hans Børns Daab ikke forekommer et eneste Medlem af Slægten i Viborg som Fadder, skønt der ikke er mere end godt 2 Mil fra Viborg til Kvorning. Peder Jensen Ostenfeld blev

først Student 1669, samme Aar som hans Søn skal være født, og han var dengang 23 Aar gammel, hvilket var en usædvanlig høj Alder for en Student i en Tid, da 16—17 Aars Alderen var det normale. Da Kapitlet i Viborg ejede Jordegods i Kvorning, har der været god Lejlighed for ham som Præstesøn til at komme dertil; paa den anden Side laa Kvorning saa nær ved Viborg, at det jo ogsaa let kan tænkes, at Christen Ostenfelds Moder har tjent i Viborg. Peder Jensen Ostenfeld drev det aldrig videre end til at blive stud. teol., desværre, thi ellers kunde vi have fundet en Oprensning for ham for hans begaaede Forseelse; men en saadan findes ikke, heller ikke nogen Bevilling til Fritagelse for at staa aabenbar Skrifte, hvilket — dog paa et noget senere Tidspunkt — var ret almindeligt for pænere Folks Børn, der kom galt af Sted. Hans Lejermaals Bøde skulde være opført i Byfoged Regnskabet, men dette haves uheldigvis kun fra Jacobi Dag 1661 til Jacobi Dag 1668, og deri omtales han ikke.

Efter det anførte vil Christen Ostenfeld i Kvorning altsaa blive en Fætter til Magister Ostenfeld i Viborg, Rektorinde Jessens Fader, og det er forstaaeligt, at Rektorinden har udtalt, at Avlsbruger Christen Ostenfeld var hendes Slægtning, idet hun har vidst, at denne var fra Kvorning, og at hendes Fader havde Slægt der, uden at hun har været nøjere kendt med Slægtsskabsgraden.

Borgmester Peder Pedersen Ostenfeld
(1574-1659).

Magister Sognepr. Jens Ostenfeld
(1616-1670).

Stud. teol. Peder Ostenfeld
(1646-1694).

Ane Ostenfeld, † 1719,
g. m. Provst Chr. Erichsen.

Chr. Ostenfeld i Kvorning
(1669-1741).

Rektor Mag. Jens Ostenfeld
(1672-1744).

Lars Ostenfeld i Kvorning
(1699-1764).

Rektorinde Jessen, † 1798,
født Dorothea Cathrine O.
(ingen Børn).

Avlsbruger Christen Ostenfeld i
Viborg (1737-1826).

Det bør endnu tilføjes, at der hverken i de Jordebøger, der danner Forarbejderne til Matrikelen af 1688, ej heller i Sønderlyngs Tingbog, der er bevaret fra 1679-1687, findes omtalt nogen Peder Ostenfeld fra Kvorning.“

Ved at undersøge Matrikelen fra 1688 finder man, at Kvorning, eller, som det den Gang skreves, Korning, bestod af 12 Gaarde. Af disse tilhørte de fire Erik Grubbe paa Tjele († 1692), og vi er altsaa dermed inde paa Egne, der har en vis almen Interesse. Erik Grubbe var nemlig Fader til Marie Grubbe, tilstrækkelig bekendt gennem St. Blichers: En Landsbydegns Dagbog og J. P. Jacobsens: Marie Grubbe. Af de øvrige Gaarde tilhørte en Kongen, en anden hørte under Herregaarden Sødal, Rødding Sogn, Nørlyng Herred. Denne sidste Fæstegaard opgives i Matriklen 1688 at have en Størrelse af 6 Td. 1 Sk. 2 Fk. 2 Alb. Hartkorn og beboedes af en Mand ved Navn Oluf Nielsen.

1722 ($\frac{22}{4}$) blev der optaget et Prioritetslaan i Sødal, og det fremgaar af en, desværre udateret, Protokol i Viborg Landsarkiv, at Fæstegaarden i Kvorning da beboedes af en Mand ved Navn Eske Olufsen (sandsynligvis en Søn af Oluf Nielsen). Men af samme Protokol fremgaar, at nogen Tid efter er Gaarden gaaet over i Christen Persen Ostenfelds Eje, men Landstingets Skøde- og Pantebøger før 1750 indeholder intet om Overdragelsen, og Sønderlyng-Middelsom Herreders Bøger begynder først 1796. Gaardens Overgang til Selveje hænger maaske sammen med, at Sødal i 1729 kom paa andre Hænder.

Christen Persen Ostenfeld har imidlertid været bosat i Kvorning, længe før han blev Ejer af denne Gaard, thi hans Børn, som blev født i Begyndelsen af Aarhundredet, er alle døbt i Kvorning Kirke, men uheldigvis begynder Kirkebogen først 1702, saa den giver ingen Oplysning om hans egen Fødsel, udover Bemærkningen i Anledning af hans Død: at han døde 1741 $71\frac{3}{4}$ Aar gammel.

Hvorledes er det nu gaaet til, at Chr. Persen Ostenfeld i en lang Aarrække har boet i Kvorning og saa med eet opræder som Ejer af en af Landsbyens største Gaarde? Maaske har han været dygtig til at drive Handel med Stude og Heste og dermed kunnet lægge sig nogen Kapital op, det træffer vi senere et Eksempel paa (se S. 63), endvidere maa vi erindre, at paa de Tider krævedes der ikke ret mange rede Penge for at kunne overtage selv en ret stor Bondegaard, i hvert Fald staar det fast, at Slægten igennem to Aarhundreder har ejet den samme Gaard i Kvorning.

Af de gamle Bygninger staar endnu den gamle Lade. Den ældste Del af Ladens Træværk er Egebjælker, flere Hundrede Aar gamle.

Murene er klyne σ : imellem Egestolperne er indsat tynde Brædder, beklædt med Halm, og ovenpaa dette Underlag er klasket vaadt Ler. Gaarden ligger i Landsbyens vestlige Udkant, umiddelbart ud til Randers-Viborg Landevej, syd for denne. Tidligere laa Gaarden lidt længere fra Vejen, med Laden stødende op til en Bakke. Den nuværende Ejer har givet Gaarden Navnet Damgaard, fordi den ligger mellem 2 Damme. I Haven har han sat to Mindestene. Den ene bærer kun Aarstallet 1914 og skal minde om tre Begivenheder:

Den gamle Lade til Gaarden
i Kvorning.

hans eneste Søns Fødsel, det nye Stuehus' Opførelse og Verdenskrigens Udbrud. Den anden Mindesten er en Runesten, hvis Runer Ejeren selv har ristet. Runeindskriften lyder: „Sten sat til Minde om Kristen Pe(de)rsen Ostenfeld, som 1730 ejede denne Gaard.“ Foroven er Stenen prydet med Ostenfeldernes Bomærke, og paa Siden angives det, at Stenen er rejst 1930. Tæt ved Gaarden ligger Kirken, og under en af dens

Stolestader findes endnu den lille Barnekiste, der spiller en fremtrædende Rolle i St. Blichers Novelle: Eneboeren paa Bulbjerg.

For denne Linies Vedkommende giver Kvorning Kirkebog gode Oplysninger til Brug for Stamtavlen, men iøvrigt er for de fleste af disse Mennesker Livet forløbet stille og roligt, og for ikke at trætte Læseren ved idelige Henvisninger til Stamtavlen, omtales i det følgende kun de Personer, hvis Navne i Stamtavle C er understregede.

Lars Christensen Ostenfeld overtog som den ældste Søn Gaarden efter sin Fader. Det er muligt, at det er i hans Tid, at der er kommet en Del kostbart Indbo til Gaarden, maaske gennem Arv eller Giftermaal. Endnu langt ned i det 19. Aarhundrede fandtes 6 Sølvskeer, en Malmmorter, en Egetræskiste m. m., altsammen forsynet med Aarstallet 1744. I 1929 fandtes paa Gaarden endnu kun to af Sølvskeerne, som øverst havde Bogstaverne: H. G. S. A. og derunder Aarstallet 1744. Derunder staar i punkteret Skrift: L. M. O. F. (σ : Lars Madsen Ostenfeld) B. I. D. (σ : Bodil Jensdatter) I. L. O. F. (σ : Jens

Lassen Ostenfeld) 1847, I. H. C. D. (o: Johanne Christensdatter), C. N. (o: Christian Nielsen), M. M. (o: Marthine Møller).

En Broder til Lars Ostenfeld hed

Peder Christensen Ostenfeld og ægtede Enken efter Ejeren af Kvorning Mølle. Denne ligger c. 2 km syd for Kvorning i en meget smuk Egn med Udsigt over den Dalsænkning, der gennemstrømmes af Nørreaa. Vandet, som driver Møllen, kommer frem som Væld fra de omliggende Bakker, og det er saa snildt indrettet, at Vandet tjener 2 Gange som Drivkraft. Oprindeligt hørte der kun lidt Jord til Møllen, men i Tidens Løb har de forskellige Møllere udvidet deres Areal, bl. a. ved Køb fra Ostenfelterne.

Lars Ostenfelds næstældste Søn hed

Christen Ostenfeld. Han drog ind til Viborg og omtales der i 1793 og 1803 som Avlsmand, hvilket vel betyder Arbejdsmand. At han har siddet smaat i det, fremgaar deraf, at han i 1820 søger det Jessen-Ostenfeldske Legat og fremskaffer de to Erklæringer, der er omtalt S. 50. Fra hans Adoptiv søn,

Christen Jensen Ostenfeld, nedstammer Limelinien.

Lars Ostenfelds tredie Søn hed

Mads Lassen Ostenfeld. Han overtog Gaarden og oplevede den store Begivenhed for Bondestanden, at Fællesskabet blev ophævet. Den 23. Juli 1789 mødtes efter Tilsigelse 5 Selvejere, deriblandt Mads Lassen Ostenfeld, og 4 andre Bymænd fra Kvorning med den konstituerede Amtmand, Sognepræsten, Jørgen Gantzel Blicher, Digterens Farbroder, samt Forvalterne fra de omliggende Godser, Tjele, Skjern og Fussingø, for at foretage en Udskiftning af Byens Jord. Denne var i Forvejen opmaalt af en Landinspektør Wesenberg, som fremlagde en Plan til Markernes Udskiftning og Anlæg af forskellige Veje, og da alle interesserede Parter godkendte dette Forslag, blev der optaget og underskrevet en Protokol over Forretningen.

Lars Ostenfelds fjerde Søn hed

Søren Lassen Ostenfeld. Han drog til Rosenholm, c. 25 km øst for Randers, hvor han blev Ride- eller Ladefoged og senere fik Skørring Mølle i Fæste. Han omtales senere under Skørringlinie I.

Lars Ostenfelds femte Søn hed

Niels Lassen Ostenfeld. Han blev Orgelbygger, drog senere til Holland og derfra til Vestindien.

Om Lars Ostenfelds fem Døtre foreligger kun sparsomme Oplysninger. En af dem, men uvist hvem, blev gift og fik en Søn, der kaldte sig Ole Nielsen Ostenfeld. Han har saaledes antaget sin Moders Navn. Han døde som Borgerkaptajn i Køge og efterlod sig en Enke, Ebbedine Ostenfeld, der i 1825 fik en Portion af det Jessen-Ostenfeldske Legat, efterat Avlsbrugeren Chr. Ostenfeld (se S. 50) havde bevidnet, at hendes afdøde Mand var hans Søstersøn. En anden af Lars Ostenfelds Døtre er omtalt i det under Limelinien gængvne Brev fra Møllejeer R. Ostenfeld, 1876 (⁵/₉).

Da Mads Lassen Ostenfeld døde 1790, efterlod han sig kun en Søn *Lars Madsen Ostenfeld*, som overtog Gaarden. Paa hans Tid foretoges Forarbejderne til den nye Matrikel, som blev færdig 1844, og den oplyser, at Lars Madsen Ostenfeld var Sognefoged i Kvorning, og at hans Gaard havde et Areal paa 134¹/₂ Td. Land, altsaa en ganske anseelig Størrelse af en Bondeggaard at være. Gennem to af sine Børn kom han i nærmere Forbindelse med Kvorning Mølle, idet en af hans Døtre,

Kirsten Ostenfeld ægtede Ejeren af Kvorning Mølle, Hans Christensen, og en af hans Sønner,

Jens Lassen Ostenfeld, blev gift med Johanne Christensdatter fra Kvorning Mølle. Dette Ægtepar overtog efter Lars Madsen Ostenfeld Slægtsgaarden i Kvorning. I dette Ægteskab fødtes tre Sønner, af hvilke den yngste døde kun 2 Aar gammel.

Den ældste Søn,

Christen Ostenfeld, levede ugift og tjente som Karl forskellige Steder. I sine sidste Leveaar havde han sit Tilhold paa Gaarden og døde der 1913.

Hans lidt yngre Broder hed

Mads Ostenfeld. Han blev 1862 gift med Birthe Christine Christensen, og Aaret efter, ⁸/₁₀ 1863, fik han Skøde paa Gaarden for 2500 Rdlr. og en aarlig Aftægtssum til Forældrene paa 1000 Rdlr. Af Behæftelser paa Gaarden var der kun en Obligation til et Paa lydende af Rdlr. 1500 til en Privatmand i Randers, saa at det maa siges, at Mads Ostenfeld gik ind til Gaarden paa særdeles gunstige Vilkaar, men saa kom ulykkeligvis Krigen, og Mads maatte af Sted som Infanterist. Han gjorde hele Felttoget med uden at blive saaret og holdt senere meget af at fortælle om sine Oplevelser i Krigen.

Desværre havde Livet i Felten haft den uheldige Virkning paa ham, at han forsømte sin Gaard, og i 1877 maatte han søge en Overenskomst med sine Kreditorer, men han kunde ikke tage sig sammen til at opfylde sine Forpligtelser, og i 1886 skulde Ejendommen til Tvangsauktion. En af hans Naboer vilde dog gerne forsøge at bevare Gaarden i Slægtens Eje, og han tilbød den ældste Datter og hendes Mand pekuniær Støtte, saaledes at de kunde overtage Gaarden, og Mads Ostensfeld kom saa paa Aftægt hos dem. Han og hans ugifte Broder, Christen Ostensfeld, forrettede saa almindeligt Karlearbejde paa Gaarden og døde begge i samme Aar, 1913.

Mads Ostensfelds ældste Datter, *Johanne Ostensfeld*, blev gift med Niels Espersen Møller, og det lykkedes dem ved ihærdigt Arbejde at beholde Gaarden. Dette Ægtepars eneste Datter,

Marthine Møller, blev 1913 gift med en Murer, Christian Nielsen, som først forpagtede og senere overtog Gaarden. I 1914 fik dette Ægtepar en Søn, som de i Daaben gav Navnet

Jens Ostensfeld Nielsen. Derved og ved i 1930 at rejse den ovenfor gengivne Runesten har dette Ægtepar vist en smuk Veneration for Slægten Ostensfeld*).

Runesten til Minde om
Kristen Pe(de)rsen Ostensfeld.

*) Om Motivet til at riste Runerne for Gaardens første Ejer af Slægten Ostensfeld giver Chr. Nielsen selv Oplysning i følgende jævne Ord:

„Jeg gik en Dag der bag Plovens Spand
og pløjed' Muldet fra Agerens Rand,
og da jeg tænkte, hvor nu du gaar,
gik fordem Slægten to hundred Aar.

Og jeg holdt stille ved Agerrén
og saa mod Bakken, hvor deres Ben
nu hvile trygt i den dybe Jord,
mens Sjælen vel hos Alfader bor.

Og da jeg fatted' i samme Nu
den Plan at bringe om ham et Bud,
som købte Gaarden, ej os til Mén,
at rejse hannem en Mindesten.

Og kom og se, ved den gamle Gaard
i Haven stolt nu den Bauta staar,
og Skriften hugget med Runer ind
kan ej udviskes af barske Vind.

Lad den faa Fred paa den Plet, den staar,
da let den trodser vel tusind Aar,
og hvis een enkelt den glæde vil,
lidt Nytte blev saa dog Stenen til.“

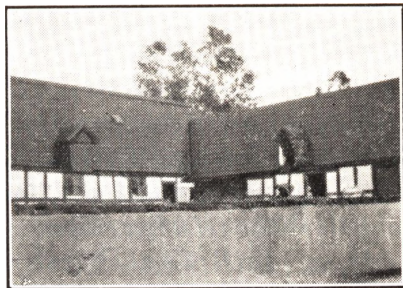
Skørring Linie I.

Søren Lassen Ostenfeld var den fjerde Søn i Rækken af Lars Christensen Ostenfelds store Børneflokk i Kvorning og blev født 1744.

Hvornaar han drog fra Kvorning, ved vi ikke, men den Omstændighed, at han drog af Gaarde, viser, at hans Fader har været Selvejer, og at hverken han eller hans Børn har været tynget af Stavnsbaandet. Det første Spor, vi faar af Søren Lassen Ostenfeld, efterat han er draget ud i den vide Verden, er, at han er blevet Ride- eller Ladefoged paa Rosenholm. Det er som bekendt en stor Herregaard, c. 25 km sydøst for Randers, og gennem flere Aarhundreder i Slægten Rosenkrantz' Besiddelse. Søren Ostenfeld maa have røgtet sin Bestilling tilfredsstillende, siden Geheimeraad Fr. Chr. Rosenkrantz i sit Testamente 1802 bestemte, at Søren Ostenfeld skulde nyde en aarlig Pension paa 50 Rdlr., og paa det Tidspunkt havde han endda opgivet Ridefogedstillingen, men hørte ganske vist stadig ind under Rosenholm Gods, nemlig som Fæster af en Mølle under Rosenholm. I Godsets Kasse- og Regnskabsbog opføres som Fæster af Schjørring Mølle Hr. Andreas Pallesen for Aarene 1793, 94 og 95, men uheldigvis er der ingen Fæsteafgift betalt. Om nu Baronon har tabt Taalmodigheden og sat Hr. Pallesen paa Porten, eller han er vandret derhen, hvor der ingen Fæsteafgifter svares, nok er det, for de følgende tre Aar anføres hverken nogen Fæster eller nogen Afgift. Det har Baronon naturligvis ikke kunnet finde sig i i Længden, og det ligger nær at antage, at han i disse tre Aar flere Gange har været i Lag med sin flinke Ridefoged og spurgt: „Var det ikke noget for Dig, Søren Lassen?“ Søren Lassen har imidlertid haft den Egenskab, som kommer igen hos adskillige af hans Efterkommere, ikke at plukke Frugten, før den er moden, og Søren har hver Gang vendt det døde Øre til. Men endelig i 1799 maa han have ment, at det rette Øjeblik var kommet, og gik ind paa at overtage Møllen i Livsfæste, hvorved forstaas, at han kunde beholde Møllen, saalænge han levede, og hans efterlevende Enke ligeledes, saalænge hun forblev i ugift Stand.

Søren Lassen Ostenfeld har dog forstaaet at spille sine Kort saa godt, at Baronon stod i den Formening, at det var Søren, der gjorde ham en Tjeneste, hvorom den testamentariske Bestemmelse fra 1802 tydeligt nok vidner. Naar Søren Ostenfeld har tøvet saa længe med at

overtage Møllen i Fæste, kan det muligvis ogsaa forklares derved, at han som Søn af en Selvejrbonde har følt det som noget af en Deklassering at gaa over i Fæstebøndernes Række. Endvidere er der at betænke, at Bondereformerne i 1787 og 88 til en Begyndelse blev modtaget med en vis Mistro af en stor Del af Bønderne, og Søren Ostenfeld har ret naturligt villet se Tiden lidt an og lade Forholdene klare sig lidt, inden han slog til. Endelig i 1799, Aaret før den sidste Rest af Stavnsbaandet forsvandt, har han besluttet sig til at drage til Møllen som Fæster. At en Møller i den Tid betragtedes som noget mere end en almindelig Fæstebonde, fremgaar af den Omstændighed, at Mølleren i ovennævnte Kasse- og Regnskabsbog tituleres med Hr., medens de almindelige Fæstere kun nævnes ved Navn.

Den gamle Møllegaard.

Schjørring Mølle eller, som dens Navn nu skrives, Skørring Mølle ligger i den Dal, hvorigen- nem Rosenholm Aa flyder. Denne Aa er ikke særlig vandrig, men indrammes af ret frodige Enge, paa begge Sider begrænset af lave Bakkedrag, hvad der bevirker, at Aadalen ligesom ligger noget bortgemt fra den øvrige Verden. I selve Dalen findes kun tre Landsbyer: Andi, Skørring og Faarup, men paa Bakkekammene er der en ret tæt Bebyggelse, saa der har været helt godt at bestille ikke alene for Skørring Mølle, men ogsaa for de to andre Møller, beliggende ved samme Aa, Mellem-Mølle og Mygind Mølle. De forskellige Møller har haft hver sit bestemte Opland, saa der har ikke hersket nogen egentlig Konkurrence mellem dem, og den Omstændighed, at en af Søren Ostenfelds Sønner, Hans (se Christine-dal-Bjerregaardslinien), ægter en Datter fra Mellem-Mølle, og en Søn derfra ægter en af Søren Ostenfelds Døtre, tyder jo ogsaa paa, at der har hersket den bedste Forstaaelse mellem de to Møllere.

Da Skørring Mølle havde staaet ledig i tre Aar, inden Søren Lassen Ostenfeld overtog den, har den sandsynligvis været i en ret forfalden Tilstand. Det har været en firelænget Gaard, saaledes at Møl-

len og Stuehuset dannede den ene Fløj, nærmest ved Aaen, og dertil sluttede sig saa de tre andre Længer. Alle Bygningerne var selvfølgelig af Bindingsværk, og i 1919 stod endnu de to Længer, som ses paa hosstaaende Billede.

Hvormange af Bygningerne Søren Ostfeld har kunnet bruge fra sin Formands Tid, og hvormeget han har været nødt til selv at opføre, skal være usagt. I de førnævnte Protokoller i Rosenholms Arkiv findes ingen Oplysning om, at Herren til Rosenholm har haft Udgifter til Bygningerne paa Skørring Mølle, saa Søren Ostfeld har vel foretaget de nødvendige Udbedringer paa egen Bekostning.

Til denne Mølle drog altsaa i 1799 Søren Ostfeld, 55 Aar gammel. Det var jo i en lidt sen Alder, at han blev sin egen Mand, og Familien var ved Indflytningen ret talrig, 3 Sønner og 1 Datter, og i Møllen forøgedes Flokken yderligere med 2 Sønner og 2 Døtre, saa der var jo Munde nok at mætte.

Søren Ostfeld har sikkert været en Mand med en betydelig Opdrift, og i Kraft af sin tidligere Stilling som Ridefoged har han haft et noget videre Udsyn end de fleste Bønder og vel været bedre i Stand end disse til at danne sig et Skøn over Landbrugsprodukternes Handelsværdi, hvad der betød noget i de Aar, hvor Statsbankerotten medførte en almindelig deroute. Endvidere maa vi erindre, at paa de Tider fandtes der endnu Accise ved alle Byer, saaledes at forstaa, at af alle de Varer, som Bønderne vilde afsætte inde i Randers, skulde de betale en Afgift ved Bommen ved Sønderbro, der fører over Gudena ind til Randers. En driftig Møller kunde sikkert naar han havde faaet bænket Møllegæsterne ved en Dram og en Bid Brød for at forkorte Ventetiden, mens Kornet blev malet, se Lejlighed til at slaa mangen Handel af og derefter faa Varen gunstigt afsat, idet Bønderne selvsagt følte sig mere trygge ved at handle med en af deres egne fremfor at rejse til Randers og betale Accise og derefter handle med en af Byens Handelsfolk, som de altid be-
tragtede med en vis Mistro.

Søren Ostfelds Opdrift fremgaar ikke mindst af den Iver, han viste for at skaffe sine Sønner en vis boglig Viden. Han har sikkert selv følt Savnet af en saadan, og derfor sørger han for, at Sønnerne ikke skal lide under denne Mangel. Han sender dem nu ikke ind til Latinskolen i Randers, saa langt rakte hans Midler ikke. Var Søn-

nerne kommet i Randers Latinskole, havde de faaet St. Blicher til Lærer, men det Kig, man hos ham faar bag Lærerkollegiets Kulisser, giver os egentlig ikke noget overvældende Indtryk af den Lærdom, der var at hente i det Visdoms Tempel. Fra sin Ridefogedtid paa Rosenholm har Søren Ostfeld haft Forstaaelsen af, at paa de store Godsers Kontorer var der en Mulighed for en opvakt ung Mand til at tilegne sig visse Kundskaber og Færdigheder — særlig i Skrivning —, paa hvilke der kunde bygges videre. Til Sønnernes Ros maa det siges, at de forstod at udnytte Chancen. De tre af dem fik ad den Vej, som Skrivedrenge paa Godskontorer, saa megen Viden, at de derpaa kunde bygge videre og tage Eksamen som danske Jurister. At de to af dem senere slog sig paa Landbruget, er en Ting for sig. Den yngste Søn var aabenbart bestemt til at skulle gennemgaa samme Uddannelse og var blevet anbragt som Skrivedreng paa Mejlgaard i Nærheden af Grenaa, da hans Fader døde 1827, og efter et Par Aars Forløb blev han derfor nødt til at vende tilbage til Møllen for at hjælpe sin Moder i Bedriften.

Søren Ostfeld ligger begravet paa Skørring Kirkegaard.

Naar man beskæftiger sig med en Slægts Historie, er det en stor Fordel, om man har nogle Gengivelser, det være sig i Skulptur eller Maleri, at støtte sig til. Ligesom Grafologen ud af en Haandskrift kan danne sig en Opfattelse af de for den skrivende karakteristiske Egenskaber, saaledes kan den billedlige Fremstilling for det øvede Øje røbe visse fælles Kendetegn, som giver begrundet Formodning om bestemte Træk i Karakteren. For en jævn Almuesmand foreligger der imidlertid først en Mulighed for at faa sine Træk bevaret for Efterverdenen, da Fotografiets Forløber, Daguerreotypien, bliver opfundet, og den kom først her til Landet efter Søren Lassen Ostfelds Død. Heller ikke af hans to Sønner, der blev Stænderdeputerede, eksisterer der Billeder. Det Kgl. Bibliotek ejer et Fotografi af Stænderforsamlingen i Itzehoe fra 40'erne, og paa Christiansborg hænger der i et af Rigsdagens Udvalgsværelser et Fotografi af en Del Stænderdeputerede fra Viborg, men desværre findes ingen af Ostfelderne derimellem. Af den tredieældste Søn, Niels, der var kongevalgt Medlem af den grundlovgivende Rigsdag, findes der flere Fotografier, men det er ikke lykkedes ved Hjælp af disse at identificere ham paa Maleriet paa Frederiksborg, malet af Const.

Hansen. De to andre Sønner, Chr. og Rasm. Ostenfeld, er ligeledes blevet fotograferet flere Gange, og der findes en ikke ringe Lighed mellem Billederne af de tre Brødre. Panden er ret høj, Haarvæksten kraftig og mørk, over de mørke Øjne hvælver sig et Par kraftige Øjenbryn, Næsen er ret fyldig uden at dominere, Munden er forholdsvis lille, men Hagen ret kraftig. Da Billederne af de tre Brødre stemmer saa nøje overens, fristes man til at tro, at de to Brødre, af hvem der ingen Billeder findes, har haft adskillige Træk tilfælles med de bevarede Billeder, og man kan maaske uden alt for stor Dristighed formode, at de for de fem Brødre fælles Træk skyldes en Arv fra deres Fader.

Den ældste af Søren Lassen Ostenfelds tre Døtre hed
Dorthe Marie Ostenfeld (se Limelinien).

Den næstældste Datter hed

Maren Ostenfeld. Hun blev gift med Peder Jensen Winther i Mellem-Mølle, der ligger c. 3 km Vest for Skørring Mølle. I dette Ægteskab fødtes 5 Døtre (jvfr. Stamtavlen: Skørringlinien I).

Søren Lassen Ostenfelds yngste Datter hed

Kathrine Marie Ostenfeld. Hun døde ugift, kun 25 Aar gammel, og ligger begravet paa Skørring Kirkegaard, hvor hendes og hendes Forældres Grave dækkes af to flade Overligger, forsynet med Navne og Aarstal.

Den ældste af Søren Lassen Ostenfelds 5 Sønner hed

Lars Ostenfeld, født paa Rosenholm $\frac{5}{8}$ 1789. Han blev eksam. jur. 1812 ($\frac{23}{10}$) og fik 1813 ($\frac{11}{1}$) Bestalling som Sagfører ved alle Underretter i Randers Amt. Statsbankerotten, som indtraf samme Aar, medførte stor Usikkerhed i Ejendomsforholdene og dermed gode Chancer for en ung energisk Jurist. Lars Ostenfeld købte og solgte flere mindre Ejendomme paa Helgenæs, var en kort Tid Forpagter paa Bjørnholm, ejede en Overgang Ulstrup Mølle, boede en Tid paa Rolsegaard i Djursland og stiftede der Bekendtskab med Dorthe Kirstine Dinesdatter, hvem han ægtede 1817 ($\frac{28}{11}$), boede dernæst paa Søholt og skulde styre baade den Gaard og Skærso, en Herregaard paa Mois, blev saa Kgl. Godsforvalter paa Stenalt, men opgav denne Stilling, da han i 1826 forpagtede Christianslund, som han købte i 1829. Denne Gaard ligger c. 10 km syd for Randers; den havde været til Auktion i 1824 og blev da købt af en Baron

Holger Rosenkrantz. Han maatte imidlertid allerede efter 5 Aars Forløb paany lade Gaarden gaa til Auktion, og denne Gang tilfaldt den Lars Ostenfeld for Halvdelen af det, den havde kostet i 1824.

Lars Ostenfeld havde igennem sine mange Ejendomshandler og som Bestyrer af større Ejendomme sikkert faaet et skarpt Blik for, hvad en Ejendom var værd, og i dette Tilfælde havde han ogsaa set rigtigt, thi efter hans og hans Hustrus Død indbragte Gaarden det femdobbelte af det, som den kostede i 1829. Det var imidlertid ikke alene gennem sin Dygtighed, at Lars Ostenfeld blev sat i Stand til at svinge sig op fra Forpagter til Ejer af den anselige Gaard, som Christianslund var. Gennem sit Giftermaal var han blevet knyttet til en Slægt, som havde et ualmindeligt godt Greb paa at faa Pengene til at gaa den rigtige Vej. Hans Svigerfader hed Dines Christensen, og han døde som Ejer af Rørbæk Hovgaard, en Herregaard c. 10 km nordvest for Hobro. Det var nu ikke sunget for hans Vugge, at han skulde ende sit Liv som Herremand. Han var nemlig oprindelig Hovbonde under Tjele, som allerede den Gang var i Slægten Lüttichaus Besiddelse. Den daværende Ejer af Tjele opdagede imidlertid, at han i sin Hovbonde Dines havde et ualmindeligt Handels-talent, og lod ham foretage store Studeopkøb, og naar Dines til Tider følte sig noget tynget af det store Ansvar, opmuntrede Lüttichau ham ved at sige: „Hast du den Kopf, habe ich das Geld.“

En Gang i Aaret 1763 kom Dines paa Handelens Vegne ogsaa til Rørbæk Hovgaard, men inden han drog bort, havde han købt hele Herligheden. For at kunne drage ind som Ejer paa Gaarden maatte han imidlertid købe sig et Fripas af Herremanden paa Tjele, og denne skrev, skønt meget nødigt, et saadant, som han lagde paa Bordet ved Siden af de 300 Rigsdaler, Hovbonden havde talt op. I Haab om i sidste Øjeblik at faa Dines paa andre Tanker sagde Herremanden saa: „Ja, nu kan Du vælge, men jeg raader Dig til at tage Pengene,“ men Dines tog Fripasset og klarede sig udmærket. Fr. Barfod henfører i sin Bog: „Slægterne Poulsen (fra Rolsegaard) og Dinesen (fra Rørbæk Hovgaard), en Stamtavle“ denne Episode til en Broder til Dines Christensen, som hed Dines Pedersen, og lader ham være Hovbonde hos Arenstorff paa Dronningborg, men det kan ikke passe alene af den Grund, at Arenstorff først købte Dronningborg 1803. At Dines Christensen har været Hovedpersonen, hviler paa

en Tradition inden for Slægten Poulsen med Museumsdirektør Fr. Poulsen som Hjemmelsmand.

Dines Christensen døde 1794 og efterlod sig flere Børn. En af Sønnerne, Jens Dinesen, født 1778, var 1805—15 Forpagter af Rosenholm og samlede sig en betydelig Formue. Dernæst forpagtede han Kalø paa 10 Aar fra $\frac{1}{8}$ 1815 og havde desuden indledet eller egentlig afsluttet Købet af Rolsegaard, men gik $\frac{3}{7}$ 1816 ud at bade i Kalø Vig, fik Krampe og druknede. I den korte Tid, han virkede paa Kalø, maa han i en sjælden Grad have formaaet at vinde Befolkningens Hengivenhed, hvis man skal dømme efter Indskriften paa hans Gravsten paa Bregnet Kirkegaard ved Rønde. Da han døde ugift, deltes hans Formue mellem hans Moder og hans 6 Søsken, og efter Forlydende fik hver af disse sidste omtr. 25,000 Rdlr., men da det netop var i Pengekrisens Tid, maa man sikkert tage et vist Forbehold med Hensyn til Summens reelle Værdi. Blandt de 6 Søsken var Dorthé Kirstine Dinesdatter den yngste, født 1787. Hun styrede i 5 Aar Huset for sin Broder, Jens, først paa Rosenholm, siden paa Kalø, og da han, netop som Døden overraskede ham, stod i Begreb med at overtage Rolsegaard, hvor Lars Ostensfeldt paa den Tid opholdt sig, er paa den Maade den Forbindelse blevet indledet, som Aaret efter førte til Ægteskab mellem de to. Paa Forhaand maatte det synes et meget passende Parti mellem Datteren af en tidligere Hovbonde og Sønnen af en forhenværende Ridefoged. Desværre var Hustruen svagelig, og Ægteskabet var barnløst; den Omstændighed har maaske haft en væsentlig Andel i, at Lars Ostensfeldts Liv blev saa udadventt, som det gjorde. Hans Hustru faar det Eftermæle, at hun var en from og kærlig Kvinde, som bar megen langvarig Sygdom og mange Sorger med et stille, gudhengivent Sind. At hun var trofast i sin Kærlighed, kan vi se deraf, at hun i sit Testamente udsatte en Sum til Vedligeholdelse af sin kære Broder Jens' Gravsted paa Bregnet Kirkegaard, og hans Død laa dog den Gang 40 Aar tilbage i Tiden. Hun har straks ved Giftermaalet bragt sin Mand nogen Medgift, nemlig hendes Andel i Arven efter Broderen Jens, og da hendes Moder døde 1826, har hun igen arvet ikke saa lidt, saaledes at hendes Mand var ganske velstillet, da han i 1826 forpagtede Christianslund, og da Gaarden svarede til Forventningerne, har Lars Ostensfeldt ikke været ængstelig for at købe

den, da den tre Aar efter paany kom til Auktion, og Vilkaarene nu var betydelig gunstigere end i 1824.

Det var nu helt rart, at det gik den ældste Søn saa godt, efter at den gamle Søren Lassen Ostenfeld vel var blevet noget aflægs og endelig havde lukket sine Øjne i den høje Alder af 83 Aar i 1827.

Der var nemlig Steder nok inden for Familien, hvor der trængtes til en hjælpende Haand. Søsteren, Dorthé Marie, var blevet gift med sin Adoptivfætter, Chr. Jensen Ostenfeld (se Lime Linien), og Børn var der nok af, men ellers var det den rene Elendighed. Broder Lars maatte ustandselig spæde til, og i et Brev til Stiftsprovsten i Viborg anfører han da ogsaa, at han efterhaanden har ofret 1000 Rd. paa Svogerskabets Alter. Gennem de to tidligere under Kvorning Linien gængivne Erklæringer fra de to Tingsvidner lykkes det ham i 1828 at blive udnævnt til Meddistributor af Enkefru Jessen, født Ostenfelds, Legat, og efter at han allerede tidligere havde skaffet Søsteren og Svogeren en Portion af dette Legat, udvirker han i 1830 en Resolution fra Danske Kancelli, ifølge hvilken Legatet ogsaa kan tildeles Enker, som er blevet indgiftet i Slægten. Derved opnaar han at skaffe sin Moder, der sad som Enke i Skørring Mølle, en Portion af Legatet.

Da den uheldige Svoger i Viborg døde i 1831, faar Lars Ostenfeld faa Aar efter flyttet sin Søster med alle Børnene til Landsbyen Lime, Nabobyen til Skørring, hvorved der blev Mulighed for at yde dem en Haandsrækning ogsaa i Naturalier fra Skørring Mølle.

Saa var der Spørgsmaalet med selve Møllen. Søren Lassen Ostenfeld havde haft den i Livsfæste, saa Enken kunde jo godt fortsætte Bedriften, men i en saadan Virksomhed var det naturligvis bedst, om det var en Mand, der stod for Styret. Alle Brødrene var imidlertid draget hjemmefra, selv den yngste, Rasmus, var sendt ud som Skriverdreng paa Mejlgaard, men var vendt hjem kort efter Faderens Død for at hjælpe sin Moder i Bedriften. Lars Ostenfeld faar det da ordnet saaledes, at han allerede i 1833 optræder som Kurator for sin yngste Broder, der da kun var 22 Aar, og faar Fæstet overdraget til ham.

Man maa saaledes lade Lars Ostenfeld, at han tog sig varmt af sine nærmestes Interesser, og efter at han havde faaet dem, der trængte til en hjælpende Haand, bragt ind i nogenlunde trygge For-

hold, kunde han vende sin Opmærksomhed udad mod Offentligheden. I 1830'erne begyndte de første svage Spor til et politisk Liv at vise sig. Regeringen kom forsaavidt Bevægelsen i Møde, som Frederik VI i 1834 gav nærmere Regler for de raadgivende Provincialstænders Oprettelse og Virkefelt*). Ifølge disse Bestemmelser blev hver Landsdel delt i en Række Valgdistrikter, inden for hvilke de større Ejendomsbesiddere skulde vælge deres Deputerede og de mindre deres. 9. Valgdistrikt havde den bekendte Herregaard Gl. Estrup c. 20 km øst for Randers til Valgsted og omfattede Rougsø og Sønderhald Herred samt Dele af Øster Lisbjerg og Salten Herred, derunder Ørum Sogn. Ved det ordinære Valg 6. Decbr. 1834 stillede Lars Ostenfeld sig som Kandidat for de mindre Ejendomsbesiddere, men fik kun 49 Stemmer og blev ikke valgt. Der var mødt 544 Vælgere af 746. Den Mand, der blev valgt, døde imidlertid 1835, og Suppleanten nægtede at træde i hans Sted. Man maatte saa 8. April 1836 afholde Suppleringsvalg, og ved dette blev Lars Ostenfeld valgt med en Gaardejer Chr. Thorsen som Suppleant.

Valget gjaldt for en 6-aarig Periode, men Stænderforsamlingerne mødte kun hverandet Aar, det ene Aar de to i Slesvig og Roskilde, det næste de to i Viborg og Itzehoe.

Lars Ostenfeld mødte som Stænderdeputeret ved Forsamlingen i Viborg i 1836 og 1838, men ved Forsamlingen i 1840 mødte Suppleanten, uden at der foreligger en bestemt Grund til, at Lars Ostenfeld ikke mødte.

I Forsamlingerne 1836 og 1838 spiller han en ret fremtrædende Rolle, saaledes er han i 1836 Medlem af en Komité angaaende Stutterierne og af en anden, nedsat til at fremsætte Forslag om, at ugifte Bønderkarle fritages for den dem efter Loven paahvilende Forpligtelse til at tage fast Tjeneste. Endvidere er han Medforslagsstiller til en Proposition angaaende Vejevæsenet og bliver ogsaa Medlem af den i den Anledning nedsatte Komité. Endelig stiller han Forslag om skærpet Opsyn med de offentlige Oppebørselsbetjente og Overholdelse af Lovens Straffebud mod disse Betjente.

I Samlingen 1838 er han Medlem af en Komité til at behandle Udkast til en Forordning angaaende den kriminelle Retspleje. Han

*) Jvfr. Hans Jensen: De danske Stænderforsamlingers Historie 1830—1848. Kbhvn. 1931.

stiller Forslag om, at det planlagte Vejarbejde foreløbig stilles i Bero. Han bliver Medlem af en Komité, der skal fremsætte Forslag om Forandring i Lovgivningen om skadeligt Vands Afledning. Endelig stiller han Forslag om Ophævelse af Hoveriet paa de Kgl. Godser.

Det ses heraf, at Forsamlingen har vidst at drage Nytte af hans Indsigt baade som Jurist og som Landmand. I Forhandlingerne om skadeligt Vands Afledning fornægter han ikke sin Afstamning, idet han flere Gange betoner, at man maa respektere Møllernes Rettigheder. Naar han stillede Forslag om indtil videre at indstille Vejforbedringen, kunde man fristes til at anse ham for bornert, men det er han ingenlunde. Han indser helt vel Fordelen ved de nye, de macadamiserede Veje, men han hævder, at Bønderne, tilmed da de tre foregaaende Aar havde været uheldige for Landbruget, ikke kan bære de dermed forbundne Byrder, hvorfor han mener, at man skal afvente Regeringens Initiativ. I det hele taget faar man det Indtryk af hans Indlæg i Debatten, at han var Smaamandens Ven og stod paa Vagt for at værne ham mod Overgreb fra de mægtigere.

Hvordan Lars Ostensfeldt har virket paa Forsamlingen, faar vi et lille Indblik i gennem „Stændervisen eller Sang om Stændersamlingen i Viborg“. Den maa antages at være omdelt i skreven Stand under en festlig Sammenkomst af en hel Del Stænderdeputerede, og Tiden for dens Fremkomst tør vist sættes til Dagene mellem 29. Juli og 3. August 1838. Som dens Forfattere nævnes Herredsfoged J. P. With og Stiftsprovst, Dr. theol. P. T. Hald, men maaske har Visen haft flere Fædre. Visen har 61 Vers, saaledes fordelt, at 47 af Forsamlingens 55 Medlemmer besynges hver i et Vers, 7 faar hver 2 Vers, medens en — Forsamlingens Præsident, Professor Schouw, — slet ikke omtales. Det 28. Vers lyder saaledes:

„I Krampetrækning Ostensfeldt
sin Visdom tit udgaler,
han Fændrik er og vorder Helt,
saasart hans Chef befaler.“

Det er ikke lykkedes at konstatere, fra hvem Lars Ostensfeldt fik sin Parole, men vi ser maaske her det første Tilløb til Partidannelse i en politisk Forsamling paa dansk Grund.

Ordet „Krampetrækning“ leder Tanken hen paa et noget iltert Gemyt, men den naturlige Forklaring er vistnok den, at Lars Osten-

feld har haft en stor Virkestrang, som blandt andet fik Afløb gennem hans Virksomhed i Stænderforsamlingen.

Han har ogsaa styret Bedriften derhjemme paa Christianslund med fast og sikker Haand, men der har manglet ham noget derhjemme paa Gaarden. Han, der var vokset op i et Hjem med en talrig Børneflokk, har sikkert følt det som en sviende Smerte, naar han fra Stænderforsamlingen vendte hjem til en Gaard, hvor alt var saa tyst og stille, thi Fruen var jo for det meste sengeliggende, saa Folkene har af naturlig Medfølelse undgaaet al højroset Tale og Støj, og naar Manden paa Gaarden vendte hjem, listede de endnu mere lydløse af Sted, thi han var en streng Husbond. Tilslidst har Lars Ostfeld ikke længere kunnet bære dette nagende Savn, og han fik i 1841 en Datter, født udenfor Ægteskabet. Men allerede som ganske lille blev hun optaget i Hjemmet paa Christianslund, og Omsorgen for hende skyldes det maaske, at Lars Ostfeld nu opgav al offentlig Virksomhed og følte sig tilfreds med sin Gerning paa Christianslund og Omsorgen for sine nærmeste. 1855 fik Lars Ostfeld med sin Hustrus Samtykke sin nu 14-aarige Datter, som Fr. Barfod udtrykker det, ætledet, ∴ ledet ind i Ætten, eller som man ogsaa siger, lyst i Kuld og Køn, og Aaret efter døde han, 4. Juli 1856.

Allerede en Maaned efter, den 8. Aug. 1856, stiftede hans Enke tre Legater til Gravsteders Vedligeholdelse: det første er nævnt tidligere og var for hendes Broders Gravsted paa Bregnet Kirkegaard ved Rønde, det andet for hendes Mands Forældres og hans Søsters Grave paa Skørring Kirkegaard og det tredje for hendes Mands og (senere) hendes Grave paa Ørum Kirkegaard. Til alle tre Legater er der føjet den Bestemmelse, at et eventuelt Overskud skal anvendes til Flidspræmier for Skolebørn i vedkommende Sogn, og at Testatrix' eller hendes afdøde Mands Slægtninge har Ret til at kontrollere Beløbenes rigtige Anvendelse. Legatrenterne var for det ene Gravsteds Vedkommende i høj Grad blevet taget i Skolens Tjeneste, og da gentagne Henvendelser til Sognepræsten om at lade forskellige Udbedringer ved Gravstedet foretage ikke bar nogen Frugt, har Slægten i 1929 overfor Sogneraadet under Henviisning til Gavebrevet nedlagt Forbud mod en saadan fortsat Anvendelse af Legatmidlerne, indtil de ønskede Istandsættelser er udførte. Allerede 2

Aar efter Lars Ostenfeld døde hans Enke, ²⁵/₃-1858, og Christianslund blev solgt ved Auktion.

Om Lars Ostenfelds Datter,

Nielsmine Pedersen Ostenfeld, se Tilføjelser til Skørring Linie I.

Lime Linien.

Søren Lassen Ostenfelds ældste Datter

Dorthe Marie Ostenfeld, blev født 1792 paa Rosenholm og blev 1815 gift med Chr. Jensen Ostenfeld i Viborg, der var en Adoptiv søn af Søren Lassen Ostenfelds Broder, Christen Ostenfeld. Denne Christen Ostenfeld var født i Kvorning og blev døbt 1737; han er saa kommet til Viborg og betegnes som Avlsmand. Det er vel saaledes at forstaa, at han har haft lidt lejet Jord til Dyrkning og saa iøvrigt levet af tilfældigt Arbejde. Det blev sikkert aldrig til mere end til Dagen og Vejen, og derfor ser det lidt mærkeligt ud, at han tiltrods for de smaa Kaar har adopteret en Dreng. Forklaringen herpaa findes ganske sikkert i et Brev fra Dorthes Broder, Møllejeer Rasmus Ostenfeld (se Skørring Linie II), dateret Skørring Mølle den 5. Septbr. 1876:

„.... De Oplysninger jeg kan give om min Fader, er disse: han hed Søren Lassen Ostenfeld og er født i Quorning i Aaret 1744; men hvem min Søster Dorthes Mand var en Søn af, enten det var en Søster til min Fader, eller det var en Søster til Farbroders Kone, der var hans Moder, ved jeg ikke, men et af to var det. Min Svoger var en Adoptiv søn af fornævnte min Farbroder, Christen Ostenfeld, thi de havde ikke selv Børn.“

Havde det været smaat nok med Udkommet for den gamle Christen Ostenfeld, viste Adoptiv sønnen endnu ringere Evner til at forsørge en Familie, og Vanskelighederne blev ikke mindre derved, at Børneflokket meget snart forøgedes med et Par Tvillinger, en Dreng og en Pige, og saaledes talte 4 Sønner og 2 Døtre. Den gamle Christen Ostenfeld døde 1826, saa var der en Mund mindre at mætte, men de økonomiske Kaar vedblev alligevel at være kummerlige. Broder Lars paa Christianslund maatte som tidligere anført stadig træde hjælpende til.

Det varede iøvrigt ikke ret mange Aar, inden Dorthe Marie blev Enke, idet Manden, Chr. Jensen Ostenfeld, døde allerede 1831. Det har set helt sort ud for den stakkels Kone med 6 Børn i Alderen fra

14 til 1 Aar, og saa ventede hun ovenikøbet det syvende. I sin Sorg og Fortvivelse er hun kort efter Mandens Død og Begravelse taget tilbage til Skørring Mølle, men der har der ikke været Husrum til en saa stor Indkvartering. Derimod har hun fundet Husly i Nabo-byen Lime, thi der fødte hun sin yngste Søn, Jakob Holm Ostenfeld, og fik ham døbt i Lime Kirke. Nogen Tid derefter maa hun alligevel være vendt tilbage til Viborg, thi i de følgende Aar anføres hun i Legatprotokollen for det Jessen-Ostenfeldske Legat som boende i denne By, og hun kvitterer egenhændigt for det hende aarlig udbetalte lille Legat. Midt i 30'erne flyttede hun imidlertid tilbage til Lime og blev boende der til sin Død 1853. Det har sikkert været Broder Lars, der i Forening med sin Moder og den yngste Broder Rasmus i Skørring Mølle har dannet en Støtteaktion med Byrderne saaledes fordelt, at Naturalierne kom fra Møllen og Kontanterne fra Christianslund.

Under disse Forhold kunde der selvsagt ikke blive Raad til at koste noget paa Sønnernes Uddannelse, saasnart Drengene var konfirmerede, har de maattet i Lære hos en Haandværker eller ud som Tjenestdreng hos en Bonde. (Se Tilføjelser til Lime Linien.)

Ejstrupgaard-Frisenvold Linien.

Søren Lassen Ostenfelds næstældste Søn,

Christen Ostenfeld, blev født paa Rosenholm 1795 og ægtede Enken efter Proprietær Schytte til Ejstrupgaarden, c. 12 km syd for Randers. Christen Ostenfeld var en høj, velvoksen Mand med Slægtens mørke Øjne under buskede Øjenbryn. Der findes et Daguerreotypi af ham, hvor Øjnene har et noget tungsindigt Udtryk, hvad der falder i Traad med, at han i sine senere Aar led under nogle sygelige Idéer. Saaledes vilde han paa sine gamle Dage aldrig tage ud til Fremmede sammen med sin Hustru, hvad Naboerne naturligvis fandt højst besynderligt, men de tilskrev en stærkt fremskreden Aareforkalkning denne Særhed. Han døde $\frac{1}{2}$ -1871, og da Slægt og Venner Begravelsesdagen $\frac{9}{2}$ mødte i et forrygende Vejr paa Aarslev Kirkegaard, blev de modtaget med den Meddelelse, at hans Enke var død Dagen i Forvejen, og saa blev det den almindelige Opfattelse, at havde Ægtefællerne ikke villet følges ad her i Livet, maatte de dog gøre det i Døden. Paa Grund af sit svigtende Helbred havde Christen

Ostenfeld allerede i nogen Tid før sin Død maattet overlade Gaarden til sin Hustrus Søn af første Ægteskab, P. Schytte.

Om hans eneste Søn, Søren Ostenfeld, og dennes Efterkommere se Stamtavlen: Ejstrupgaard-Frisenvold Linien og Tilføjelser til samme.

Aalborg Linien.

Søren Lassen Ostenfelds tredie Søn hed

Niels Ostenfeld og blev født paa Rosenholm 1797, men da Familien to Aar senere flyttede til Skørning Mølle, er han vokset op der. Hans Data er iøvrigt disse: 1817 tog han dansk juridisk Eksamen, blev derefter Kontorist paa Herredskontoret i Vestervig, avancerede saa til Fuldmægtig paa Gl. Estrups Godskontor, beklædte samme Stilling først i Grenaa og senere, fra 1828, paa Kjær Herredskontor (o: Nørre Sundby), kom derfra til Stiftskontoret i Aalborg og blev tillige Kasserer ved Katedralskolen. 1839 blev han Forstander for Aalborg Hospital og fik 1844 Bevilling som Prøveprokurator og 1847 som Underretsprokurator i Aalborg Stift. 1848—49 var han kongevalgt Medlem af den grundlovgivende Rigsdag. 1854 blev han udnævnt til Kancelliraad og blev 1863 valgt til Raadmand i Aalborg og døde 1875 (^{18/6}). Han ægtede i 1830 (^{12/11}) Karen Marie Møller af Randers, og hun fødte ham to Døtre. Den ældste af dem døde knapt 3 Aar gammel, og den anden Datter kostede Moderen Livet, idet hun døde i Barselsengen. I 1840 indgik han nyt Ægteskab med Ane Johanne Malling af Aalborg, men dette Ægteskab blev barnløst.

Iblandt Familiepapirerne vedrørende det Jessen-Ostenfeldske Legat findes nogle Skrivelser fra ham, og man faar af disse det Indtryk, at han med stor Samvittighedsfuldhed røgtede sit Hverv som Meddistributor af dette Legat sammen med Stiftsprovsten i Viborg, et Hverv, som Stiftsøvrigheden overdrog ham 1856, da hans ældste Broder, Lars Ostenfeld paa Christianslund, døde. Niels Ostenfeld varetog dette Hverv, til han 1873 paa Grund af Alder og Svagelighed lod det gaa over til sin yngste Broder, Møllejeer Rasmus Ostenfeld. De to af hans Brødre, der en Tid lang havde Sæde i Stænderforsamlingen i Viborg, har med stor Iver kastet sig ind i Debatten om de Sager, der forelaa til Drøftelse, men Niels Ostenfeld har aabenbart i den Henseende været af en noget anden Støbning, thi

som Medlem af den grundlovgivende Rigsdag tog han i hele Samlingen ikke Ordet en eneste Gang, og efter at Grundloven var vedtaget, gled han for stedse ud af det politiske Liv. Med saa meget større Interesse gik han op i sin Gerning som Forstander for Aalborg Hospital. Denne Stiftelse er oprindeligt et Helligaands Hus, grundlagt 1431, fra hvilken Tid en Del af Bygningen stammer.

Naar Hospitalet nu fremtræder som en af Aalborgs Seværdigheder, skyldes det for en stor Del den gennemgribende Restaurering, det blev underkastet i 1878, og som var meget kostbar. En stor Del af de dertil nødvendige Midler var til Stede, takket være Niels Ostenfelds dygtige Forvaltning af Hospitalets Midler. At Samtiden var klar over, at Niels Ostenfeld havde været Hospitalet en tro Husholder, fremgaar klart af de Mindeord, som „Aalborg Stiftstidende“ bragte om ham den 19. Juni 1875, Dagen efter hans Død. Det anføres, at Hospitalets Kapitalformue i hans Embedstid var omtrent fordoblet, Lemmernes Antal var tilmed forøget fra 58 til 80, og der var anvendt mellem 30 og 40,000 Rdlr. paa Restaurering.

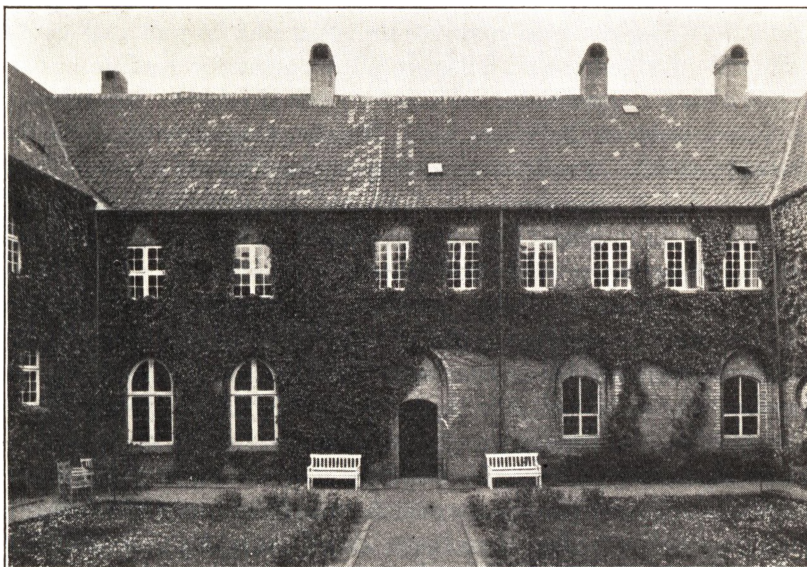
Faa Maaneder efter Niels Ostenfelds Død indbetalte hans Svigersøn, Sygehuslæge Carl Hansen i Randers, en Sum, stor 400 Kr., til Hospitalet i Aalborg og modtog en Erklæring fra dette om, at det paatog sig Vedligeholdelsen af Gravstedet for Niels Ostenfeld og hans to Hustruer. Summen gik uheldigvis ind i Hospitalets Kasse, og Vedligeholdelsespligten gik i Glemmebogen. I 1928 var Gravstedet derfor blevet temmelig forfaldent, og paa en Forespørgsel til Hospitalet, om dette ikke havde Vedligeholdelsespligt, lød Svaret benægtende. Niels Ostenfelds Dattersøn, Prof. C. Hansen-Ostenfeld, paatog sig da at lade Gravstedet sætte i en sømmelig Stand, mod at Slægten fremtidig sørgede for Vedligeholdelsen. I Efteraaret 1929 fandt imidlertid Niels Ostenfelds Datterdatter, Frk. Margrethe Hansen-Ostenfeld, blandt sin Faders efterladte Papirer det Dokument, der viste, at Hospitalet havde Vedligeholdelsespligten, og da det blev forelagt Hospitalets Inspektion, anerkendte den i en Skrivelse af 12. Febr. 1930, at det tilkom Hospitalet at vedligeholde Gravstedet, og refunderede Prof. C. Hansen-Ostenfeld hans Udlæg.

Om Niels Ostenfelds eneste Datter,

Karen Marie Ostenfeld, og hendes Efterkommere se Stamtavlen over Aalborg Linien og Tilføjelser til samme.

I denne Fløj har Hospitalets Præst sin Embedsbolig paa 1. Sal, medens der i Stueetagen findes en Række hvælvede Rum, stammende fra den katolske Tid.

I denne Fløj havde Niels Ostenfeld sin Embedsbolig paa 1. Sal.

Christinedal-Bjerregaard Linien.

Søren Lassen Ostenfelds fjerde Søn hed

Hans Ostenfeld. Han blev født 1799 i Skørring Mølle og blev ligesom sine to ældre Brødre dansk Jurist, men gik som sin ældste Broder over til Landvæsenet. Samme Aar, hans Fader døde, 1827, holdt han Bryllup med en Datter fra Nabomøllen til Skørring Mølle, Mellem-Mølle, Ane Magdalene Winther. Faa Aar efter Brylluppet sidder han som Ejer af Aabogaard i Ormslev Sogn ved Aarhus, en Gaard paa 122 Tdr. Land, som han ejede i 20 Aar, 1830—50. Han maa have været en anset Mand der paa Eggen, thi i 1841 blev han valgt som Stænderdeputeret for de mindre Landejendomme i 12. Distrikt (Valgkres) og mødte paa Stænderforsamlingen i Viborg i alle tre Samlinger, 1842—46. Han har været en virkelysten Natur, thi det er en Mængde Andragender, han enten selv indbringer eller er Medforslagsstiller til. Saaledes indbringer han paa Opfordring af Sogneforstanderskaberne i Blegind og Hørning et Andragende om, at Regeringen vil indskærpe Forældrene, at de har Forsørgelsespligt overfor deres Børn, indtil disse enten indtræder i Ægteskab eller nedsætter sig som selvstændige Personer. Det er Kommunerne, der har følt Byrderne af de mange, der „kom paa Sognet“, og nu ad denne Vej haabede at faa Tilstrømningen noget formindsket.

I den anden Stænderforsamling, han deltog i, 1844, fremsatte han et Andragende fra Beboerne i 12. Distrikt, gaende ud paa, at Regeringen skulde lette Jordens Overgang fra Fæsteejendom til Selveje. Den Kgl. Kommissarius, A. S. Ørsted, fraaadede Forslaget som et altfor stærkt Indgreb i Ejendomsretten. Hans Ostenfeld replicerede med, at Regeringen burde opmuntre Godsejerne til at sælge Fæstegodset, og ønskede sit Forslag prøvet i en Komité (Udvalg), men heller ikke dette kunde Ørsted gaa med til, og da Hans Ostenfeld forlangte Afstemning, havde han den Tort, at kun 2 Stemmer var for, Resten, 48, var imod Forslagets Behandling i et Udvalg. Hans Ostenfeld kunde ganske vist finde nogen Trøst deri, at der var anmeldt lignende Andragender fra Beboerne i 3. og 18. Distrikt, fra 40 Sogneforstandere (3: Sogneraadsformænd) og 230 Gaardbrugere, men efter den Medfart, som Ostenfelds Forslag fik, blev alle disse Andragender trukne tilbage.

Stænderforsamlingen havde nedsat en Komité til at overveje

Spørgsmaalet om almindelig Værnepligt, og til den indgav Ostenfeld et Andragende om:

- 1) at ingen, uden paa Grund af Svaghed, fritages for Eksercits,
- 2) at Eksercertiden indskrænkes, og
- 3) at Garnisonstjenesten besørges af lejede Folk.

I den tredie Stænderforsamling, hvori Ostenfeld deltog, 1846, var han hverken Medlem af nogen Komité eller indgav noget Andragende. Derimod havde han den Tilfredsstillelse, at en Mængde Andragender fra forskellige Byer imod den almindelige Værnepligt blev afvist, efter at dette Aars Kgl. Kommissarius, Etatsraad, Dr. jur. Bang, i den Tale, hvormed han aabnede Forsamlingen, havde anmodet de Deputerede om at tiltræde Regeringens Udkast til en Lov om Indførelse af almindelig Værnepligt, og saaledes var Ostenfeld i dette vigtige Spørgsmaal i Hovedsagen af samme Opfattelse som Regeringen. Om Hans Ostenfeld har følt sig skuffet af sin Virksomhed i Stænderforsamlingen, eller om andre Forhold har spillet med ind, skal være usagt, ved Valgene til den nye Stænderforsamling, ¹⁵/₃-1847, blev der ingen Stemmer afgivet paa ham, saa han har formodentlig ikke stillet sig til Valg.

Kort Tid efter, i 1850, solgte Hans Ostenfeld Aabogaard og købte Christinedal, en Gaard paa 227 Tdr. Land i Skovby Sogn, vest for Aarhus, hvor han levede til sin Død 1856. Hans Enke flyttede nogle Aar senere til Aarhus, hvor hun døde i 1882. (Om deres Børn og Efterkommere se Stamtavlen: Christinedal-Bjerregaard Linien og Tilføjelser til samme.)

Skørring Linien II.

Søren Lassen Ostenfelds yngste Søn,

Rasmus Møller Ostenfeld, født ¹⁷/₄-1811, blev som tidligere nævnt efter sin Konfirmation sendt som Skriversvend over til Herregaarden Mejlgaard i Nærheden af Grenaa. Det har vel været Tanken, at han der paa Godskontoret skulde erhverve sig Forkundskaber til senere at tage dansk juridisk Eksamen. Denne Plan maatte imidlertid opgives, da hans Moder, som efter sin Mands Død i 1827 havde beholdt Skørring Mølle i Fæste, savnede en mandlig Støtte og derfor kaldte Sønnen hjem, og efter et Par Aars Forløb overtog Rasmus Ostenfeld Møllen i Fæste.

Den 23. Juli 1833 udmeldte Herredsfoged Reiersen i Randers to Mænd, Møllebygger Iver Hansen og Murermester Søren Rasmussen, til at holde Synsforretning over Møllen. Denne afholdtes 5. August s. A. i Nærværelse af den tiltrædende Fæster og en Forvalter paa Rosenholm. Synsmændenes Erklæring, forsynet med følgende Paategning:

Imod denne Forretning og dens Afslutning haves intet at indvende.

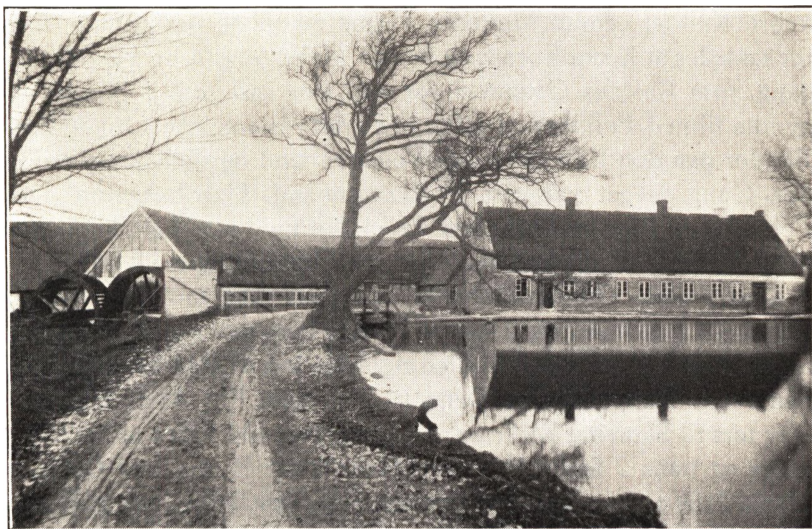
R. M. Ostenfeld.
Som Kurator for Rasm. Ostenfeld
L. Ostenfeld.

Paa Herskabets Vegne
J. Budtz,
Forvalter.

blev fremlagt i Sønderhald Herreds Ret den 13. Aug. s. A. og underskrevet af Herredsfogden. Dette Dokument dannede derefter Grundlaget for den endelige Fæstekontrakt, som først blev udfærdiget 4. Septbr. 1838. I denne forpligtede Fæsteren sig overfor Baronon paa Rosenholm til at svare sin Moder det aftalte Underhold, saalænge hun levede, og Baronon bortfæstede Møllen til Rasm. Ostenfeld paa Livstid og efter hans Død til hans Enke, saalænge hun forblev i ugift Stand, mod at der svaredes en aarlig Landgilde paa 18 Tdr. Byg og aarlig ydedes to Kørsler fra Rosenholm til Aarhus eller Randers eller lige lang Vej. Det maa sikkert have været favorable Vilkaar for Fæsteren, og at han klarede sig helt godt i økonomisk Henseende, fremgaar ogsaa deraf, at Rasmus Ostenfeld i 1849 købte Nabogaarden til Skørring Mølle, Limegaarden, en Proprietærgaard paa c. 100 Tdr. Land. Møllen selv havde et Areal paa c. 45 Tdr. Land.

Ved Stænderinstitutionens Indførelse var der med Hensyn til Valgret og Valgbarhed bevaret et — omend kun ringe Skel — mellem Selvejere og Arve- eller Livsfæstere, men da Kr. VIII ¹³/₈-1841 udstedte sin Anordning om Landkommunevæsenet, var dette Skel slettet, og det dukkede heller ikke frem igen i Grundloven af 5. Juni 1849, saa forsaavidt har det ikke kunnet volde nogen Ulempe af politisk eller kommunal Art at sidde som Selvejer af en Gaard og Fæster af en Mølle. Derimod skete der snart noget, som kunde tyde paa, at det gik paa Hæld med Møllernes begunstigede Stilling. ¹⁴/₄-1852 udstedtes en Lov om Møllenæringen, der ganske vist i § 4 tilsikrede de daværende Møllere et Læbælte paa en Mil og gav dem

en Forret, hvis der paa Grund af Mølletrang blev Tale om at opføre en ny Mølle, men i Lovens § 14 blev al Møllenæring givet fri fra 1. Jan. 1862. Det var, som om der her blev hejst et Faresignal, der vilde gøre Besiddelsen af en Mølle mindre attraaværdig. Alligevel købte Rasmus Ostenfeld i 1856 Skørring Mølle til fri Ejendom,

Skørring Mølle.

Dette Stuehus blev nedrevet i Slutningen af det 19. Aarhundrede af den nye Ejer og erstattet med et mindre, Mølle dammen er blevet forvandlet til en Eng og selve Møllen nedlagt.

og han havde ogsaa den Tilfredsstillelse, at Loven af ²⁹/₁₂-1857 om Næringsfriheden respekterede den i Loven af 1852 fastsatte Frist, men nu var der jo kun 4 Aar tilbage, inden Møllenæringen blev givet fri. Kort efter blev Rasmus Ostenfeld valgt til Medlem af Sogneforstanderskabet i Skørring, og det i Forbindelse med, at han var blevet Selvejer, bevirkede at han i 1859 opførte et ret anseligt og rummeligt Stuehus, som i Modsætning til den gamle Fæstebolig laa adskilt fra selve Møllen med en smuk Udsigt over Mølle dammen.

Da Møllenæringen 1. Jan. 1862 var blevet frigivet, gjorde imidlertid Konkurrencen fra de nyanlagte Vindmøller sig mere og mere gældende, og for at kunne tage Kampen op med større Kraft solgte

Rasmus Ostenfeld i 1862 Limegaarden og byggede en Vindmølle i Nabosognet Andi. Da der i 1866 var Stemning for at stifte en Sparekasse for Landboerne i Randers Amt, var Rasmus Ostenfeld Medindbyder til det konstituerende Møde og blev ogsaa valgt ind i Sparekassens første Repræsentantskab. De mange Vindmøller blev imidlertid mere og mere paagaende i deres Konkurrence, og for at kapre Kunder sendte Møllerne Vogne ud til de omliggende Byer for saaledes at hente Kornet og bringe Melet tilbage, en Forretningsgang, som Rasmus Ostenfeld for sent slog ind paa. I 70'erne begyndte tilmed Politiken at gribe ind i det økonomiske Liv; de fleste Bønder paa den Egn var ivrige Venstremænd og sluttede op om en den Gang meget bekendt Folketingsmand, Bjørnbak, som deres Fører, og da Rasmus Ostenfeld stod i den modsatte Lejr, kom ogsaa dette Forhold til at virke skadeligt paa Omsætningen i Møllen.

Under disse Omstændigheder kan man ikke fortænke Rasmus Ostenfeld i, at han i en Alder af 71 Aar bestemte sig til, skønt med tungt Hjerte, at afhænde Møllen og flytte ind til Randers, hvor han henlevede Resten af sine Dage, til han døde ¹⁹/₁₁-1890. Hans Lig blev ført til Skørring Kirkegaard og begravet ved Siden af hans Forældre og hans 2 første Hustruer. Hans første Hustru hed Christine Marie Friis og var Datter af Præsten i Aarslev. Hun døde 1845 efter at have skænket ham tre Sønner. Hans anden Hustru hed Juliane Karoline Hansen og var fra Aarhus. Hun døde 1857 fra en Datter og to Sønner. Hans tredie Hustru, som han ægtede 1863, hed Justine Spliid og var Datter af Snedkermester Jens Spliid i Randers. I dette Ægteskab var der to Sønner og en Datter, og med sin tredie Hustru fejrede Rasm. Ostenfeld ⁶/₁₀-1888 sit Sølvbryllup, ved hvilket han trods sine 77 Aar traadte Dansen med sin Sølvsbrud. Hans sidste Hustru overlevede ham i c. 30 Aar og ligger begravet i Randers. (Om Rasm. Ostenfelds Efterkommere se Stamtavlen over Skørring Linien II og Tilføjelser til samme.)

STAMTAVLER OG TILFØJELSER

VIBORG OSTENFELDER (MANDSLINIE) STAMTAVLE A

Peder Pedersen Ostenfeld
f. 1574 i Landsbyen Ostenfeld
† 1659 i Viborg.
g. Ane Christensdatter.

Jens Pedersen Ostenfeld
f. 1616 † 1670.
g. Karen Pedersdatter.

Christian Ostenfeld
f. 1⁴/₉ - 1619 † 1671.
g. Søster Fincke.

Niels Pedersen Ostenfeld
† 1677.
g. Kirsten Trane † 1671.

Peder Ostenfeld
f. c. 1624 † 1665.
ugift.

Mette Ostenfeld
† 1689.
g. 1° Anders Lauritsen Aagaard † 1661
2° Niels Olufsen Mariager † 1679.

Margrethe Ostenfeld*)
f. c. 1632 † 1694.
g. 1° Jens Ibsøn i Viborg
2° Mourids Brun sstd. † 1682.

Peder Jensen Ostenfeld
f. c. 1646 † 1694.
(Se de Kvorning Ostenfelder, Stamtavle C.)

Thøger Jensen Ostenfeld
f. 1651 † 1725.
g. 1691 Sara Overgaard Rasmusdatter † 1728.

Ane Ostenfeld
† 1719.
g. 1671 Chr. Erichsøn m. Binafnavnet Ostenfeld † 1711.

Christen Ostenfeld
† 1676.

Jens Ostenfeld
† 1677.

Peter Ostenfeld
† før 1687.

(Se Viborg Ostenfelder (Kvindelinie), Stamtavle B.)

Gertrud Ostenfeld
† 1670.
g. 7°/₆ - 1662 Jac. Hasse † 1683.

1° Karen Jensdatter
g. 1671 P. Jensen.

Ane Cathrine Ostenfeld
f. 1⁴/₁₀ - 1693.
g. 1¹/₁₂ - 1720
Niels Christensøn Winckel.

Maria Margr. Ostenfeld
f. 7°/₅ - 1695.
g. 9°/₈ - 1716
Jac. Christensøn Broeholt.

Sara Kirstine Ostenfeld
f. 27°/₄ - 1696.
g. 31°/₈ - 1721
Nic. Johan Clausen.

Lene Sophie Ostenfeld
f. 1⁴/₆ - 1697.
g. 1° 7°/₆ - 1718
Erik Hansøn Rolsøn af Holstebro † 1730
2° 22°/₈ - 1731
Johan Jacob Grøn.

Johannes Peiter Thøgersen Ostenfeld
f. 8°/₄ - 1700
† 1725
ugift.

Dorothea Catharina Ostenfeld
f. 5°/₁₀ - 1708.
g. 20°/₁ - 1726
Benedict Bartholomæus Adamsøn Wolf.

Peiter Hasse
f. 1663.

Hylleborig
f. 1664
† 1665.

Jacob Hasse
f. 1665.

Hülleborre
f. 1667.
g. 4°/₁ - 1693
Laurits Christensen Arctander, Købm. i Viborg.

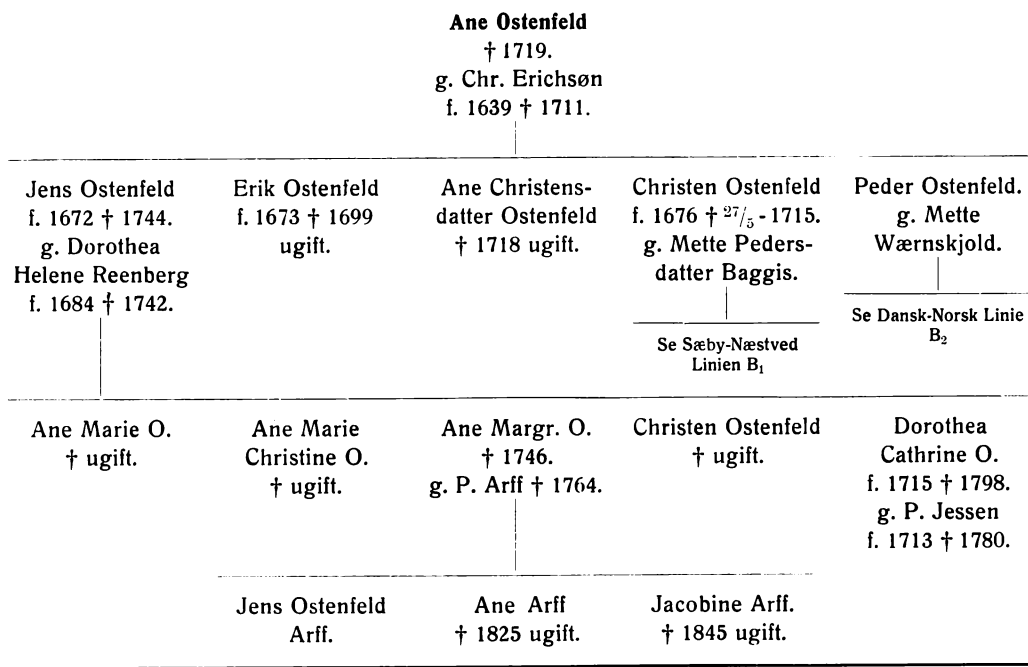
Peiter Hasse
f. 1669.

Margr. Pedersdatter Ostenfeld
g. J. P. Jensen.

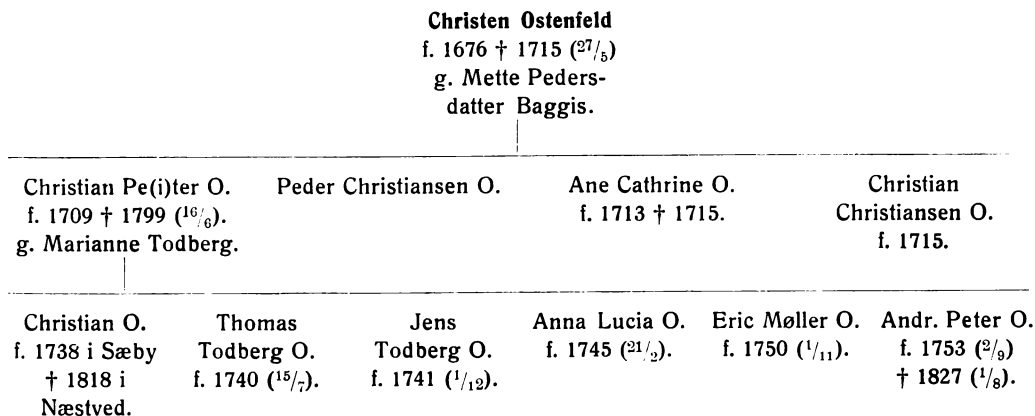
P. Jensen.
g. 1745 Dorothea Cathrine Ostenfeld.
(Se Stamtavle B.)

*) I Fortegnelsen over Studenterne fra 1676 nævnes en Student Petrus Jani Ostenfeld, som muligvis er en Søn af Margrethe Ostenfeld (se S. 51).

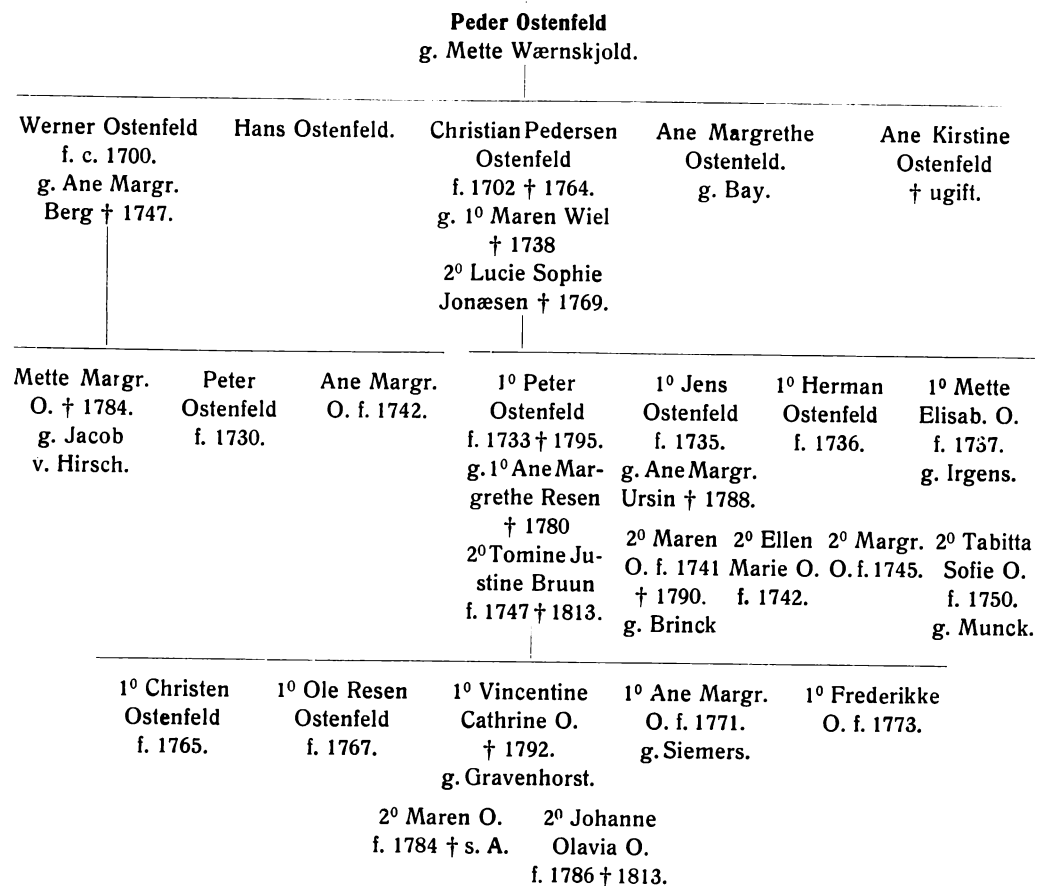
VIBORG OSTENFELDER (KVINDELINIE) STAMTAVLE B

SÆBY-NÆSTVED LINIEN STAMTAVLE B₁

DANSK-NORSK LINIE STAMTAVLE B₂

Peder Jensen Ostenfeld
f. c. 1646, Stud. 1669
† 1694 i Viborg.
(Se Stamtavle A.)

Christen Persen Ostenfeld
f. 1669 † 1741 som Gaardm. i Kvorning.
g. Maren Larsdatter † 1737.

Lars Christensen Ostenfeld* f. 1699 † 1764.
g. Dorthe Christensdatter
† 1755 (46 Aar gl.).

Niels Ostenfeld f. 1702.

Peder Christensen Ostenfeld f. 1704.
g. Enken efter Ejeren af
Kvorning Mølle.

Anders Ostenfeld f. 1706 † 1755.

Hans Ostenfeld f. 1709 † 1754.
g. 1746 Birgitte Laurits-
datter.

Ane f. 1712.

Søfren f. 1715 † 1716.

Maren f. 1717.

Maren f. 1728. Ane f. 1732.

Christen Maren *Christen* f. 1731. f. 1734. f. 1737
† 1826 i Viborg.

Magda-lene f. 1739.

Mads f. 1741 † 1790.
g. 1° 1766 Ane
Pedersdatter i Skørring
† 1767
2° 1767 Maren
Andersdatter
† 1822.

Søren f. 1744
† 1827 i Skørring
Mølle.
Se Skørring
Linien I

Magda-lene f. 1746.

Ane f. 1749.

Niels f. 1751.

Kirsten f. 1754.

Maren Marie f. 1746.

Laurits f. 1747.

Ane Margr. f. 1750.

Jørgen f. 1751.

Maren f. 1753.

*) S. 54 staar: hvis Navne i Stamtavle C er *understregede*; læs i Stedet for dette sidste Ord, : *fremhævede*.

Christen Jensen O. Adoptivson, g. 1815
Dorthe Marie O. fra
Skørring Mølle.
† 1831 i Viborg.

Lars f. 1767.

Lars f. 1769 † 1853.
g. Bodil Jensen af
Kvorning † 1833.

Ane f. 1773.

Peder f. 1776
† 1779.

Peder f. 1782
† s. A.

Se Lime Linien.

Jens f. 1800 † 1865.
g. 1835 Johanne Chri-
stensd. af Kvorning Mølle.

Mads f. 1802
† 1835.

Ane f. 1804.

Karen f. 1806
† 1811.

Kirsten f. 1808.
g. 1835
Hans
Christen-
sen af
Kvorning
Mølle.

Christen f. 1835
† ugift 1913.

Mads f. 1838 † 1913.
g. 1862 Birthe Christine Christensen.

Lars f. 1839
† 1841.

Johanne f. 1863.
g. *Niels Espersen Møller*,
Gaardejer i Kvorning.

Jensine f. 1868

Kirstine f. 1875
† 1909.

Marthine Møller
g. 1913 Chr. Nielsen.

Jens Ostenfeld Nielsen
f. 1914.

Søren Lassen Ostenfeld
f. 1744 i Kvorning
† 1827 i Skørring Mølle.

Lars Ostenfeld
f. 1789 paa Rosenholm
† 1856 paa
Christianslund.

Dorthe Marie
Ostenfeld
f. 1792 paa Rosenholm
† 1853 i Lime.

Christen Ostenfeld
f. 1795 paa Rosenholm
† 1871 paa
Ejstrupgaard.

Niels Ostenfeld
f. 1797 paa Rosenholm
† 1875 i Aalborg.

Hans Ostenfeld
f. 1799 i Skørring Mølle
† 1856 paa Christinedal.

Maren Ostenfeld
f. 1805 i Skørring Mølle
† 1848 i Mellem-Mølle.
g. Peder Jensen
Winther.

Kathrine Marie
Ostenfeld
f. 1807 i Skørring Mølle
† 1832 sstd. ugift.

Rasmus Ostenfeld
f. 1811 i Skørring Mølle
† 1890 i Randers.

Se Lime Linien.

Se Ejstrupgaard-Frisen-
vold Linien.

Se Aalborg Linien.

Se Christinedal-Bjerre-
gaard Linien.

Se Skørring Linie II.

Nielsmine Pedersen
Ostenfeld
f. 18¹³/₇ - 1841 † 7⁷/₃ - 1914.
g. 4⁴/₉ - 1868
H. P. B. Barfod.

Ane Pedersdatter
Winther
f. 23²³/₈ - 1833.

Severine Marie
Pedersdatter
Winther
f. 16¹⁶/₆ - 1835.

Lene Winther
f. 20²⁰/₈ - 1839
† 12¹²/₂ - 1854.

Karen Marie
Winther
f. 5⁵/₆ - 1841
† 16¹⁶/₄ - 1842.

Jensine Winther
f. 23²³/₆ - 1847
† 6⁶/₂ - 1848.

Knud Ostenfeld
Barfod
f. 19¹⁹/₆ - 1869.

Olaf Ostenfeld
Barfod
f. 16¹⁶/₅ - 1871.

Agner Ostenfeld
Barfod
f. 1¹/₆ - 1873.

Erik Ostenfeld
Barfod
f. 1¹/₆ - 1873
† 27²⁷/₁₂ - 1873.

Gudrun Ostenfeld
Barfod
f. 13¹³/₅ - 1875.
g. 4⁴/₉ - 1896 Povl
Barfod la Cour.

Emilie Birkedal
Ostenfeld Barfod
f. 21²¹/₈ - 1877.
ugift.

Hulda Charlotte
Ostenfeld Barfod
f. 5⁵/₁ - 1881
† ugift 20²⁰/₄ - 1926.

TILFØJELSER TIL SKØRRING LINIE I.

Nielsmine Pedersen Ostenfeld kom, da Christianslund var solgt, som ung Pige i Huset hos Proprietær la Cour paa Skjærsø. Her traf hun i en Sommerferie sin tilkommende Mand, den unge H. P. B. Barfod, med hvem hun blev gift $\frac{4}{9}$ - 1868 (jvfr. 8. Bind af Samlingen: „Minder fra gamle Grundtvigske Hjem“). Hun døde $\frac{7}{3}$ - 1914. I dette Ægteskab var der 7 Børn; udover Oplysningerne i Stamtavlen bemærkes følgende:

Knud Ostenfeld Barfod, født $\frac{19}{6}$ 1869. Tandlægeeksamen 1892, Studieophold i Berlin (1893) og London (1894—95). Praktiserende Tandlæge paa Frederiksberg 1895—1931, Tandlæge ved école française (Frederiksberg) 1896, Afdelingschef ved St. Josephs Hospital (Kbhvn.) 1920—31. Stifter af „Dansk-finsk Forening“ 17. Maj 1922. Bosat og praktiserende i Dragør fra April 1931. Off. d'Academie $\frac{9}{5}$ - 1924, Rd. af 1. Kl. af „Finlands Hvide Rose“ $\frac{6}{12}$ - 1924. Tildelt Finlands Skydsskårs Fortjenstkors $\frac{1}{1}$ - 1925. Pavelig St. Gregorius-ridder $\frac{15}{7}$ - 1927. (Se Danske Tandlæger 1681—1930.)

Olaf Ostenfeld Barfod, født $\frac{16}{5}$ - 1871. Uddannet som Boghandler hos Karl Schønberg (Kbhvn.), stiftede 1898 Firmaet Olaf O. Barfod & Co., af hvilket han var Indehaver til $\frac{1}{10}$ - 1919, knyttet til G. E. C. Gads Forlag $\frac{1}{5}$ - 1920. Medlem af Kirkefondens Komité for praktiske Sager, af Udvalget for Menighedskonventet af 1891 og af Bestyrelsen for Fr. Neergaard Meyers Legat. Stifter af Foreningen mod Smudspressen 1908; forretningskyndig Raadgiver for: Den danske Santalmissionsforening. Formand for Foreningen til fattige Konfirmanders Oplædning. Medlem af Ordrup Menighedsraad 1916—20. Hovedkasserer for Landsindsamlingen til Taksigelseskirken 1918—28. Rd. af Dbg. $\frac{25}{10}$ - 1909. Dbm. $\frac{27}{12}$ - 1928.

Gift $\frac{20}{10}$ - 1899 med Margit Bech, født $\frac{24}{4}$ - 1878, Datter af Groserer P. F. Bech og Hustru, født Rønneberg. Har skrevet: To biografiske Skitser (1903) samt adskillige Afhandlinger og Artikler i Tidsskrifter og Blade og udgivet: Mindeblade om Dr. med. H. P. B. Barfods 70 Aars Fødselsdag (1913) og Mindeblade om Margit og Olaf O. Barfods Sølvbryllupsfest (1924).

Agner Ostenfeld Barfod, født $\frac{1}{6}$ - 1873, uddannet som Landmand. Ejer af „Storgaarden“ ved Haslev 1900—08. Bestyrer af „Gl. Holtegaard“ 1909—12. Ejer af „Nørregaard“ ved Saunte St. 1912—15.

Bestyrer af „Egelund“ og Forpagter af „Prøvegaard“ under Giese-
gaard 1915—29. Derefter bosat i Køge. Gift $21/6$ - 1901 med Sofie
Karoline Barner, født $21/12$ - 1880.

Guðrun Ostenfeld Barfod, født $13/5$ - 1875, gift $4/9$ - 1896 med Povl
Barfod la Cour, født $6/6$ - 1870, Forstander for landøkonomisk Regn-
skabskontor i Sorø.

Dorthe Marie Ostenfeld
f. 1792 paa Rosenholm † 1853 i Lime.
g. 1815 Chr. Jensen Ostenfeld
† 1831 i Viborg.

Christen O.
f. 1817 † 1865.
g. 2 Gange 2° Mette Sørensdatter.

Søren Christensen O.
f. 1822 † 1903.

Kirstine Marie O.
f. 1822.
g. 1855 Lærer Olsen (Aalsø).

Niels Chr. O.
f. 1827 † 1866
ingen Børn.

Maren O.
f. 1828 † 1914.
g. 1856 Gdr. Haack.

Jens Lassen O.
f. 1830 † c. 1900.

Jakob Holm O.
f. 1831 † 1898.

2° Chr. O. f. 1857 † 1866.
2° Søren O. f. 1860 † 1864.
2° Anders Erik O. f. 1862
ingen Børn.

Ellen Marie O.
Hans Sørensen O. f. 1850 † 1925.
Christen Sørensen O. f. 1859.

Laurits Ostenfeld O. f. ³⁰/₇ - 1856.
Ole Theodor O. f. ¹⁸/₆ - 1858.
Dagmar Johanne O. f. ³/₁₁ - 1859.

Ane O. f. 1882.
Karen O. f. 1884.
Søren O. f. 1887.

Vita O. f. 1915.
Poula O. f. 1917.
Else O. f. 1919.
Hans Erik O. † 1923
(11 Mndr. gl.).

2 Børn døde.

1 Søn.

Marie H. † ugift 1927.

Chr. Jensen O. f. 1855 † s. A.

Dorthe Marie O. f. 1857.
Ellen Marie O. f. 1859 † 1860.

Frands Chr. O. f. 1861.

Ellen Marie O. f. 1863.
To Tvil-linger † s. A.

Søren Chr. O. f. 1860 † 1899
ingen Børn.

Christen O. † 1922
ingen Børn.

Chr. Jacobsen O. f. 1886.

Marius Gustav O. f. 1889.

Chr. Jensen O. f. 1891.

Karl Johan O. f. 1896.
ugift.

Georg O. f. 1911.
Inger Margr. O. f. 1916.

Ejno O. f. 1913.

Arne O. f. 1914.

Hilda O. f. 1913.

Margoth O. f. 1915.

Anna O. f. 1917.

Grethe O. f. 1919.
Ulla O. f. 1922.

Aase O. f. 1924.
Otto O. f. 1926.

TILFØJELSER TIL LIMELINIEN

- I. *Christen Ostenfeld*, født 1817, levede som Smed i Lime og døde 1865. Hans Stuehus blev efter hans Død købt af Byens Dyr-læge og blev senere Lægebolig. Selve Smedien er nu nedrevet, men den store Sten, hvortil Bønderne bandt deres Heste, naar disse skulde have nye Sko, staar endnu i Haven, og Landsbyens Beboere har paa den indhugget Aarstallet 1920, saa at den nu fungerer som Genforeningssten. Hans Søn
- 1) *Anders Erik Ostenfeld*, født 1862, ejer et Hus paa Lime Mark.
- II. *Søren Christensen Ostenfeld*, født 1822, døde 1903 som Husmand i Ormslev i Nærheden i Aarhus.
- Børn* (se ogsaa Stamtavlen):
- 1) *Hans Sørensen Ostenfeld*, født 1850, kom til Aarhus, blev Gæstgiver og døde 1925 uden at efterlade sig Børn.
- 2) *Christen Sørensen Ostenfeld*, født 1859, fik Arbejde ved Statsbanernes Centralværksted i Aarhus, lever af sin Pension.
- Børn* (se ogsaa Stamtavlen):
- a) *Søren Ostenfeld*, født 1887, lever som Snedker i Aarhus.
- III. *Kirstine Marie Ostenfeld*, født 1822, Tvillingsøster til Søren Christensen Ostenfeld. Hun kom som ung Pige i Huset hos sin Morbroder, Lars Ostenfeld paa Christianslund, og blev derfra i 1855 gift med Lærer Olsen i Aalsø ved Grenaa, som tog sin Afsked 1893.
- Børn* (se Stamtavlen).
- IV. *Niels Christian Ostenfeld*, født 1827, nedsatte sig som Smed i Oust Mølle ved Randers, blev indlagt paa Frederiks Hospital i Kbhvn. for Nyrebetændelse og døde der, 39 Aar gammel, 1866 uden at efterlade sig Børn. Han ligger begravet paa Nørre Borup Kirkegaard ved Randers.
- V. *Maren Ostenfeld*, født 1828, kom som ganske ung Pige i Huset hos sin Morbroder, Niels Ostenfeld (se Aalborg Linien), blev senere Husjomfru paa Vrejlev Kloster, en Herregaard i Nærheden af Hjørring, og ægtede 1856 Gaardejer Haack paa Store Plet, en Gaard ikke langt fra Vrejlev Kloster. Efter sin Mands Død drev hun i en Række Aar et Sommerpensionat i Strandklit ved Vesterhavet og døde 1914.
- Børn* (se Stamtavlen).

VI. *Jens Lassen Ostenfeld*, født 1830, levede som Husmand i Landsbyen Balle ved Silkeborg, men tog ogsaa Arbejde som Pramstikker paa de store Pramme, der sejlede med Fragt paa Gudenaaen mellem Randers og Silkeborg. Han døde omkr. 1900.

Børn (se ogsaa Stamtavlen):

1) *Frands Christian Ostenfeld*, født 1861, blev Ledvogter og Baneformand ved Statsbanerne i Midtjylland; bosat som Pensionist i Ejstrupholm i Nærheden af Silkeborg.

Børn:

a) *Chr. Jacobsen Ostenfeld*, født 1886, Telegrafnæstformand i Aarhus.

Børn (se Stamtavlen).

b) *Marius Gustav Ostenfeld*, født 1889, Telegrafnæstformand i Tinglev.

Børn (se Stamtavlen).

c) *Chr. Jensen Ostenfeld*, født 1891, er ansat ved Vejle Svin slagteri.

Børn (se Stamtavlen).

d) *Karl Johan Ostenfeld*, født 1896, ugift, Landarbejder i Midtjylland.

VII. *Jakob Holm Ostenfeld*, født 1831, blev Gæstgiver i Aarhus og døde 1898.

Børn:

1) *Søren Chr. Ostenfeld*, født 1860, blev Gæstgiver i Aarhus og døde 1899 uden at efterlade sig Børn.

2) *Christen Ostenfeld*, døde 1922 i Aarhus uden at efterlade sig Børn.

EJSTRUPGAARD-FRISENVOLD LINIEN STAMTAVLE C₃

Christen Ostenfeld

f. 1795 † 1871.

g. Ane Marie Meltøft, Enke efter
Propr. Schytte p. Ejstrupgaarden.

Søren Ostenfeld,

f. 7/6 - 1829 † 10/6 1909.

g. Sofie Faith

f. 18/9 - 1845 † 10/2 - 1910.

**Georg Chr.
Ostenfeld**
f. 6/7 - 1872.

**Marie
Ostenfeld**
f. 17/9 - 1873.
g. Sagf. P. N.
Eeg, Aarhus.

**Aksel
Hermann
Ostenfeld**
f. 26/3 - 1875.
g. Dorothy
Hitscock.

**Anna
Catharina
Ostenfeld**
f. 16/1 - 1878.
ugift.

**Agnes Margr.
Ostenfeld**
f. 1/7 - 1879.
ugift.

**Ellen Sofie
Ostenfeld**
f. 23/4 - 1882.
g. H. Riis,
Tandl. i Hobro.

Bent E. f. 21/3 - 1900.
Tove E. f. 24/11 - 1901.
Keld E. f. 18/1 - 1904.
Boel E. f. 1/8 - 1912.

Donald O. f. 4/11 - 1912.
John O. f. 16/2 - 1916.

Kristian R. f. 14/2 - 1904.
Margr. R. f. 31/7 - 1906.
Ellen R. f. 8/10 - 1908.

Poul R. f. 12/8 - 1910.
William R. f. 3/4 - 1912.

TILFØJELSER TIL EJSTRUPGAARD-FRISENVOLD LINIEN

Søren Ostenfeld, født $7/6$ - 1829, eksam. jur., Fuldmægtig paa Herredskontorerne i Hjørring, Nørre Sundby og Randers. Fik Bestalling som Prokurator i sidstnævnte By. Købte 1879 Frisenvold Laksegaard ved Gudenaen, hvortil var knyttet et fra 1665 stammende Privilegium paa Laksefiskeri i Gudenaen. 1898 afkøbte Staten ham Laksegaarden med dertil hørende Rettigheder og frigav Fiskeriet. Kasserer for Randers Amts Skolefond. 1901 udnævnt til Justitsraad. Død $10/6$ - 1909 (se Nekrolog i Randers Amtsavis for samme Dag). 1868 gift med Sofie Faith.

Børn:

- I. *Georg Christian Ostenfeld*, født $6/7$ - 1872, cand. pharm. 1896. Ugift.
- II. *Marie Ostenfeld*, født $17/9$ - 1873, gift 1899 med Sagfører Peder Eeg, Aarhus, født $13/1$ - 1863.

Børn:

- 1) Bent Eeg, født $21/3$ - 1900, Bogholder.
 - 2) Tove Eeg, født $24/11$ - 1901, gift 1925 med Ingeniør M. Ahm, Aarhus, født 1892.
 - 3) Keld Eeg, født $18/1$ - 1904, uddannet ved Handelen, udvandret til Argentina.
 - 4) Boel Eeg, født $1/6$ - 1912.
- III. *Aksel Hermann Ostenfeld*, født $26/3$ - 1875, Købmand i Manchester, gift 1910 med Dorothy Hitscock, født 1887.

Børn:

- 1) Donald Ostenfeld, født $4/11$ - 1912.
 - 2) John Ostenfeld, født $16/2$ - 1916.
- IV. *Anna Catharina Ostenfeld*, født $16/1$ - 1878, ugift, ansat i Dansk Frøavlskompani og Markfrøkontoret (Trifolium).
- V. *Agnes Margrethe Ostenfeld*, født $1/7$ - 1879, ugift; ansat i Landbrugsministeriet.
- VI. *Ellen Sofie Ostenfeld*, født $23/4$ - 1882, gift 1903 med Harald Riis, født $9/11$ - 1876, Tandlæge i Hobro (se Danske Tandlæger 1681—1930).

Børn:

- 1) Christian Riis, født $14/2$ - 1904, cand. jur., Assistent i Østifternes Kreditforening.
- 2) Margrethe Riis, født $31/7$ - 1906.
- 3) Ellen Riis, født $8/10$ - 1908.
- 4) Poul Riis, født $12/9$ - 1910, Landmand.
- 5) William Riis, født $3/4$ - 1912, Handelsmand.

AALBORG LINIEN STAMTAVLE C₄

Niels Ostenfeld

f. 28/2 - 1797 † 18/6 - 1875

Hospitalsforstander i Aalborg.

g. 1° Karen Marie Møller af Randers

f. 11/11 - 1803 † 18/6 - 1834.

2° Ane Johanne Malling af Aalborg.

1° Frederikke Lovise
Wilhelmine O.

f. 7/1 - 1833 † 19/11 - 1835.

1° Karen Marie O.

f. 7/6 - 1834 † 13/6 - 1901.

g. 28/7 - 1857 C. E. Hansen.

*) 1° Alma Johanne
Margrethe
f. 15/9 - 1860.
ugift.

2° Karen Marie
Frederikke Louise
f. 13/11 - 1861.
† 1927 ugift.

3° Emilie
f. 24/11 - 1862 † 1928
g. Entreprenør P. C
Nordentoft
f. 1854 † 1917.

4° Niels
f. 16/11 - 1865
† 3/5 - 1919.
ugift.

5° Carl Emil
f. 3/8 - 1873
† 16/1 - 1931.
g. 1° 1900 Inga
Nyquist.
2° 1927 Ellen
Karoline David.

Karen Marianne
f. 28/11 - 1892.

1° Gertrud
f. 27/6 - 1904.
cand. mag.

*) Ifølge Kgl. Bevilling af 21/6 - 1897 fører de under 1, 2, 4 og 5 nævnte Søskende Navnet Hansen-Ostenfeld.

TILFØJELSER TIL AALBORG LINIEN

Karen Marie Ostenfeld, født $7/6$ - 1834, † $13/6$ - 1901, gift $28/7$ - 1857 med C. E. Hansen, Sygehuslæge i Randers, senere Stifts fysikus i Nykøbing F., født $28/6$ - 1828, † 1912 (jvfr. Sofus Elvius: Professor, Rektor Hans Jørgen Hansen og hans Slægt, Kbhvn. 1909).

Børn:

- I. *Alma Johanne Margrethe Hansen-Ostenfeld*, født $15/9$ - 1860, lever ugift i København.
- II. *Karen Marie Frederikke Louise Hansen-Ostenfeld*, født $13/11$ 1861, oprettede en Pigeskole i Nykøbing F., som hun ledede i en længere Aarrække; solgte den og trak sig tilbage til København, hvor hun døde 1927.
- III. *Emilie Hansen*, født $24/11$ - 1862, † 1928, blev $16/7$ - 1891 gift med Entreprenør P. E. Nordentoft, født 1854, † 1917.

Børn:

- 1) *Karen Marianne Nordentoft*, født $28/11$ - 1892, gift med Brygmester Gøsta Holst.
- IV. *Niels Hansen-Ostenfeld*, født $16/11$ - 1865. Student fra Roskilde Katedralskole 1885, Sekondløjtnant i Livgarden 1891, cand. jur. 1895. Assistent først i Generaldirektoratet for Postvæsenet, senere i Kultusministeriet. 1909 Akademiforvalter i Sorø. † $3/5$ - 1919. Ugift.
- V. *Carl Emil Hansen-Ostenfeld*, født $3/8$ - 1873, † $16/1$ - 1931. Student fra Nykøbing F. Katedralskole 1891. Mag. scient. 1897. Dr. phil. 1906. Inspektør ved Botanisk Museum 1900—1918. Professor ved Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole 1918—23. Professor i Botanik ved Universitetet samt Direktør for Botanisk Have 1923—31. Medlem af Kgl. Danske Videnskabernes Selskab fra 1916, Carlsbergfondets Direktion fra 1921, Carlsbergfondets Bryggeriraad fra 1926, Bestyrelsen for Rask-Ørstedfondet fra 1926, Konsistorium fra 1927, Kommissionen for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, Ministeriets Udvalg for videnskabelige Undersøgelser i Grønland. Formand for de internationale Havundersøgelser Planktonkomité og for Foreningen: Dansk Samvirke. Æresmedlem eller korresponderende Medlem af forskellige udenlandske videnskabelige Selskaber. Rd. af Dbg. Dbm., Fi. H. R. 2°, N. St. O. 3¹, Tun. 1. 2.

Gift 1° 10/12 - 1900 Inga Nyquist (Ægteskabet opløst) 2° 3/12
1927 Ellen David.

Nekrolog i Februar-Hæftet 1931 af Danmarksposten, udg.
af Dansk Samvirke, se ogsaa April-Hæftet s. A.

Børn 1°:

Gertrud Hansen-Ostenfeld, født 27/6 - 1904, Student 1923, cand.
mag. 1929. Lærerinde ved Femmers Kvindeseminarium. Gift
31/3 - 1931 med cand. jur. Asbjørn Olrik, Sekretær i Søfarts-
ministeriet.

Som Student deltog Gertrud Hansen-Ostenfeld i 1925—26 i en
Ekspedition Jordan rundt under Ledelse af daværende Dr. phil.
Schmidt til Undersøgelse af Aalens Forplantning. Fra denne Eks-
pedition skriver sig et Par paa Engelsk skrevne Breve, som med
Adressatens Tilladelse skal gengives her i dansk Oversættelse, da
de kaster et lille Strejflys over Slægtsfølelsens Betydning, selv om
den, som i dette Tilfælde, er paa Vildspor. Til Oplysning skal kun
bemærkes, at der findes en anden Slægt, som uden nogen Forbin-
delse med den her skildrede ogsaa bærer Navnet Ostenfeld. Ifølge
den af Premierløjtnant Hans Fr. Chr. Ostenfeld for denne anden
Slægt i 1873 udgivne Stamtavle var en Ostenfeld c. 1850 Godsfor-
valter paa Anholt og havde adskillige Sønner, af hvilke de fleste
udvandrede til Australien.

Efter denne lille orienterende Indledning følger de to Breve:

I.

S/S „Ihumata“
Wanganui
N. Z. 1/3 26.

Frøken Ostenfeld.

Kære Frøken.

Deres Nærværelse i dette Land har foraarsaget en stor Overraskelse for mig, og
jeg har tilbragt megen Tid med at efterspore Dem fra Josters Hotel til the Midland
of Wellington. De undrer Dem uden Tvivl over, hvem i al Verden jeg er! og jeg kan
ogsaa forsikre Dem, at jeg ogsaa undrer mig over, hvem De er. Naa! for at begynde,
jeg er Christian Ostenfeld, Søn af Viggø, som er Søn af Christian Ostenfeld af Kø-
benhavn og af Anholt. At De er en Slægtning af mig, er jeg sikker paa, og jeg er
meget ked af, at jeg ikke fik fat i Dem her i Wanganui. Det vilde have glædet mig at
møde Dem, og jeg er sikker paa, at alle, som bærer vort gamle Navn her i Australien,
ogsaa vilde være glade over det. Jeg er Kaptajn paa en Damper, der handler paa

Australien, og jeg sejler herfra paa Onsdag for Greymouth paa den sydlige Del af Øen, hvor jeg laster for Melbourne og Sydney. Jeg vilde komme til Wellington, men jeg maa forhale med mit Skib i Floden.

Vær saa venlig at skrive til mig i Greymouth og sig mig, hvem De er, hvor længe De bliver her i Landet, og hvor De vil rejse hen. Jeg vil være meget skuffet, hvis jeg ikke ser Dem, inden De vender tilbage til Danmark. Mit Hjem er i Sydney, N. S. W., og jeg vil efterlade Dem min Adresse, saa at De kan skrive til mig. Den største Del af vor Familie bor i Queensland, men Viggo og hans Børn bor i N. S. Wales.

Vær saa venlig at sige til Dr. Schmid (∴ Ekspeditionens Leder), at Direktøren for Wanganui Museum har et meget sjældent Eksempel af Aal, som han ønsker at give Dr. Schmid.

Jeg blev meget bedrøvet, da jeg opdagede, at De var taget til Wellington nu til Morgen, saa jeg kunde have grædt som et Barn. Det syntes mig saa svært at vide, at De var saa nær ved mig. Lad mig nu vide alt om Dem selv, og hvor De tager hen, saa at vi snart kan mødes. Jeg skal vende tilbage hertil fra Australien d. 4. April. Jeg skal være i Melbourne d. 20. Marts, Sidney d. 28. Marts, Wanganui 4. April. Jeg sejler herfra til Greymouth paa Onsdag og vil være i Greymouth fra d. 5. til d. 11. Marts.

Jeg er 34 Aar gammel, gift og har to Børn. Jeg er næsten helt skaldet og er en grim Mand. Det siger Pigerne. Jeg har en sød lille Kone, og hun vil byde Dem velkommen i Sidney. Vi har et pænt gammelt Hjem og vil være glade ved at have Dem som Gæst der. Det vilde have været mig meget kærkomment at møde Dem her og tage Dem rundt her, men jeg haaber stadig, at jeg ved en gunstig Lejlighed vil møde Dem et eller andet Sted. Til jeg hører fra Dem, vil jeg være i stor Spænding. Vær venlig at svare straks

Mit Hjems Adr. er:

Kaptajn C. Ostenfeld,
Lucy Street 25, Ashfield,
N. S. W., Australien.

til Deres sandsynlige Fætter

Kapt. *Christian Ostenfeld*,
S/S „Ihumata“
Greymouth.

II.

Min kære Frk. Ostenfeld.

S/S „Ihumata“
Greymouth. N. 2.
d. 5. Marts 1926.

Jeg er meget skuffet over ikke at se Dem her i Landet. Een Gang var vi kun to miles fra hinanden. Jeg vilde være taget til Wellington, men mine Pligter holdt mig i Wanganui. Jeg skrev til Dem paa Midland Hotel, men De har ikke modtaget det Brev. Jeg fortalte Dem, at jeg er en Sønesøn af Christian Ostenfeld af København og af Anholt. Min Fader er Viggo Ostenfeld. Vi er uden Tvivl Kusine og Fætter, og jeg har stor Lyst til at møde Dem. I mit Brev til Midland fortalte jeg, at Direktøren for Wanganui Museet havde en meget sjælden Aal, som de havde bestemt at give Dr. Schmid. Vil De underrette ham derom?

Jeg er Kaptajn paa dette Skib, som er 1400 Tons og handler paa Australien. Jeg

er 34 Aar, har en Kone og to Børn (Drenge). Vi vilde være blevet meget glade ved at have Dem som Gæst hos os i Sidney, hvis Tilfældet fører Dem den Vej. Min Fader og hans Børn bor i N. S. N., og mine Onkler og Tanter bor næsten alle i Queensland. Vi er kun en lille Familie her i Australien, men vi er stolte af vor danske Herkomst og Familie.

Jeg omgaas mine Fætre og Kusiner i Queensland, særlig Christians Datter Martha. Hun er en fin Dame, og hun er gift med en Overinspektør for Statens Assuranceselskab. Hendes Navn er Martha Jardent. De vilde ogsaa synes om hende. Jeg har to Brødre og fire Søstre, som alle bor i Sidney. En Broder er Ingeniør i Statens Tjeneste, den anden er 2den Styrmand paa en af vore Dampere. Jeg er den ældste af Familien. Jeg har været i Europa, men ikke i Danmark. Jeg ser hen til en Tur til det gamle Land en eller anden Gang. Jeg haaber, at De vender tilbage til Australien, for jeg kunde godt lide at møde Dem og snakke med Dem.

I ethvert Tilfælde vær venlig at skrive til mig og fortæl mig noget om Dem selv. Desværre kan jeg ikke læse Dansk, men jeg kan tale en lille Smule.

For at slutte sender jeg Dem en hjertelig Hilsen fra alle Ostenfelder i Australien, og paa deres Vegne forsikrer jeg Dem om, at De er velkommen, hvor vi end mødes.

Tro mig
Deres oprigtige
Christian Ostenfeld,
Lucy Street 25,
Ashfield,
N. S. W., Australien.

Det lykkedes ikke den brave Skibskaptajn trods alle Anstrengelser at træffe sin formodede Kusine, men Brevene blev sendt efter Frk. Ostenfeld, og efter at hun var vendt tilbage til Danmark, blev hun oplyst om, at der intet Slægtskab var mellem hende og Brevskriveren.

CHRISTINEDAL-BJERREGAARD LINIEN STAMTAVLE C₅

Hans Ostenfeld
 f. 1799 i Skørring Mølle
 † 29/10 - 1856 som Ejer af Christinedal.
 g. 1827 Ane Magdalene Winther
 f. Oktbr. 1800 † 26/4 - 1882.

Ane Ostenfeld
 f. 30/9 - 1829 † 29/1 - 1902.
 g. 6/5 - 1853 H. J. Høegh Brasch.

Marie Severine Ostenfeld
 f. 1831 † 1915.
 g. 1848 Anton Jørgensen † 1890.

Jens Carl Ostenfeld
 f. 20/8 - 1834 † 18/11 - 1919.
 g. 27/10 - 1860 Johanne Antoinette
 Skovgaard
 f. 27/11 - 1835 † 14/12 - 1895.

Cathrine Marie Ostenfeld
 f. 28/8 - 1836 † 28/3 - 1917.
 g. 27/12 - 1862 Hans Lange.

Vilhelmine Kirstine Ostenfeld
 f. 12/7 - 1838 † 1894 (29/7).
 g. Jens Lassen Faurschou.

Jørgen Jørgensen f. 10/7 - 1850 † 21/2 - 1927.
Anna Magdalene Antoinette Jørgensen f. 19/11 - 1854 † 7/12 - 1925.
Ludvig Chr. Dichmann Jørgensen f. 12/2 - 1858.

Hans Ostenfeld Lange
 f. 13/10 - 1863.

Ane Johanne Faurschou
 f. 6/7 - 1869.

Karen Brasch f. 15/2 - 1854.	Hans A.F. Brasch f. 29/10 - 1855 † 3/12 - 1877.	Anna M. Brasch f. 16/9 - 1857.	Johanne B. Brasch f. 6/3 - 1859.	Chr. H. Brasch f. 25/12 - 1860 † 30/6 - 1914.	Carl F. Brasch f. 8/10 - 1862 † 23/9 - 1888.	Poul W. Brasch f. 23/8 - 1864.	Arent H. Brasch f. 25/4 - 1869.	Katrine M. Brasch f. 20/10 - 1872.
--	--	--	--	--	---	--	---	--

Hansine Magd. Ostenfeld
 f. 8/11 - 1861.
 g. 30/5 - 1879
 Prof. C. Christiansen

Hans Villemoes Skovgaard
 f. 2/4 - 1865.
 g. 23/9 - 1902 Mette M. Hestbek.

Olga Marie Ostenfeld
 f. 22/4 - 1868.
 g. 23/10 - 1889
 A. G. Birk.

Jesda Antoinette Ostenfeld
 f. 19/1 - 1870.
 g. 17/5 - 1893
 Fr. Høeg.

Carl Vilhelm Skovgaard Ostenfeld
 f. 1/10 - 1875.
 g. 10 Petra Fougner † 30/4 - 1917
 20 Thurid Valgerda Thomsen.

Anna Ostenfeld Christiansen f. 26/4 - 1880.	Johanne Ostenfeld Christiansen f. 12/10 - 1882.	Marie Ostenfeld Christiansen f. 9/1 - 1884.	Kirsten Ostenfeld Christiansen f. 20/6 - 1885.	Carl P. Ostenfeld Christiansen f. 16/3 - 1887.	Ingeborg Ostenfeld Christiansen f. 26/2 - 1890.
---	---	---	--	--	---

Aage T. Ostenfeld Christiansen
 f. 26/2 - 1890.

Knud Ostenfeld
 f. 16/5 - 1905.

Johan- Ellen Høeg Høeg f. 6/8 - 1895.
Ellen Letitia Høeg f. 1/5 - 1900.
Carl Samuel Høeg f. 20/11 - 1902.
Kai Høeg f. 10/5 - 1905.

Ebba Cecilie Petra Ostenfeld
 f. 17/4 - 1913.
Ulla Merete Ostenfeld
 f. 10/1 - 1921.

Johan Adolf Ostenfeld Birk
 f. 23/9 - 1890
 † 5/10 - 1919.

Carl Georg Ostenfeld Birk
 f. 25/4 - 1894.

Johanne Antoinette Ostenfeld Birk
 f. 2/3 - 1897.

TILFØJELSER TIL
CHRISTINEDAL-BJERREGAARD LINIEN

- I. *Ane Ostensfeld*, født $^{30}/_9$ - 1829, blev $^6/_5$ - 1853 gift med eksam. jur. Hans Jørgen Høegh Brasch, Sekretær (3: Direktør) i Brandforsikringen „Jylland“ i Aarhus og Godsforvalter paa Marselisborg. Han var født $^{11}/_{12}$ - 1812 i Aalborg og døde $^{21}/_4$ - 1900 i Aarhus. Hans Enke døde $^{29}/_1$ - 1902 i Aarhus (jvfr. Optegnelser om Slægten Brasch af Magdalene Matzen, f. Brasch — trykt som Familie-Manuskript. Aarhus 1916).

Børn:

- 1) Karen Brasch, født $^{15}/_2$ - 1854, Plejemoder paa Kommunehospitalet i Kbhvn. 1887—1912, derefter bosiddende i Hellerup.
 - 2) Hans Adam Frederik Brasch, født $^{29}/_{10}$ - 1855, død som stud. polyt. i Mentona $^3/_{12}$ - 1877.
 - 3) Anna Magdalene Brasch, født $^{16}/_9$ - 1857, gift $^{11}/_5$ - 1888 med Grosserer, Direktør Fr. D. Matzen i Aarhus.
 - 4) Johanne Bolette Brasch, født $^6/_3$ - 1859, gift med Dr. med. Niels Kjærgaard, prakt. Læge i Kbhvn.
 - 5) Christian Henrik Brasch, født $^{25}/_{12}$ - 1860, eksam. jur., Sagfører og Overligningskommisær i Esbjerg, gift $^{11}/_7$ - 1902 med Anna Eleonora Lauritzen. C. H. Brasch † $^{30}/_6$ - 1914.
 - 6) Carl Frederik Brasch, født $^8/_{10}$ - 1862, Forvalter paa Langeslund, † sstd. $^{23}/_9$ - 1888.
 - 7) Poul Wendelboe Brasch, født $^{23}/_8$ 1864, Student 1882, Kaptajn i Fodfolket, gift $^{16}/_6$ - 1896 med Ellen Rasmine Marie Lohff (Tretow-Loof).
 - 8) Arent Henrik Brasch, født $^{25}/_4$ - 1869, Løjtnant, Landbrugskandidat, Ejer af Gaarden Vang i Stenderup Sogn, senere af Nævlingegaard ved Roskilde; gift $^{22}/_{10}$ - 1897 med Sofie Jørgensen.
 - 9) Katrine Marie Brasch, født $^{20}/_{10}$ - 1872, gift $^{15}/_5$ - 1897 med Landbrugskandidat, Ingeniør ved Hedeselskabet Thorvald Claudi Westh.
- II. *Marie Severine Ostensfeld*, født 1831, blev 1848 gift med Møller Anton Jørgensen i Sest Mølle, c. 2 km sydvest for Kolding. Han døde 1890 og hans Enke 1915.

Børn:

1) Jørgen Jørgensen, født $^{10}/_7$ - 1850; blev uddannet som Landmand og ejede fra 1905—14 Højbygaard, c. 10 km vest for Aarhus. Derefter flyttede han til Kolding og døde der $^{21}/_2$ 1927.

2) Anna Magdalene Antoinette Jørgensen, født $^{19}/_{11}$ - 1854, blev gift med Karl Hansen, Inspektør ved Kolding Latinskole. Han døde $^1/_10$ - 1911, hans Enke $^7/_12$ - 1925.

3) Ludvig Christian Dichmann Jørgensen, født $^{12}/_2$ - 1858, uddannet som Bankmand, blev Sparekassedirektør i Silkeborg, bosiddende sstd. efter at have taget sin Afsked med Pension.

III. *Jens Carl Ostenfeld* (jvfr. Bogen om Slægterne Tinglev og Wiuff med Kvindelinier. Kbhvn. 1917), født $^{20}/_8$ - 1834, gik som Dreng i den da nylig oprettede Kgl. videnskabelige Realskole i Aarhus; blev uddannet som Landmand, aftjente sin Værnepligt som Soldat i Altona i 1853; var efter sin Faders Død Bestyrer af Christinedal, indtil hans Moder solgte Gaarden i 1861. Ejede 1860—68 Gaarden Nyholm i Salling. Købte 1868 Bjerregaard i Valby af sin Svigerfader, afhændede Aaret efter en stor Del af Gaardens Tilliggende til Københavns Kommune til Anlæg af Vestre Kirkegaard; ejede fra 1869—77 tillige Holmegaard, c. 3 km vest for Valby. Paa den resterende Del af Bjerregaards Areal, c. 11 Tdr. Land, anlagde han flere Veje og byggede en Række Villaer, saaledes at han i høj Grad har været med til at give Valby dets nuværende Skikkelse. I 1883 købte han Naboejendommen til Bjerregaard, Lykkensminde, paa hvis 5 Tdr. Land han ogsaa opførte en Del Villaer. Han beklædte en Række Tillidshverv, var Medlem af Sogneraadet i en længere Aarrække, i 15 Aar var han Forligsmægler, var Medstifter af Kreditforeningen for København og Omegn, af Frederiksberg Sparekasse og af Københavns Laane- og Diskontobank, i en Aarrække Formand for Valby Afdeling af Københavns Understøttelsesforening. I 1906 Ridder af Dbg. Han døde $^{18}/_{11}$ - 1919, 85 Aar gammel, paa Bjerregaard og begravedes under stor Deltagelse fra Jesuskirken i Valby.

$^{27}/_{10}$ - 1860 ægtede han Johanne Antoinette Skovgaard, født $^{27}/_{11}$ - 1835, † $^{14}/_{12}$ - 1895.

Børn:

- 1) *Hansine Magdalene Ostenfeld*, født $8/_{11}$ - 1861, gift $30/_{5}$ - 1879 med C. Christiansen, Professor i Fysik ved Universitetet, Dr. med. et jur. h. c., Kmd. af D. p. p., som døde 1917.

Børn:

- a) Anna Ostenfeld Christiansen, født $26/_{4}$ - 1880. Diakonisse siden 1905.
- b) Johanne Ostenfeld Christiansen, født $12/_{10}$ - 1882. Student, cand. med. & chir., Dr. med. 1931 promoveret til Dr. med. i Italien.
- c) Marie Ostenfeld Christiansen, født $9/_{1}$ - 1884. gift med Lektor Skovgaard i København.
- d) Kirsten Ostenfeld Christiansen, født $20/_{6}$ - 1885, gift med Ingeniør H. Schrøder.
- e) Carl Peter Ostenfeld Christiansen, født $16/_{3}$ - 1887, Student, cand, mag. Lærer ved Askov Højskole, gift med Margrethe Appel.
- f) Ingeborg Ostenfeld Christiansen, født $26/_{2}$ - 1890, bestaaet Tandlægeeksamen (se Danske Tandlæger 1681—1930) og gift med Tegneren J. Dorph.
- e) Aage Terkel Ostenfeld Christiansen, født $26/_{2}$ - 1890. Student, uddannet som Boghandler, Fuldmægtig i Gyldendals Boghandel, gift med Engel Prætorius.
- 2) *Hans Villemoes Skovgaard Ostenfeld*, født $2/_{4}$ - 1865, Assistent i Postvæsenets Revision 1894, Postmester i Brande 1899, i Fuglebjerg 1909, $31/_{5}$ - 1917 paa Grund af Svagelighed taget sin Afsked med Pension; gift $23/_{9}$ - 1902 med Mette Marie Hestbek.

Børn:

- a) *Knud Ostenfeld*, født $16/_{5}$ - 1905, $21/_{10}$ - 1927 udvandret til Australien.
- 3) *Olga Marie Ostenfeld*, født $22/_{4}$ - 1868, gift $23/_{10}$ - 1889 med Landinspektør Axel Georg Birk, født $10/_{9}$ - 1854.

Børn:

- a) Johan Adolf Ostenfeld Birk, født $23/_{9}$ - 1890, død som stud. jur. $5/_{10}$ - 1919.
- b) Carl Georg Ostenfeld Birk, født $25/_{4}$ - 1894, bestaaet Land-

maalereksamen 1917, Bestalling som Landinspektør s. A. Revisor i Matrikulsdirektoratet 1919, Overrevisor sstd. 1920, Fuldmægtig i Landbrugsministeriet 1927, gift $\frac{9}{8}$ 1919 med Lilli Nielsen, født $\frac{8}{1}$ - 1897 i Aarhus.

c) Johanne Antoinette Ostenfeld Birk, f. $\frac{2}{3}$ - 1897, gift med Professor ved Landbohøjskolen Niels Thorkil-Jensen, født $\frac{2}{2}$ - 1894.

4) *Jesda Antoinette Ostenfeld*, født $\frac{18}{1}$ - 1870. gift $\frac{17}{5}$ - 1893 med Pastor Frederik Ludvig Høeg, siden 1910 Sognepræst til St. Nicolai Kirke i Svendborg.

Børn:

a) Johannes Høeg, født $\frac{6}{8}$ - 1895.

b) Ellen Letitia Høeg, født $\frac{1}{5}$ - 1900.

c) Carl Samuel Høeg, født $\frac{20}{11}$ - 1902.

d) Kai Høeg, født $\frac{10}{5}$ - 1905.

5) *Carl Vilhelm Skovgaard Ostenfeld*, født $\frac{1}{10}$ - 1875, Student 1894, cand. jur. 1902, Overretssagfører i København 1905; gift 1° $\frac{27}{8}$ - 1909 med Petra Fougner, født $\frac{2}{6}$ - 1883 i Frederikshald, død $\frac{30}{4}$ - 1917. Gift 2° med Thurid Valgerda Thomsen, født $\frac{30}{8}$ - 1896 i Trangisvaag.

Børn:

a) *Ebba Cecilie Petra Ostenfeld*, født $\frac{17}{4}$ - 1913.

b) *Ulla Merete Ostenfeld*, født $\frac{10}{1}$ - 1921.

IV. *Cathrine Marie Ostenfeld*, født $\frac{28}{8}$ - 1836, blev $\frac{27}{12}$ - 1862 gift med Enkemand Hans Lange, Købmand i Aarhus, født $\frac{18}{7}$ 1821, død $\frac{19}{1}$ - 1912. Hans Enke døde $\frac{28}{3}$ - 1917.

Børn:

1) Hans Ostenfeld Lange, født $\frac{13}{10}$ - 1863. Student 1881. Ekstraordinær Assistent ved Universitetsbiblioteket 1882. Assistent ved Det Kongelige Bibliotek 1885, deltog i 1899 og følgende Aar i det internationale Katalogiseringsarbejde ved det ægyptiske Nationalmuseum i Gizeh. Overbibliotekar ved Det Kongelige Bibliotek 1901—24. Dr. phil. h. c. i Lund 1918, Lektor i Ægyptologi ved Universitetet 1924. Medlem af Videnskabernes Selskab og af sammes Kommission for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie i Udlandet, korresponderende Medlem af Videnskabernes Akade-

- mi i Berlin, Medlem af Bestyrelsen for Gentofte Bibliotek og Medstifter af og Medlem af Hovedbestyrelsen for den kristelige Afholdsforening, Det blaa Kors; har skrevet: Den store Sphinx ved Gizeh (1891), En thebansk Klosterforstanders Testamente (1894), Analecta bibliografica (1906), Religiøse Tekster fra det gamle Ægypten (1921), Das Weisheitsbuch des Amenepope (1925), Papyrus Lansing (1925 sammen med Ad. Ermann), Der magische Papyrus Harris (1927), Ægyptiske Æventyr, Bidrag til Bogtrykkerkunstens Historie, Fra det gamle Ægyptens Kultur og Historie (1928). Rd. Dbm. Gift $8/_{11}$ - 1893 med Jonna Mielche, født $10/_{1}$ - 1870.
- V. *Vilhelmine Kirstine Ostenfeld*, født $12/_{7}$ - 1838, blev gift med Enkemand Jens Lassen Faurschou, Proprietær i Brendstrup, c. 8 km nordvest for Aarhus. Vilh. Kirst. Ostenfeld døde $29/_{7}$ - 1894, hendes Mand $28/_{2}$ - 1903.

Børn:

- ¹⁾ Ane Johanne Faurschou, født $6/_{7}$ - 1869, blev $15/_{10}$ - 1896 gift med Gaardejer Poul Poulsen, som døde $19/_{8}$ - 1919. Hans Enke flyttede senere til Halvagergaard i Landsbyen Støvring, c. 10 km nordøst for Randers.

SKØRRING LINIE II STAMTAVLE C₆

Rasmus Møller Ostenfeld

f. $17/4$ - 1811 i Skørring Mølle, † $19/11$ - 1890 i Randers.

· g. 1° Christine Marie Friis † 1845

2° Juliane Karoline Hansen † 1857

3° Justine Spliid f. $29/10$ - 1835 † $26/12$ - 1921.

1 ^o Søren Rasmus- sen Ostenfeld f. $15/8$ - 1837 † $19/11$ - 1900.	1 ^o Chr. Fred. Friis Ostenfeld f. $7/3$ - 1839 † $28/3$ - 1914.	1 ^o Laurits Theodor Ostenfeld f. $10/8$ - 1841 † $2/2$ - 1925.	2 ^o Christi- ane Marie Ostenfeld f. $7/6$ - 1849 † $7/9$ - 1914. g. Første- lærer Hansen.	2 ^o Berthel Budtz Ostenfeld f. $7/3$ - 1855 † $15/8$ - 1926.	2 ^o Hans Marius Ostenfeld f. $20/11$ - 1856 † $1/1$ - 1872.	3 ^o Karl Julius Ostenfeld f. $2/12$ - 1864 † $25/11$ - 1885.	3 ^o Maren Elisabeth Ostenfeld f. $23/11$ - 1869. g. Niels Ørting.	3 ^o Jens Spliid Møller Ostenfeld f. $5/11$ - 1875. g. 1 ^o $21/3$ - 1902 Anna Jensen f. $10/5$ - 1876 † $24/11$ - 1928 $20/12$ - 1930 Ellen Margr. Barnow f. Borch Ja- cobsen.
Se Skibby Linien.	Se Sødring Linien.		Se Ærø Linien.					
	Anna Ostenfeld f. $6/4$ - 1869.	Emilie Ostenfeld f. $28/6$ - 1872 † $12/6$ - 1912.	Alma Ostenfeld f. $25/3$ - 1874. g. Agent Jak. Sørensen Vestereng.			Henning Ørting f. $11/8$ - 1898.	Anna Luise Ostenfeld Ørting f. $7/6$ - 1900.	
Gerda Sørensen Vestereng f. $14/10$ - 1907.		Karl Emil Sørensen Vestereng f. $5/1$ - 1909.	Johannes Sørensen Vestereng f. $31/7$ - 1910.		Harald Sørensen Vestereng f. $13/11$ - 1913.			
		1 ^o Kaj Helge Ostenfeld f. $29/3$ - 1903.	1 ^o Alf Tyge Ostenfeld f. $7/2$ - 1905.	1 ^o Erik Vagn Ostenfeld f. $5/12$ - 1906.		1 ^o Hans Birger Ostenfeld f. $11/2$ - 1909.		1 ^o Kjeld Hugo Ostenfeld f. $28/1$ - 1911.

TILFØJELSER TIL SKØRRING LINIE II

- 1⁰ I. *Søren Rasmussen Ostenfeld*, født $^{15}/_8$ - 1837 † $^{19}/_{11}$ - 1900 (se Stamtavlen over Skibby Linien og Tilføjelser til samme).
- 1⁰ II. *Christian Fred. Friis Ostenfeld*, født $^7/_3$ - 1839 † $^{28}/_3$ - 1914 (se Stamtavlen over Sødring Linien og Tilføjelser til samme).
- 1⁰ III. *Laurits Theodor Ostenfeld*, født $^{10}/_8$ - 1841; Student fra Randers lærde Skole 1861, teologisk Kandidat 1867. 1868—78 Præst i Grønland, 1878—90 Sognepræst i Hjerm, 1890—98 i Asferg og Faarup, 1898—1904 i Hem, Hindborg og Dølby. Efter at have taget sin Afsked i 1904 flyttede han til Aarhus og købte sig en lille Villa i det nærliggende Aabyhøj. Her levede han til sin Død, $^2/_2$ - 1925. $^9/_5$ - 1868 ægtede han Christine Bursche af Aarhus, født $^{10}/_5$ - 1842.

Børn:

- 1) *Anna Ostenfeld*, født $^6/_4$ - 1869, lever ugift hos sin Moder i Aabyhøj.
- 2) *Emilie Ostenfeld*, født $^{28}/_6$ - 1872, tog Lærerindeeksamen og døde ugift 1912.
- 3) *Alma Ostenfeld*, født $^{25}/_3$ - 1874, ægtede 1905 Agent Jakob Sørensen Vestereng i Langaa.

Børn:

- a) *Gerda Sørensen Vestereng*, født $^{14}/_{10}$ - 1907.
- b) *Karl Emil Sørensen Vestereng*, født $^5/_1$ - 1909, uddannet ved Landvæsenet.
- c) *Johannes Sørensen Vestereng*, født $^{31}/_7$ - 1910, uddannet ved Landvæsenet.
- d) *Harald Sørensen Vestereng*, født $^{13}/_{11}$ - 1913, uddannet ved Handelen.
- 2⁰ IV. *Christiane Marie Ostenfeld*, født $^7/_6$ - 1849 † $^7/_9$ - 1914 (se Stamtavlen over Ærø Linien og Tilføjelser til samme).
- 2⁰ V. *Berthel Budtz Ostenfeld*, født $^7/_3$ - 1855, blev uddannet som Landmand og ejede en kort Tid en Landejendom i Nærheden af Hobro; blev derefter Inspektør paa Stolpegaard ved Gentofte, senere Økonom paa Bogø Navigationsskole, og var derefter i et Par Aar Inspektør paa Sygehuset i Nykøbing (Sj.). Ved Aarhundredskiftet flyttede han til Odense, hvor han levede til sin Død $^{15}/_8$ - 1926. Han var

gift med Sine Rasmussen, som overlevede ham. Der var ingen Børn i Ægteskabet.

- 2° VI. *Hans Marius Ostenfeld*, født $^{20}/_{11}$ -1856, døde som ganske ung $^{1}/_{1}$ -1872 og ligger begravet paa Skørring Kirkegaard.
- 3° VII. *Karl Julius Johan Ostenfeld*, født $^{2}/_{12}$ -1864, blev efter at have taget Præliminæreksamen i Randers, sat i Købmandslære i Hobro, men døde som Soldat i Aarhus $^{25}/_{11}$ -1885.
- 3° VIII. *Maren Elisabeth Ostenfeld*, født $^{23}/_{11}$ -1869, ægtede $^{29}/_{10}$ -1897 Agent Niels Ørting i Randers.

Børn:

- 1) Henning Ørting, født $^{11}/_{8}$ -1898, blev uddannet som Handelsmand og drog efter at have aftjent sin Værnepligt til Frankrig, hvor han er Afdelingschef i Compagnie Internationale de Machines Agricoles i Croix près Lille. $^{26}/_{12}$ -1930 ægtede han Dana du Hahn af Helsingborg.
- 2) Anna Luise Ostenfeld Ørting, født $^{7}/_{6}$ -1900, ægtede $^{28}/_{4}$ -1928 Holger Volsing, Fuldmægtig i United Wine-Import's Afdeling i Randers.
- 3° IX. *Jens Spliid Møller Ostenfeld*, født $^{5}/_{11}$ -1875. Student fra Randers 1893. Cand. mag. Jan. 1899. Afgangseksamen fra Sekondløjtnantskolen paa Kronborg Juni 1900; ansat som Lærer ved H. Adlers Fællesskole, Kbhvn., $^{19}/_{8}$ -1901, samme Aar $^{1}/_{9}$ ved Købmandsskolens Aftenskole, Lærer i Tysk ved Kadetskolen $^{1}/_{10}$ -1907, $^{21}/_{9}$ -1909 erhvervet Doktorgraden for: Studier over Stemninger og Tilstande i Holsten 1815—30; 1917—21 Skoleforstander i Københavns Amatørsejlkub, 1917—22 og 1927—29 Formand for Foreningen for Lærere ved Købmandsskolens Aftenskole, 1918 udnævnt til Adjunkt ved Sortedams Gymnasium, H. Adlers Fællesskole, da den blev skænket Københavns Kommune, 1919 udnævnt til Lektor sstd.; 1920 Medlem af Bestyrelsen for Forbrugsforeningen for Embeds- og Bestillingsmænd samt Læger, 1926—29 Formand for Bestyrelsen, siden $^{1}/_{1}$ -1930 Foreningens Forretningsfører; $^{31}/_{5}$ -1930 taget sin Afsked fra Købmandsskolen, $^{30}/_{9}$ -1930 taget sin Afsked fra Kadetskolen. Rd. af Dbg. Gift 1° $^{21}/_{3}$ -1902 med Anna Jensen af Randers, født $^{10}/_{5}$ -1876, død $^{24}/_{11}$ -1928.

Børn:

- 1) *Kaj Helge Ostensfeld*, født $^{29}/_3$ -1903, Student fra Sortedams Gymnasium, H. Adlers Fællesskole, 1921, Afgangseksamen m. Udm. fra Niels Brocks Handelsskole 1922; aftjente sin Værnepligt i Marinen 1923, rejste i 1924 til Brasilien, blev ansat i Ford Motor Co., er nu chief clerk i Cia Ford Industrial do Brazil.
- 2) *Alf Tyge Ostensfeld*, født $^7/_2$ -1905, Student fra samme Skole som Broderen 1923, meldte sig som frivillig Lærling i Marinen og deltog i „Niels Juel“s Togt til Sydamerika Vinteren 1923—24, fik en Knæskade, studerede Jura, blev cand. jur. 1931, siden $^1/_2$ -1931 Dommerfuldmægtig i Hobro.
- 3) *Erik Vagn Ostensfeld*, født $^5/_12$ -1906, Student fra samme Skole som Broderen 1925, cand. polyt. Jan. 1931.
- 4) *Hans Birger Ostensfeld*, født $^{11}/_2$ -1909, Student fra samme Skole som Broderen 1927, Afgangseksamen fra Niels Brocks Handelsskole 1928; s. A. ansat i Sophus Berendsen A/S, Kbhvn., aftjent sin Værnepligt i Marinen 1930.
- 5) *Kjeld Hugo Ostensfeld*, født $^{28}/_1$ -1911, Student fra samme Skole som Broderen 1929, Afgangseksamen fra Niels Brocks Handelsskole 1930; s. A. ansat i Firmaet Iversen & Larsen i Kbhvn.

Jens Ostensfeld giftede sig $^{20}/_{12}$ -1930 med Ellen Margrete Barnow, født Borch Jacobsen, født $^{19}/_{12}$ -1886 i Skive, bestaaet Tandlægeeksamen 1909 (se: Danske Tandlæger 1681—1930); gift $^8/_7$ -1910 med Læge Carl Christian Barnow, født $^{17}/_6$ -1870 † $^{22}/_1$ -1922 som praktiserende Læge i Kbhvn.
Børn af første Ægteskab:

- 1) Preben Dige Barnow, født $^{22}/_3$ -1911. 1930—32 Elev paa Niels Brocks Handelsskole.
- 2) Birte Elise Barnow, født $^9/_5$ -1919.

SKIBBY LINIEN C₇

Søren Rasmussen Ostenfeld

f. 15/8 - 1837 † 19/11 - 1900.
 g. 27/10 - 1863 Insigne Hansine Skovgaard
 f. 26/10 - 1837 † 4/4 - 1916.

Harald Ostenfeld f. 6/10 - 1864. g. 1 ^o 2/12 - 1890 Johanne Seidelin f. 28/6 - 1869 † 18/12 - 1901 2 ^o 14/5 - 1905 Karen Bolvig Dall f. 5/12 - 1869.	Asger Skovgaard Ostenfeld f. 13/10 - 1866 † 23/9 - 1931. g. 3/11 - 1896 Jo- hanne Elisabeth Pontoppidan f. 15/1 - 1868.	Inger Ostenfeld f. 27/6 - 1868. ugift.	Holger Skovgaard Ostenfeld f. 27/9 - 1870 † 4/7 - 1900. g. 24/4 - 1900 Jo- hanne Mar- grethe Hovmand f. 29/6 - 1872.	Rasmus Jes Skov- gaard Ostenfeld f. 22/10 - 1874. g. 2/9 - 1905 Oline Clausen f. 1/8 - 1868.
	Christen Ostenfeld f. 27/11 - 1900.	Ib Ostenfeld f. 13/4 - 1902.	Ingermarie Ostenfeld f. 21/11 - 1905.	Svend Ostenfeld f. 9/1 - 1909.

1 ^o Søren Seidelin Ostenfeld f. 13/12 - 1891 † 14/7 - 1922. ugift.	1 ^o Carl Seidelin Ostenfeld f. 10/4 - 1894 † 14/7 s. A.	1 ^o Bodil Seidelin Ostenfeld f. 30/6 - 1895 † 8/11 s. A.	1 ^o Elisabeth Ostenfeld f. 10/1 - 1898.	1 ^o Eva Ostenfeld f. 25/3 - 1900. g. 7/2 - 1928 Pastor Eigel Skovgaard Petersen f. 27/8 - 1901.	1 ^o Holger Ostenfeld f. 27/6 - 1901.	2 ^o Jørgen Ostenfeld f. 13/7 - 1909.
--	--	---	--	---	---	---

Finn Skovgaard
Petersen
f. 19/4 - 1929.

Vagn Skovgaard
Petersen
f. 31/5 - 1931.

TILFØJELSER TIL SKIBBY LINIEN

(jvfr. Bogen om: Slægterne Tinglev og Wiuff med Kvindeliniær. Kbhvn. 1917).

Søren Rasmussen Ostenfeld, født $^{15}/_8$ -1837. Student fra Randers 1855, cand. teol. 1861, personel Kapellan til Hvirring og Hornborg 1862, Sognepræst i Hylke 1872, Sognepræst i Skibby 1880, død i Embedet $^{19}/_{11}$ -1900; gift $^{27}/_{10}$ -1863 med Inge Hansine Skovgaard, født $^{26}/_{10}$ -1837, død $^4/_4$ -1916.

Børn:

1. *Harald Ostenfeld*, født $^6/_10$ -1864, Student fra Roskilde 1882; cand. teol. 1887; Studierejser til Udlandet, særlig England 1888—90. 1890 Kaldskapellan i Bandholm. 1893 ordineret Medhjælper paa Frederiksberg. 1897 Sognepræst ved St. Lucaskirken sstd. 1904—11 Formand for Den danske Præsteforening. 1908 Sognepræst ved Solbjerg Kirke paa Frederiksberg og Provst for Frederiksberg Provsti. 1911 Sjællands Biskop. Ved den nye Stiftsinddeling i 1923 Biskop for København. 1921 Visitatsrejse til Grønland. 1923 Besøg hos de danske Menigheder i U. S. A. Kmd., Dbm., Kmd. af N. S. O. 1, Dr. teol. h. c. ved Lunds Universitet. Gift 1^0 $^2/_12$ -1890 med Johanne Seidelin født $^{28}/_6$ -1869, død $^{18}/_{12}$ -1901. 2^0 $^{14}/_5$ -1905 med Karen Bolvig Dall, født $^5/_12$ -1869.

Børn (se ogsaa Stamtavlen):

- 1^0 1) *Søren Seidelin Ostenfeld*, født $^{13}/_{12}$ -1891. Student fra Frederiksberg Gymnasium 1909, cand. med. & chir. 1917. Var i Røde Kors Tjeneste i Fangelejrene i Rusland 1918; døde 1922 som Reservelæge ved Aarhus Amtssygehus.
- 1^0 2) *Elisabeth Ostenfeld*, født $^{10}/_1$ -1898. Student 1917; ansat ved Folkebiblioteket i Odense; har arbejdet for Bibliotekssagen paa Hospitaler.
- 1^0 3) *Eva Ostenfeld*, født $^{25}/_3$ -1900. Student 1919, Kommune-lærerindeeksamen 1923, gift 1928 med Pastor Eigil Skovgaard Petersen i Emmerlev ved Tønder, født $^{27}/_8$ -1901. (Børn, se Stamtavlen.)
- 1^0 4) *Holger Ostenfeld*, født $^{27}/_6$ -1901. Fuldmægtig i Assurance-selskabet Skjold.
- 2^0 5) *Jørgen Ostenfeld*, født $^{13}/_7$ -1909. Student fra Metropolitan-skolen 1927; studerer Medicin.

- II. *Asger Skovgaard Ostenfeld*, født $^{13}/_{10}$ -1866. Student fra Roskilde 1884, cand. polyt. 1890, Docent ved Polyt. Læreanstalt i Teknisk Mekanik 1894, Professor i Bygningstatik og Jernkonstruktioner 1900. Dr. techn. h. c. 1923 (Deutsche Techn. Hochschule, Prag), Medlem af Ingeniørsvetenskapsakademien, Stockholm, og af Masaryk-Akademiet, Prag, 1925, Æresmedlem af Dansk Ingeniørforening 1930. Kmd., Dbm., N. St. O. 2². † 23. Septbr. 1931. Gift $^{3}/_{11}$ -1896 med Johanne Elisabeth Pontoppidan, født $^{15}/_{1}$ -1868 i Randers.

Børn:

- 1) *Christen Ostenfeld*, født $^{27}/_{11}$ -1900. Student 1918, cand. polyt. 1924, i Udlandet (Schweiz, Frankrig) 1924—29, Dr. techn. 1930. Raadgivende Ingeniør i Kbhvn. siden 1930.
- 2) *Ib Ostenfeld*, født $^{13}/_{4}$ -1902. Student 1920, cand. med. & chir. 1929, Kandidattjeneste paa Middelfart og St. Hans Sidsygehospitalet 1929—30, Reservelæge sidstnævnte Sted 1930.
- 3) *Ingermarie Ostenfeld*, født $^{21}/_{11}$ -1905, Student 1925.
- III. *Inger Ostenfeld*, født $^{27}/_{6}$ -1868; ugift; plejede sin Moder i hendes Alderdom, dannede en Tid lang et Hjem for Missionær, Professor L. P. Larsens Børn under deres Forældres Fraværelse i Indien; blev senere ansat paa Bispekontoret i Kbhvn.
- IV. *Holger Skovgaard Ostenfeld*, født $^{27}/_{9}$ -1870, lærte Tobaksspinderiet, grundlagde en Cigarfabrik i Næstved og døde $^{4}/_{7}$ -1900; gift med Johanne Margrethe Hovmand, født $^{29}/_{6}$ -1872. Ingen Børn.
- V. *Rasmus Jes Skovgaard Ostenfeld*, født $^{22}/_{10}$ -1874, Student fra Metropolitanskolen 1892, cand. med. & chir. 1899. Reservelæge paa Vejlebjerg Sanatorium 1902—07. Overlæge paa Faklinge Sanatorium 1907—16, lægekyndig Direktør i Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse. Rd. af Dbg.; gift $^{2}/_{9}$ -1905 med Oline Clausen, født $^{1}/_{8}$ -1868.

Børn:

- 1) *Svend Ostenfeld*, født $^{9}/_{1}$ -1909, Student fra Ordrup Gymnasium 1927, studerer Medicin.

SØDRING LINIEN C₈

Chr. Fred. Friis Ostenfeld

f. $\frac{7}{3}$ - 1839 † $\frac{28}{3}$ - 1914.

g. 1° $\frac{23}{11}$ - 1869 Abel Minna Kathrine Grundtvig

f. $\frac{3}{10}$ - 1842 † $\frac{10}{7}$ - 1874

2° $\frac{19}{6}$ - 1877 Hedevig Grundtvig, Søster til
fornævnte, f. $\frac{4}{1}$ - 1849 † $\frac{23}{9}$ - 1931.

1° Julius Grundtvig O.

f. $\frac{2}{7}$ - 1872.

g. $\frac{11}{10}$ - 1901

Anna Ottosen.

Thorkild O.

f. $\frac{6}{2}$ - 1911.

2° Abel Minna Kathrine O.

f. $\frac{3}{10}$ - 1880.

ugift.

TILFØJELSÆR TIL SØDRING LINIEN

Christian Fredrik Friis Ostenfeld, født $7/3$ -1839, blev uddannet som Landmand, var en Tid Forvalter paa Rosenholm, deltog som Trænkonstabel i Krigen 1864, var Forpagter af Hovedgaarden Sødringholm ved Mundingen af Randers Fjord 1869—90, ejede en Halvgaard i Øster-Tørsløv, c. 15 km øst for Randers, 1890—94, boede i Randers 1894—96, var Forpagter paa Georgsminde, c. 25 km øst for Randers, 1896—1905, flyttede derefter til Randers, fik tilkendt Veterangaven fra $1/4$ -1914, men døde 3 Dage forinden $28/3$ -1914; ægtede $23/11$ -1869 Abel Minna Kathrine Grundtvig, Datter af Dyr-læge Grundtvig i Øster-Tørsløv; efter hendes Død $10/7$ -1874 ægtede han $10/6$ -1877 hendes Søster, Hedevig Grundtvig. († 23. Septbr. 1931.)
Børn:

1° I. *Julius Grundtvig Ostenfeld*, født $2/7$ -1872. Student fra Randers 1891, cand. mag. 1899. Teoretisk Prøve i Pædagogik 1916. Translatøreksamen. Lærer ved forskellige københavnske Skoler. 1916 Adjunkt ved Roskilde Katedralskole. 1919 Lektor ved Svanholms Gymnasium. 1922 Medlem af Eksamenskommissionen for Real- og Mellemskoleeksamen. $11/10$ -1901 gift med Anna Ottosen, Datter af Pastor Peder Ottosen.

Børn:

1) *Thorkild Ostenfeld*, født $6/2$ -1911. Student 1929. stud. polyt.
2° II. *Abel Minna Kathrine Ostenfeld*, født $3/10$ -1880, siden $1/5$ -1911 ansat paa Belysningsvæsenets Kontor i Randers.

f. 7/6 - 1849 † 7/9 - 1914.
 g. 31/7 - 1877 Førstelærer Hansen
 f. 29/8 - 1845 † 15/10 - 1905.

*) 1Peter O.-H. f. 20/9 - 1878. g. 6/11 - 1914 Olga Jensen f. 11/3 - 1896.	2Caroline Juliane O. H. f. 28/9 - 1879. g. 15/11 - 1909 Joh. Fred. Møller, Læder og Skind- handler i Køge.	3Ellen Marie O. H. f. 5/11 - 1880. g. 1904 Chr. Jessen, Købmand i Bagenkop.	4Marie Louise O.-H. f. 29/10 - 1881. ugift.	5Charlotte O.-H. f. 20/9 - 1883. ugift.	6Johanne Kirstine O.-H. f. 27/9 - 1885. ugift.	7Ingeborg O. H. f. 11/9 - 1887 † Juni 1888.	8Hans Christian O.-H. f. 1/4 - 1889. g. 9/5 - 1915 Margr. Knudsen f. 17/9 - 1893.	
Lilli O.-H. f. 9/12 - 1915.	Inge O.-H. f. 9/5 - 1921.	Keld Christian Ostenfeld Møller f. 15/12 - 1910.	Ingeborg Marie Jessen f. 10/12 - 1904.	Karen Sofie Jessen f. 10/11 - 1906.	Johan Christian Ostenfeld Jessen f. 1/4 - 1912.	Hans Chr. Ostenfeld Jessen f. 28/2 - 1916.	Marie Christine Ostenfeld Jessen f. 28/2 - 1916.	Christian Peter O.-H. f. 5/3 - 1916.

*) De under 1, 4, 5, 6 og 8 nævnte har 1923 faaet Kgl. Bevilling til at føre Navnet Ostenfeld-Hansen.

TILFØJELSER TIL ÆRØ LINIEN

Christiane Marie Ostfeld, født $7/6$ -1849, blev $31/7$ -1877 gift med Førstelærer H. C. Hansen i Riise paa Ærø. Hendes Mand døde $15/10$ -1905, og derefter flyttede hun til Ærøskøbing, hvor hun døde $7/9$ -1914.

Børn:

- I. *Peter Ostfeld-Hansen*, født $20/9$ -1878, blev uddannet ved Handelen. Bestyrer af Spritfabrikernes Central og andre Agenturer paa Falster med Bolig i Nykøbing (F.); han blev $6/11$ -1914 gift med Olga Jensen af København.

Børn:

- 1) *Lilli Ostfeld-Hansen*, født $9/12$ -1915.
 - 2) *Inge Ostfeld-Hansen*, født $9/5$ -1921.
- II. *Caroline Juliane Ostfeld Hansen*, født $26/9$ -1879, blev $15/11$ -1909 gift med Joh. Fred. Møller, Læder- og Skindhandler i Køge.

Børn:

- 1) *Keld Christian Ostfeld Møller*, født $15/12$ -1910, uddannet som Garver.
- III. *Ellen Marie Ostfeld Hansen*, født $5/11$ -1880, blev 1904 gift med Chr. Jessen, Købmand i Bagenkop.

Børn:

- 1) *Ingeborg Marie Jessen*, født $10/12$ -1904, uddannet som Sygeplejerske paa Frbg. Hospital.
 - 2) *Karen Sofie Jessen*, født $10/11$ -1906.
 - 3) *Johan Christian Ostfeld Jessen*, født $1/4$ -1912, uddannet ved Handelen.
 - 4) *Hans Chr. Ostfeld Jessen*, født $28/2$ -1916.
 - 5) *Marie Christine Ostfeld Jessen*, født $28/2$ -1916.
- IV. *Marie Louise Ostfeld-Hansen*, født $29/10$ -1881, ugift, Husbestyrerinde paa Ærø.
 - V. *Charlotte Ostfeld-Hansen*, født $20/9$ -1883, ugift, siden $1/2$ -1912 Sygeplejerske paa Frbg. Hospital.
 - VI. *Johanne Kirstine Ostfeld-Hansen*, født $27/9$ -1885, ugift, siden 1920 ansat i Statsbanernes Centraladministration i Kbhvn.
 - VII. *Ingeborg Ostfeld Hansen*, født $11/9$ -1887, død i Juni 1888.
 - VIII. *Hans Christian Ostfeld-Hansen*, født $1/4$ -1889, siden $9/7$ -1911 ansat ved Statsbanerne i Ringsted; blev $9/5$ -1915 gift med Margrethe Knudsen.

Børn:

- 1) *Christian Peter Ostfeld-Hansen*, f. $5/3$ -1916.

PERSONREGISTER

(Der anføres kun de Personer, der findes nævnt i Teksten eller Tilføjelserne. Et Bogstav i () efter Navnet angiver den eller de Stamtavler, hvor vedkommende findes.)

A.

Aagaard, Anders Lauritsen, Præst, 27.
Ahm, M., Ingeniør, 95.
Appel, Margr., 106.
Arenstorff, Godsejer, 63.
Arff, Ane, 36.
— Jakobine, 36.
— Jens Ostenfeld, Kaptajn, 36.
— Peter, Rektor, 36 ff.

B.

Baggis, Mette Pedersdatter, 42.
Bang, Dr. jur., Etatsraad, Kgl. Kommissarius, 75.
Barfod, Agner Ostenfeld, Landmand, 88 f.
— Fr., Historieskriver, 63, 68.
— Gudrun Ostenfeld, 89.
— H. P. B., Dr, med., 88.
— Knud Ostenfeld, Tandlæge, 88.
— Olaf Ostenfeld, Grosserer, 88.
Barner, Sofie Karoline, 89.
Barnow, Birte Elise, 112.
— Carl Christian, Læge, 112.
— Ellen Margr., Tandlæge, 112.
— Preben Dige, 112.
Bartholin, Rasmus, Prof. v. Univ., 26.
— Thomas, Prof. v. Univ., 23, 26.
Bastholm, Kgl. Konfessionarius, 48.
Bay, Prokurator, 49.
Bech, Margit, 88.
— P. F., Grosserer, 88.
Berg, Ane Margr., 47.
Bering, Peder Pedersen, Borgmester. 12.
Birk, Axel Georg, Landinspektør, 106.
— Carl Georg Ostenfeld, Fuldm., 106 f.

Birk, Johan Adolf Ostenfeld, 106.
— Johanne Antoinette Ostenfeld, 107.
Bjørnbak, Folketingsmand, 78.
Blicher, Jørgen Gantzel, Præst, 55.
— St. St., Digter, 53, 61.
Brasch, Anna Magdalene, 104.
— Arent Henrik, Proprietær, 104.
— Carl Frederik, Forvalter, 104.
— Chr. Henrik, Sagfører, 104.
— Hans Adam Frederik, 104.
— Hans Jørgen Høegh, Sekretær, 104.
— Johanne Bolette, 104.
— Karen, Plejemoder, 104.
— Katrine Marie, 104.
— Poul Wendelboe, Kaptajn, 104.
Brinck, Jens Iver, Præst, 49.
Brochmand, Rasmus, Prof. v. Univ., 24.
Broeholt, Jacob Christensøn, 20.
Brorson, Chr., Præst, 44.
Brun, Anders, Prokurator, 30.
— Mourids, Borgmester, 27, 30 (Fodn.).
Bruun, Tomine Justine, 48.
Budtz, J., Forvalter, 76.
Bursche, Christine, 110.
Bøeg, Søren Nielsen, Borgmester, 17, 18.
Bøg, Just Kjeldsen, Præst, 19.
Bøye, Bager, 50.

C.

Christensdatter, Ane, 9.
— Johanne, 56.
Christensen, Birthe Christine, 56.
— Dines, Godsejer, 63.
— Hans, Møllelejer, 56.
Chr. IV, 9, 12, 14.

Chr. V, 15.
Christiansen, Aage Terkel Ostenfeld,
Fuldmægtig, 106.
— Anna Ostenfeld, Diakonisse, 106.
— C., Prof. v. Univ., 106.
— C. P. Ostenfeld, cand. mag., Lærer v.
Askov Højskole, 106.
— Ingeborg Ostenfeld, Tandlæge, 106.
— Johanne Ostenfeld, Dr. med., 106.
— Kirsten Ostenfeld, 106.
— Marie Ostenfeld, 106.
Clausen, Nicolaj Johan, Sergent, 20.
— Oline, 115.
Cranmeister, Peter, 23.

D.

Dall, Karen Bolvig, 114.
Danbrig, Jens Knudsen, 50.
Danneskjold Samsøe, Greve, 46.
David, Ellen, 99.
Dinesdatter, Dorthe Kirstine, 62, 64.
Dinesen, Jens, Forpagter, 64.
Ditzel, Th., Handskemager, 28, 31, 32.
Dorph, J., Tegner, 106.
Due, Christoffer, 22.
— Eiler, 22.
— Mandrup, 28, 30.
du Hahn, Dana, 111.

E.

Eeg, Bent, Bogholder, 95.
— Boel, 95.
— Keld, 95.
— Peder, Sagfører, 95.
— Tove, 95.
Erichsøn, Chr., Præst, 19, 28 ff, 35, 42.
— Peder, Borgmester, 42.

F.

Faith, Sofie, 95.
Fauschou, Ane Johanne, 108.
— Jens Lassen, Proprietær, 108.
Fincke, Jacob, Prof. v. Univ, 23.
— Søster, 23.

Fincke, Thomas, Prof. v. Univ., 23.
Fougner, Petra, 107.
Frederik II, 8.
— III, 15, 23.
Friis, Chr. Kansler, 14.
— Christine Marie, 78.

G.

Gravenhorst, Apoteker, 48.
Gregersdatter, Maren, 29.
Grubbe, Erik, Godsejer, 53.
— Marie, 53.
Grundtvig, Dyrslæge, 117.
— Abel Minna Kathrine, 117.
— Hedevig, 117.
Grøn, Johan Jacob, 20.
Gustav Adolf, 15.

H.

Haack, Gaardejer, 92.
Hald, P. T., Dr. teol., Stiftsprovst, 67.
Hansen, Carl Emil, Stiftsphysikus, 72, 98.
— Caroline Juliane Ostenfeld (C₉), 120.
— Const., Maler, 62.
— Ellen Marie Ostenfeld (C₉), 120.
— Emilie, 98.
— Hansen, H. C., Førstelærer, 120.
— Ingeborg Ostenfeld (C₉), 120.
— Iver, Møllebygger, 76.
— Karl, Inspektør, 105.
Hansen-Ostenfeld, Alma Johanne Margr.
(C₄), 72, 98.
— Carl Emil (C₄), Prof. v. Univ., 72, 98 f.
— Gertrud (C₄), 99.
— Karen Marie Frederikke Louise (C₄),
Skolebestyrerinde, 98.
— Niels (C₄), Akademiforvalter, 98.
Hasse, Jacob, 27.
Hauch-Fausbøll, Personalhistoriker, 51.
Hestbek, Mette Marie, 106.
v. Hirsch, Jakob, Major, 47.
Hitscock, Dorothy, 95.
Hjersing, Jens, Rektor, 38.
Holberg, 33 f.

Holck, Chr. Christoffer, Greve, 22.
— Henrik Ditlev, Greve, 22.
Hollænder, Erich Nielsson, Købmand, 29.
Holst, Gøsta, Brygmester, 98.
Hovmand, Johanne Margr., 115.
Høeg, Carl Samuel, 107.
— Ellen Letitia, 107.
— Fr. Ludvig, Præst, 107.
— Johannes, 107.
— Kai, 107.

I.

Ibsøn, Jens, Raadmand, 27.
Irgens, Degn, 48.

J.

Jacobsen, I. P., Digter, 53.
Jardent, Martha, 101.
Jensdatter, Bodil, 54.
— Karen, 27.
Jensen, Anna, 111.
— Olga, 120.
— Peder, Præst, 27.
Jenssøn, Christen, 9.
Jessen, Christian, Købmand, 120.
— Dorothea Cathrine (se Doroth. Cathr. Ostenfeld).
— Hans Chr. Ostenfeld, 120.
— Ingeborg Marie, 120.
— Jes Petersen, Præst, 27. 39 f.
— Johan Christian Ostenfeld, 120.
— Karen Sofie, 120.
— Marie Christine Ostenfeld, 120.
— Peder, Rektor, 27, 37 ff.
Jonæsen, Lucie Sofie, 48.
Jørgensen, Anna Magdalene, 105.
— Anton, Møllejeer, 104.
— Fridrich, 50 f.
— Jørgen, Proprietær, 105.
— Ludvig Chr. Dichmann, Sparekassedi-
rektør, 105.
— Sofie, 104.

K.

Karl I af England, 21.
Karl X Gustav, 24.

Kjær, A. C. Friis, 28.
Kjærgaard, Niels, Dr. med., 104.
Knudsen, Margr., 120.
Krogh, 29.

L.

la Cour, Proprietær, 88.
— Poul Barfod, Forstander, 89.
Lange, Hans, Købmand, 107.
— Hans Ostenfeld, Overbibliotekar, 107 f.
Lauritzen, Anna Eleonora, 104.
Lintrup, Biskop, 32.
Lohff, Ellen Rasmine Marie, 104.
Lüttichau, Godsejer, 63.
Løvenbalk, Peder Pedersen, Præst, 16, 19.

M.

Malling, Ane Johanne, 71.
Mariager, Niels Olufsen, Præst, 27.
Masius, Prof. v. Univ., 31.
Matzen, Fr. D., Direktør, 104.
Mielche, Jonna, 108.
Munck, N., Kancelliraad, 49.
Møller, Joh. Fr., Læderhandler, 120.
— Karen Marie, 71.
— Keld Chr. Ostenfeld, 120.
— Marthine, 55, 57.
— Niels Espersen, 57.

N.

Nepgard, Niels Pedersen, Raadmand, 17 f.
Nielsen, Christian, 55, 57.
— Jens Ostenfeld, 57.
— Lilli, 107.
— Oluf, 53.
Nordentoft, Karen Marianne, 98.
— P. E., Entreprenør, 98.
Nyquist, Inga, 99.

O.

Olrik, Asbjørn, Sekretær, 99.
Olsen, Lærer, 92.
Olufsen, Eske, 53.
Ostenfeld, Abel Minna Kathrine (C₈), Bog-
holderske, 117.

- Ostenfeld, Agnes Margr. (C₃), ansat i Landbrugsmin., 95.
- Aksel Hermann (C₃), Købmand i Manchester, 95.
 - Alf Tyge (C₆), Dommerfuldm., 112.
 - Alma (C₆), 110.
 - Anders Erik (C₂), Husmand, 92.
 - Andreas Peter (B₁), 43, 46 f.
 - Ane (A & B), 19, 21, 28, 30 f, 52.
 - Ane (C₅), 104.
 - Ane Cathrina (A), 20.
 - Ane Cathrine (B₁), 42.
 - Ane Christensdatter (B), 30, 41.
 - Ane Kirstine (B₂), 49.
 - Ane Margr. (B), 36.
 - Ane Margr. (B₂), 48.
 - Ane Margr. (B₂), 48.
 - Ane Margr. (B₂), 49.
 - Ane Marie (B), 36.
 - Ane Marie Christine (B), 36.
 - Anna (C₆), 110.
 - Anna Catharina (C₃), 95.
 - Asger Skovgaard (C₇), Prof. v. Polyt. Læreanstalt, 115.
 - Berthel Budtz (C₆), Landmand, 110 f.
 - Carl Vilhelm Skovgaard (C₅), Overretssagf., 107.
 - Cathrine Marie (C₃), 107.
 - Christen (A), 21.
 - Christen (B), 37.
 - Christen (B₁), Landmand, 42.
 - Christen (B₂), Sømand, 48.
 - Christen (C), Avlsbruger, 51 f, 55, 69.
 - Christen (C), 56.
 - Christen (C₂), Smed, 92.
 - Christen (C₂), 93.
 - Christen (C₁ & C₃), Proprietær, 62, 70.
 - Christen (C₇), Dr. techn., raadg. Ingeniør, 115.
 - Christen Jensen (C & C₂), 55, 65, 69.
 - Christen Persen (C), Gaardejer, 51 ff.
 - Christen Sørensen (C₂), ansat v. Statsbanernes Centralværksted i Aarhus, 92.
 - Christian, Prof. v. Univ., 21 ff, 51.
 - Christian, Godsforvalter, 99.
 - Christian, Skibsfører, 99.
 - Christian Christiansen (B₁), 42, 47.
 - Christian Fred. Friis (C₆ & C₈), Forpagter, 110, 117.
 - Christian Jacobsen (C₂), Telegrafnæstform., 93.
 - Christian Jensen (C₂), ansat v. Vejle Svineslagteri, 93.
 - Christian Pedersen (B₂), Præst, 48.
 - Christian Peiter (B₁), 42.
 - Christiane Marie (C₆ & C₉), 110, 120.
 - Donald (C₃), 95.
 - Dorothea Catharina (A), 20.
 - Dorothea Cathrine (B), 27, 37 ff, 51 f.
 - Dorthe Marie (C₁ & C₂), 65, 69 f.
 - Ebba Cecilie Petra (C₅), 107.
 - Ebbedine, 56.
 - Elisabeth (C₇), ansat v. Folkebiblioteket i Odense, 114.
 - Ellen Sofie (C₃), 95.
 - Emilie (C₆), Lærerinde, 110.
 - Erik (B), Præst, 41.
 - Erik Vagn (C₆), cand. polyt., Ingeniør, 112.
 - Eva (C₇), 114.
 - Frands Christian (C₂), Baneform. 93.
 - Frederikke (B₂), 48.
 - Georg Christian (C₃), cand. pharm., 95.
 - Gertrud (A), 27.
 - Hans (B₂), Sømand, 48.
 - Hans (C₁ & C₅), Stænderdeputeret, Proprietær, 59, 74 ff.
 - Hans Birger (C₆), 112.
 - Hans Fr. Chr., Premierløjtnant, 99.
 - Hans Marius (C₆), 111.
 - Hans Sørensen (C₂), Gæstgiver, 92.
 - Hans Villemoes Skovgaard (C₅), Postmester, 106.
 - Hansine Magdalene (C₅), 106.
 - Harald (C₇), Biskop, 114.
 - Herman (B₂), 48.
 - Holger (C₇), Fuldmægtig, 114.

- Ostenfeld, Holger Skovgaard (C₇), Cigarfabrikant, 115.
- Ib C₇, Reservelæge, 115.
 - Iesda Antoinette (C₅), 107.
 - Inger (C₇), 115.
 - Ingermarie (C₇), 115.
 - Jakob Holm (C₂), Gæstgiver, 70, 93.
 - Jens (A), 21.
 - Jens (B), Rektor, 31 ff, 40.
 - Jens (B₂), Prokurator i Hof- og Stadsretten, 48.
 - Jens Carl (C₆), Proprietær, 105.
 - Jens Lassen (C), Gaardejer, 56.
 - Jens Lassen (C₂), Husmand, 93.
 - Jens Pedersen (A), Præst, 16 ff, 30, 52.
 - Jens Spliid Møller (C₆), Lektor, Dr. phil., 111.
 - Johanne (C), 57.
 - Johanne Olavia (B₂), 48.
 - Johannes Peiter Thøgersen (A), 21.
 - John (C₃), 95.
 - Julius Grundtvig (C₆), Lektor, 117.
 - Jørgen (C₇), 114.
 - Kaj Helge (C₆), chief clerk i Cia Ford Industrial do Brazil, 112.
 - Karen Marie (C₄), 72, 98.
 - Karl Johan (C₃), Landarbejder, 93.
 - Karl Julius Johan (C₆), 111.
 - Kathrine Marie (C₁), 62.
 - Kirsten (C), 56.
 - Kirstine Marie (C₂), 92.
 - Kjeld Hugo (C₆), 112.
 - Knud (C₅), 106.
 - Lars (C₁), Stænderdeputeret, Proprietær, 62 ff, 76.
 - Lars Christensen (C), Gaardejer, 54.
 - Lars Madsen (C), Gaardejer, Sognefoged, 54, 56.
 - Laurits Theodor (C₆), Præst, 110.
 - Lene Sophie (A), 20.
 - Maren (B₂), 48.
 - Maren (B₂), 49.
 - Maren (C₁), 62.
 - Maren (C₂), 92.
- Ostenfeld, Maren Elisabeth (C₆), 111.
- Margrethe (A), 27.
 - Margrethe (B₂), 49.
 - Margrethe Pedersdatter (A), 27, 39.
 - Maria Margareta (A), 20.
 - Marie (C₃), 95.
 - Marie Severine (C₅), 104.
 - Marius Gustav (C₂), Telegrafnæstform., 93.
 - Mette (A), 27.
 - Mette Elisabeth (B₂), 48.
 - Mette Margrethe (B₂), 47.
 - Niels (C₁ & C₃), Medl. af den grundlovg. Rigsdag, Hospitalsforst., 61, 71 f.
 - Niels Chr. (C₂), Smed, 92.
 - Niels Lassen (C), Orgelbygger, 55.
 - Niels Pedersen (A), Raadmand, 27.
 - Nielsmine Pedersen (C₁), 69, 88.
 - Ole Nielsen, Borgerkaptajn, 56.
 - Ole Resen (B₂), 48.
 - Olga Marie (C₆), 106.
 - Peder (A), 27, 51.
 - Peder (B₂), Borgmester i Frederikstad, 47.
 - Peder Christensen (C), Gaardejer 55.
 - Peder Christiansen (B₁), 42, 47.
 - Peder Jensen (A), 19 f, 51.
 - Peder Pedersen (A), Borgmester i Viborg, 7 ff, 51.
 - Peter (A), 21, 51.
 - Peter (B₂), Byfoged, 47.
 - Peter (B₂), Præst, 48.
 - Petrus Jani (A: Footnote), 51.
 - Rasmus Jes Skovgaard (C₇), lægekyn- dig Direkt. i Nationalf. 115.
 - Rasmus Møller (C₁ & C₆), Møllelejer 56, 62, 69, 75 ff.
 - Sara Kirstine (A), 20.
 - Svend (C₇), 115.
 - Søren (C₂), Snedker, 92.
 - Søren (C₃), Prokurator, 71, 95.
 - Søren Chr. (C₂), Gæstgiver, 93.
 - Søren Christensen (C₂), Husmand, 92.

Ostenfeld, Søren Lassen (C & C₁), Ridefoged, Møllefæster, 55, 58 ff, 65.
 — Søren Rasmussen (C₆ & C₇), Præst, 114.
 — Søren Seidelin (C₇), Læge, 114.
 — Tabitta Sofie (B₂), 49.
 — Thorkild (C₈), 117.
 — Thøger Jensen (A), 20 f.
 — Ulla Merete (C₅), 107.
 — Viggo, 99 f.
 — Villhelmine Kirstine (C₅), 108.
 — Vincentine Cathrine (B₂), 48.
 — Werner (B₂), Toldkontrolør, 47.
 Ostenfeld-Hansen, Charlotte (C₉), Sygeplejerske, 120.
 — Chr. Peter (C₉), 120.
 — Hans Chr. (C₉), ansat v. Statsbanerne, 120.
 — Inge (C₉), 120.
 — Johanne Kirstine (C₉), ansat v. Statsbanerne, 120.
 — Lilli (C₉), 120.
 — Marie Louise (C₉), Husbest., 120.
 — Peter (C₉), Bestyrer, 120.
 Ottosen, Anna, 117.
 — Peder, Præst, 117.
 Overgaard, Rasmus Nielsen, Godsejer, 20.

P.

Pallesen, Andreas, Møllefæster, 58.
 Parsbjerg, Verner, 16.
 Pauelsandet, Pael, 43.
 Pedersen, Dines, 63.
 Pedersdatter, Karen, 16.
 Pontoppidan, Johanne Elisabeth, 115.
 Poulsen, Fr., Museumsdirektør, 64.
 — Poul, Gaardejer, 108.
 Prætorius, Engel, 106.

R.

Rasmusdatter, Sara Overgaard, 20.
 Rasmussen, Sine, 111.
 — Søren, Murermester, 76.
 Reenberg, Dorothea Helene, 35.
 — Jens, Rektor, 32, 34 f.

Reiersen, Herredsfoged, 76.
 Resen, Ane Margr., 48.
 Richelieu, 21.
 Riis, Chr., cand. jur., Assist., 96.
 — Ellen, 96.
 — Harald, Tandlæge, 95.
 — Margr., 96.
 — Poul, 96.
 — William, 96.
 Rolfson, Erik Hansøn, 20.
 Rosenkrantz, Fr. Chr., Geheimeraad, 58.
 — Holger, Baron, Proprietær, 63.
 Rosenstand, 40.
 Rottbøll, Biskop, 38 f.
 Rømer, Ole, 31.

S.

Schrøder, H., Ingeniør, 106.
 Schytte, Proprietær, 70.
 — P., Proprietær, 71.
 Schmidt, E. J., Dr. phil., Prof., 99 f.
 Seidelin, Johanne, 114.
 Sevel, Søren, Præst, 20.
 Sidenborig, Claus, Raadmand, 17 f.
 Siemers, Abraham Falck, Kirurg, 48.
 Simonsen, Morten, 50.
 — Niels, 30.
 Skive, Kjeld Andersen, Præst, 19.
 Skovgaard, Lektor, 106.
 — Inge Hansine, 114.
 — Petersen, Eigil, Præst, 114.
 Slange, Anne Marie, 35.
 Spliid, Jens, Snedkermester, 78.
 — Justine, 78.
 Svane, Hans, Biskop, 23 ff.
 Sørensen, Peder, 13.

T.

Thomsen, Thurid Valgerda, 107.
 Thorkil-Jensen, Niels, Prof. v. Landbohøjskolen, 107.
 Thorsen, Chr., Gaardejer, 66.
 Tilly, 12.
 Todberg, Marianne, 42.
 Torstenson, 15.

Turen, Niels Lauerresøn, 43.
Tychonius, Provst, 31 ff.

U.

Urne, Jørgen, Rigsraad, 14.
Ursin, 29.
— Ane Margr., 48.

V.

Vandal, Prof. v. Univ., 31.
Vestereng, Gerda Sørensen, 110.
— Harald Sørensen, 110.
— Jakob Sørensen, Agent, 110.
— Johannes Sørensen, 110.
— Karl Emil Sørensen, 110.
Volsing, Holger, Fuldm., 111.
Vraae, Laurits Olsen, Præst, 19.

W.

Wallenstein, 12.

Wesenberg, Landinspekt., 55.
West, Thorvald Claudi, Ingeniør, 104.
Wiel, Maren, 48.
Winckel, Niels Christensøn, 20.
Winther, Ane Magdalene, 74.
— Peder Jensen, Møllejejer, 62.
With, Stiftamtmand, 37.
— I. P., Herredsfoged, 67.
Wolf, Benedikt Bartholomæus Adamsøn,
Adjutant, 20.
Wærnskjold, Mette, 47.
Wældike, Biskop, 37.

Ø.

Ørsted, A. S., Kgl. Kommissarius, 74.
Ørting, Anna Luise Ostenfeld, 111.
— Henning, Afdelingschef, 111.
— Niels, Agent, 111.

RETTELSER OG TILFØJELSER

- S. 19 Jens Kjeldsen Bøg, læs: *Just* Kjeldsen Bøg.
- 21 Christian Ostenfeld, født 1619; er døbt Christen, men kaldte sig Christian (lat. Christianus), som det fremgaar af Appelinstantsernes Embedsetat 1660—1919, udg. af Rigsarkivet 1928.
- 48 Dr. Bartholm, læs: Dr. *Bastholm*.
- 49 Tabilla, læs: *Tabitta*.
- 80 Maria Marg. O. g. $\frac{9}{8}$ -1716, læs: *1713*.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Forord	
De Viborg Ostenfelder (Mandslinie)	7
— — (Kvindelinie)	28
— — Sæby-Næstved-Linien	41
— — Dansk-Norsk Linie	47
De Kvorning Ostenfelder	50
— — Skørring Linie I	58
— — Lime Linien	69
— — Ejstrupgaard-Frisenvold Linien	70
— — Aalborg Linien	71
— — Christinedal-Bjerregaard Linien	74
— — Skørring Linie II	75
Stamtavler og Tilføjelser :	
Viborg Ostenfelder (Mandslinie)	Stamtavle A 80
— — (Kvindelinie)	— B 82
— — Sæby-Næstved Linien	— B ₁ 83
— — Dansk-Norsk Linie	— B ₂ 83
Kvorning Ostenfelder	— C 84
— — Skørring Linie I	— C ₁ 86
— — Lime Linien	— C ₂ 90
— — Ejstrupgaard-Frisenvold Linien	— C ₃ 94
— — Aalborg Linien	— C ₄ 97
— — Christinedal-Bjerregaard Linien	— C ₅ 102
— — Skørring Linie II	— C ₆ 109
— — Skibby Linien	— C ₇ 113
— — Sødring Linien	— C ₈ 116
— — Ærø Linien	— C ₉ 119
Personregister	121
Rettelser og Tilføjelser	127

